

Pataje Wout la ak Motosiklèt ak Veyikil yo

Jodi a, motosiklis yo se zanmi, fanmi ak vwazen. Motosiklis la gen menm dwa ak responsabilite sou wout la ak chofè lòt veyikil yo. Otomobilis yo ta dwe rekonèt sa epi pa ese ye anpile motosiklèt yo oswa pran dwa pasaj motosiklis yo.

Apeprè 4000 aksidan motosiklèt rive sou wout Pennsylvania chak ane. Mwatye nan sa yo te enplike yon aksidan ant yon motosiklèt ak yon lòt tip veyikil. Epi prèske de tyè nan aksidan sa yo se pa motosiklis la ki te lakoz yo, men se chofè lòt veyikil la.

Siveye motosiklis yo Fè atansyon paske motosiklèt yo piti epi ka difisil pou wè yo. Motosiklèt yo gen yon pwofil ki pi piti pase lòt veyikil yo, sa ki ka fè li pi difisil pou jije vitès ak distans yon motosiklèt k ap pwoche.

Antisipe mannèv yon motosiklis. Kondisyon wout yo, ki se yon ti pwoblèm pou chofè veyikil yo, bay gwo danje pou motosiklis yo.

Pèmèt plis distans sa a Kite twa oswa kat segonn lè w ap suiv yon motosiklèt, konsa motosiklèt la gen ase tan pou fè mannèv oswa kanpe nan yon ijans. Nan kondisyon sèk, motosiklèt yo ka kanpe pi vit pase yon veyikil.

Siyale entansyon w Anvan w chanje vwa oswa antre nan sikilasyon an, siyale entansyon w pou pèmèt motosiklis la antisipe sikilasyon an epi jwenn yon vwa ki an sekirite.

Pa kite yon siyal viraj k ap flache sou yon motosiklèt twonpe w - anjeneral siyal motosiklèt pa kanpe pou kont yo epi chofè yo pafwa blyie etenn yo. Tann pou asire w motosiklèt la ap vire anvan ou kontinye.

Respekte yon motosiklèt Yon motosiklèt se yon veyikil tout gwosè ki gen menm privilèj ak nepòt veyikil ki sou wout la. Pèmèt yon motosiklis gen yon vwa tout lajè. Malgre li ka sanble kòm si gen ase espas nan vwa sikilasyon an pou yon veyikil ak yon motosiklèt, sonje motosiklèt la bezwen espas pou fè mannèv ki san danje. Pa pataje vwa a.

SE NAN SITIYASYON SA YO KI GEN GWO RIS POU GEN PLIS AKSIDAN:

Vire agoch

Apeprè mwatye nan tout aksidan motosiklèt yo enplike yon lòt veyikil. Prèske 40 pouzan se lòt veyikil ki te lakoz yo nan vire agoch devan motosiklis la.

Ang mò veyikil la

Sonje, motosiklis yo souvan kache nan ang mò veyikil la oswa yo rate nan gade rapid akòz gwosè yo ki pi piti. Toujou fè yon verifikasyon vizyèl pou motosiklèt lè w tcheke retwovizè ak ang mò yo anvan w antre oswa kite yon vwa sikilasyon ak nan entèsekson yo.

Kondisyon wout danjere yo

Motosiklis yo ka chanje vitès oswa ajiste pozisyon yo nan yon vwa toudenkou an reyakson a wout la ak kondisyon sikilasyon yo tankou twou, gravye, sifas ki mouye oswa glise, jwenti beton, pasaj tren ak beton griji.

Kondisyon metewolojik

Lè sifas wout la mouye oswa kouvari ak glas, kapasite frenaj ak kondit motosiklis yo febli.

Gwo van

Yon gwo van ka deplase yon motosiklèt atravè yon vwa antye si chofè a pa prepare pou li. Rafal van gwo kamyon yo nan lòt vwa a kapab yon danje reyèl.

Gwo veyikil

Yon gwo veyikil, tankou yon kamyonèt oswa yon kamyon, ka bloke yon motosiklèt lè l wè yon chofè. Motosiklis la ka parèt toudenkou soti okenn kote.

Pataje wout la se yon bon endikasyon otomobilis ak motosiklèt toude rekonèt enpòtans koperasyon. Lè yo anpeche konpòtman agresif ak kondi veyikil yo an akò ak bon sans, koutwazi ak lalwa, otomobilis ak motosiklis ka kondi ansanm sou wout la.

ENTWODIKSYON

Manyèl sa a fèt pou ede w vin yon chofè pridan. Li prezante anpil nan Iwa Pennsylvania ki reglemente kondit. Yo ta dwe itilize li tankou yon gid jeneral nan Iwa yo men pa tankou yon ranplasan pou Kòd Veyikil Pennsylvania, ki gen Iwa ki afekte chofè ak veyikil Pennsylvania yo. Yo dwe sonje tou enfòmasyon ki nan manyèl sa a ka chanje.

Objektif manyèl sa a se pou prepare w pou pran egzamen chofè a epi pou w jwenn yon lisans chofè nan Pennsylvania. Sepandan, règleman wout ak prensip operasyon sikilasyon yo prezante nan manyèl sa a aplike pou twa tip veyikil lalwa Pennsylvania rekonèt: bisiklèt, veyikil ipomobil ak veyikil a motè. Pa egzanp, tout siklis menm jan ak otomobilis, oblige kanpe nan limyè wouj.

Si w ap aprann kondi, manyèl sa a ap ba w tout enfòmasyon w bezwen pou w etidye pou egzamen chofè a. Si w déjà gen yon lisans chofè Pennsilvania, ou ka itilize manyèl sa a pou revize kèk nan règleman wout ou te blyie oswa pou aprann kèk nan règleman yo ki ka nouvo oswa ki chanje depi w te resevwa lisans ou.

ENPÒTAN

Anvan w pran Egzamen Konesans ou a, ou dwe ranpli Aplikasyon Pèmi Elèv ki pa Komèsyal la (DL-180).

Si w poko gen 18 lane, paran w oswa gadyen w lan dwe ranpli Fòmilè Konsantman Paran oswa Gadyen an (DL-180TD)

Ou ka jwenn toude fòmilè yo sou sitwèb nou an nan www.dmv.pa.gov anba Iyen Fòmilè ak Biblikasyon ki anlè paj la.

Kondi se yon privilèj epi li pa yon dwa. Privilèj sa a vini ak anpil responsablite. Yon responsablite trè enpòtan sèke ou pa janm melanje bwè alkòl ak kondi.

Pou jou ak lè operasyon yon Sant Lisans Chofè ki pi pre w la, pou telechaje fòmilè, biblikasyon ak fich enfòmasyon ki pi aktyèl yo oswa pou jwenn aksè nan sèvis PennDOT yo anliy, tankou pwogramme Egzamen Konpetans sou Wout ou a, vizite Sèvis Chofè ak Veyikil PennDOT sitwèb la sou www.dmv.pa.gov

Tanpri li manyèl sa a ak anpil atansyon, aprann epi pratike règleman wout yo pou w ka vin yon chofè pridan epi jwi privilèj ou genyen pou w kondi nan bél eta nou an.

PIBLIKASYON SA A PA POU VANN

Tablo Kontni

Chapit 1 - Enfòmasyon sou Pèmi Aprantisaj ki pa	
Komèsyal	1
Aplike pou yon Pèmi Aprantisaj	1
Deziyasyon Donè Ògan	2
Deziyasyon Veteran	2
Enfòmasyon sou Nimewo Sekirite Sosyal	3
Estanda Vizyon Pennsylvania	3
Kiyès ki Bezwèn Yon Lisans Chofè Pennsylvania?	3
Enfòmasyon sou Pèmi Aprantisaj pou Jèn Timoun	3
Enfòmasyon sou Lisans Kondi pou Jèn Timoun	3
Ki Klas Lisans Chofè Ou Bezwèn?	4
Klas Lisans Chofè	4
Tès	5
Tès Konnesans	5
Tès Wout	5
Chapit 2 - Siyal, Pano ak Tras Atè	7
Siyal yo	7
Wouj, Jòn ak Vèt ak Flèch	7
Siyal Kliyotan	8
Limyè Sikilasyon ki Pa Fonksyone	8
Siyal Mezi Rang yo	8
Siyal Kontwòl Itilize Lòj	8
Siyal Pyeton	9
Siyal Zòn Lekòl	9
Siyal Nivo Pasaj	9
Pano yo	10
Pano Siyalizasyon	10
Pano Avètisman	13
Pano Direktiv	19
Tras Atè yo	22
Chapit 2 Kesyon Revizyon	23
Chapit 2 Repons Kle	30
Chapit 3 - Aprann Kondi	31
Chwazi Sekirite Premye	31
Tchèk Machin: Prepare pou Kondi	31
Faktè Chofè	32
Pa Prete Atansyon	32
Faktè Sante	33
Alkòl ak Kondit	33
Dwòg ak Kondit	34
Konpansyon pou Kondi Chak Jou	35
Jere Espas	35
Jere Vitès	38
Vire, Fizyone ak Pase	45
Negosye Entèsekson	48
Negosye Kob	51
Negosye Otowout ak Entè Echanj	52
Pakin	52
Konsèy pou Pakin Paralèl	53
Sikonstans Espesyal ak Ijans	54
Zòn Travay	54
Pasaj Tren	55
Pataje Wout la ak Pyeton, Siklis, ak Motosiklis ak Chofè Velotomotè	55
Pataje Wout la ak Kamyon ak Bis yo	56
Bis Lekòl	58
Veykil Ijans ak Sityasyon	59
Deplase sou Lwa	59
Veykil Ipomobil ak Kavalye yo	59
Pasaje Nan Yon Kamyon Ouvè	59
Pèl-A-Nèj	60
Fè Fas ak Move Wout	60
Fè Fas ak Ijans sou Volan	60
Pwosesyon Fineray	64
Chapit 3 Kesyon Revizyon	65
Chapit 3 Repons Kle	78
Chapit 4 - Enfòmasyon Dosye Kondi	79
Sistèm Pwen Pennsylvania	79
Kisa pou w fè si lapolis Kanpe w	80
Aksidan	81
Kouri Oubyen Elit Lapolis	81
Kondi sou Enflyians Alkòl oswa yon Sistans	81
Kontwòlè	81
Konsomasyon Alkòl Kay Timoun	84
Kontra Lisans Kondik	84
Chapit 4 Kesyon Revizyon	86
Chapit 4 Repons Kle	88
Chapit 5 - Lwa ak Pwoblèm Konèks yo	89
Notifikasyon Obligatwa pou Chanjman nan Non oswa Adrès	89
Lwa sou Sentiwon Sekirite	89
Lwa sou Restriksyon Timoun	90
Konsèy sekirite pou timoun ak bèt	90
Enfòmasyon Sekirite Air Bag	91
Lwa Ameriken pou Andikap	91
Zòn Pakin pou Moun ki Gen Andikap	92
Lwa Anti-Litering	92
Sekirite Machin ak Enspekson Emisyon	92
Pasaj Sekirite se Lalwa	92
Lwa Anti-Texting	93
Obeyisans Aparèy Kontwòl Trafik Avètisman sou Kondisyon Legal Danjere	93
Chapit 6 - Referans	94
Egzamen sou Wout ak Randevou Egzamen Pwen Espesyal	94
Pwogram Tès Twazyèm Pati ki Pa CDL	94
Fòmilè Depatman ak Biblikasyon sou Entènèt	94
Kat pou Leta ak Konte	94
Lòt Enfòmasyon	94
511PA	94
Entoksikasyon Monosid Kabòn	95

CHAPIT 1:

ENFÒMASYON SOU PÈMI APRANTISAJ KI PA KOMÈSYAL

Chapit sa a ap bay enfòmasyon ou bezwen konnen pou jwenn yon pèmi Aprantisaj nan Pennsylvania. Zòn yo adrese yo enkli:

- Aplike pou yon Pèmi Aprantisaj
- Tès yo

APLIKE POU YON PÈMI APRANTISAJ

Ou dwe jwenn yon pèmi aprantisaj anvan w kondi yon veyikil a motè nan Pennsilvania. W ap bezwen pran epi pase Tès vizyon, konesans ak wout la pou w ka jwenn lisans chofè w la. Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal (DL-180) valab pou yon (1) lane apati dat egzamen prezansyèl ou a; sepandan, dat egzamen fizik la ka pa plis pase sis (6) mwa anvan 16èm anivèsè w la.

Lè w gen 16 lane oswa plis, tanpri suiv etap ki endike anba la yo pou w ka jwenn pèmi aprantisaj ki pa komèsyal. Ou pa kapab aplike pou pèmi w la anvan ou gen 16èm anivèsè nesans ou.

1. Ranpli Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal (DL-180) yo jwenn sou sitwèb nou an nan www.dmv.pa.gov anba lyen fòmilè ak publikasyon ki anlè paj la.
2. Founisè swen sante w la dwe ranpli do Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal (DL-180). Fòmilè a dwe ranpli pa pi bonè pase sis (6) mwa anvan 16èm anivèsè nesans ou. Tout enfòmasyon yo dwe ranpli.
3. Si Egzaminatè Lisans Chofè a pa ka detèmine si enfòmasyon ki nan Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal (DL-180) satisfè nòm medikal yo, pèmi aprantisaj ou a ka pran reta. Ou ka oblige pase egzamen medikal adisyonèl. Si w gen yon kondisyon ki gravman afekte kapasite w pou w kondi, ou ka oblige jwenn yon pèmi aprantisaj doubl kontwòl epi aprann kondi ak yon enstriktè ki sètifye.
4. Si w gen mwens pase 18 lane, paran w, gadyen, moun ki nan plas paran oswa mari oswa madamm ou ki gen 18 lane oswa plis dwe ranpli fòmilè konsantman paran oswa gadyen (DL-180TD) w ap jwenn li tou sou sitwèb nou an nan www.dmv.pa.gov anba lyen fòmilè ak publikasyon ki anlè paj la. **Si paran, gadyen, moun ki nan plas paran oswa konjwen ki gen 18 lane oswa plis pa ka akonpaye aplikan an, paran an, gadyen legal la, moun ki gen laj 18 lane oswa plis, dwe siyen DL-180TD a pa paran an, oswa konjwen ki gen 18 lane oswa plis an prezans yon notè.** Bon jan idantifikasiyon obligatwa epi si siyati yo diferan, verifikasyon relasyon an nesesè. Si w gen plis pase 18 lane, ou dwe prezante de (2) prèv rezidans:
  - Bòdwo sèvis publik aktyèl (dlo, gaz, elektrik, kab, elatriye).
  - Dosye Taks.
  - Akò Lokasyon.
  - Fòmilè W-2.
  - Pèmi Aktyèl pou Zam (Sitwayen Ameriken sèlman).
  - Dokiman Ipotèk.

Apre w fin etidye manyèl la epi suiv etap ki endike anwo yo, **pote atik ki nan lis anba a nan Sant Lisans Chofè a lè w pare pou w pran Egzamen Konesans ou a:**

- Aplikasyon pou Pèmi Aprantisaj ki Pa Komèsyal ou ranpli (DL-180). **Pa voye fòmilè sa pa lapòs.** Si w poko gen 18 lane, pote Fòmilè Konsantman Paran oswa Gadyen w lan ranpli tou (DL-180TD).
- Prèv dat nesans ak idantifikasiyon. Dokiman sa yo dwe orijinal (**yo p ap** asepte fotokopi).
- Kat Sekirite Sosyal ou.
- Frè aplikab. (Remak: Tanpri al gade do fòmilè pou fòmilè pèman ki aseptab (yo))

Tanpri Sonje: Fòmilè idantifikasiyon ki ka itilize pou pwouve dat nesans ou gen yon lis sou do Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal (DL-180) ansanm ak frè yo.

Si HCP oswa optometris ou a pa fè w teste vizyon w, y ap teste vizyon w nan sant lisans chofè a. Si w mete linèt oswa lanti kontak, tanpri vini avèk yo. Lè sa a, w ap pran Egzamen Konesans sou pano yo, lwa, règleman kondit ak pratik ki an sekirite ki dekri pita nan manyèl sa a. Apre w fin pase Egzamen Konesans lan, egzaminatè a ap ba w yon pèmi aprantisaj, ki valab pou yon (1) lane. Lè ou resevwa pèmi aprantisaj ou, ou ka kòmanse pratike kondi.

PennDOT rekòmande pou jèn chofè yo pwograme tès wout yo nan moman sa a toutan dat egzamen an pa anvan dat kalifikasyon ki enprime sou pèmi aprantisaj ou a.

Si w poko gen 18 lane, ou oblige ranpli omwen 65 èdtan nan devlopman konpetans dèyè volan ki gen ladan pa mwens pase 10 èdtan nan kondi lannwit ak senk (5) èdtan nan kondi nan move tan anvan ou pran Egzamen Wout ou a. Fòmasyon sa a ap anseye w konpetans ki nesesè pou w vin yon bon chofè ki fyab.

SONJE: Yon chofè ki gen lisans ki gen omwen 21 lane oswa yon paran, gadyen, yon moun ki nan plas paran, oswa yon mari oswa madanm ki gen 18 lane oswa plis epi ki gen yon lisans pou kondi dwe toujou chita avèk ou sou chèz devan veyikil ou a. Anplis de sa, chofè ki poko gen 18 lane pa ka gen plis pasaje nan veyikil la pase kantite senti sekirite yo.

Apre ou fin tann sis (6) mwa obligatwa apati dat emisyon pèmi w la epi ou fin gen yon sètifikasi ki fin siyen pou 65 èdtan fòmasyon konpetans yo ki gen ladan pa mwens pase 10 èdtan kondi lannwit ak senk (5) èdtan kondi nan move tan, ou ka pran Egzamen Wout ou a. Si pèmi aprantisaj ou ekspire oswa si ou pa pase tès wout ou a apre twa (3) tantativ, ou ka jwenn yon Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal pou ajoute/pwolonje/ranplase/chanje/korije (DL-31).

Si w ap itilize pèmi aprantisaj ou a pou w kondi andeyò Eta Pennsylvania, tanpri verifye ak konpayi asirans ou a ak Depatman Transpò lòt eta a pou asire w pèmi aprantisaj yo valab.

Si nenpòt enfòmasyon ki sou pèmi aprantisaj ou a pa kòrèk, pote prèv enfòmasyon ki kòrèk la bay egzaminatè a lè w vin nan Sant Lisans Chofè pou fè tès la.

Si w echwe nan Egzamen Konesans lan, egzaminatè a ap retounen Aplikasyon Pèmi Aprantisaj ki pa Komèsyal la (DL-180) ak Fòmilè Konsantman Paran oswa Gadyen w lan (DL-180TD). Ou ka pran Egzamen Konesans lan yon sèl fwa nan nenpòt jou kèlkeswa lokal tès la. Kenbe fòmilè ou yo yon kote ki an sekirite paske Ou dwe mache ak li lè wap pase tès la ankò.

DEZIYASYON DONÈ OGÀN

Chak fwa ou renouvre lisans chofè Pennsilvania ou a, y ap mande w si w vle deziyasyon "DONÈ OGÀN" sou lisans chofè w la. Tanpri deside anvan ou ale nan Sant Lisans Foto a. Mo "DONÈ OGÀN" yo ap parèt sou lisans ou lè w di "Wi" pou yo deziyen w kòm donè ogàn nan Sant Lisans Foto a.

Kandida ki poko gen 18 lane ka mande epi jwenn deziyasyon donè ogàn sou lisans chofè yo; sepan dan, yo dwe gen konsantman alekri yon paran, gadyen legal, moun ki nan plas paran yo, oswa mari oswa madanm ki gen 18 lane oswa plis. Yo ka bay konsantman lè yo verifye blòk apwopriye a nan Fòmilè Konsantman Paran oswa Gadyen an (DL-180TD). Pou jwenn enfòmasyon sou Don Ogàn ak Tisi, kontakte 1-877-DONOR-PA.

Ou kapab tou ajoute deziyasyon "DONÈ OGÀN" nan dosye chofè w la atravè sitwèb nou an nan www.dmv.pa.gov. Atravè chèn sèvis sa a, y ap ba w opòtinite pou enprime yon kat pou w pote ak lisans chofè w la.

FON SOSYAL POU SANSIBILIZASYON DON OGÀN (ODTF)

Ou gen opòtinite pou fè don bay Gouvènè Robert P. Casey Memorial Organ & Tissue Donation Awareness Trust Fund. Fon Trust la ap kreye finansman pou sipòte divès pwogram don ogàn atravè Eta a epi bay enfòmasyon publik konsènan pwogram sa yo. Fè yon mak sou fòmilè lisans chofè w la, si ou vle kontribye nan fon sa a. Kontribisyon an ajoute nan frè lisans chofè a epi yo dwe enkli l nan pèman ou lè w voye fòmilè ou a bay PennDOT.

DEZIYASYON VETERAN

Ou gen opòtinite pou ajoute deziyasyon veteran nan lisans chofè ou a, ki endike klèman ou se yon veteran nan Fòs Lame Ameriken. Pou kalifye, ou dwe te sèvi nan Fòs Lame Etazini yo, ki gen ladan yon konpozan rezèv oswa Gad Nasional la, epi yo te egzeyate oswa lage nan sèvis sa a nan kondisyon ki pa dezonore.

VETERANS' TRUST FUND (VTF)

Ou gen opòtinite pou fè yon kontribisyon taks ki redui nan VTF la. Kontribisyon w lan ap ede sipòte pwogram ak pwojè pou veteran Pennsylvania ak fanmi yo. Piske kontribisyon adisyonèl sa a pa fè pati frè a, tanpri ajoute kantite lajan an nan pèman w lan. Epitou, tanpri tcheke blòk ki apwopriye a sou fòmilè a pou asire kontribisyon w lan byen jere.

ENFÒMASYON SOU NIMEWO SEKIRITE SOSYAL

Lalwa egzise Depatman an pou l'jwenn nimewo Sekirite Sosyal ou, wotè ak koulè je w dapre dispozisyon Seksyon 1510(a) ak/oswa 1609(a)(4) Kòd Veyikil Pennsylvania. Yo pral itilize enfòmasyon yo kòm enfòmasyon pou idantifye yo nan yon tantativ pou minimize fwod lisans chofè yo. Nimewo Sekirite Sosyal ou a pa fè pati dosye piblik chofè w la. Lwa federal pèmèt ofisyèl lisans eta yo sèvi ak nimewo Sekirite Sosyal pou rezon idantifikasyon. Nimewo Sekirite Sosyal ou p ap enprime sou pèmi w ap aprann oswa sou lisans chofè w la.

ESTANDA VIZYON PENNSYLVANIA

Ou ka gen yon move vizyon nan youn nan je yo epi ou ka toujou kapab jwenn yon lisans chofè; sepandan, ou ka oblige mete linèt oswa lantiy kontak, gen restriksyon nan kondi lajounen oswa yo gen dwa opere sèlman machin ki ekipe ak miwa bò.

Si vizyon ou pa satisfè nòm vizyon yo, egzaminatè a ap ba w yon Fòmilè Rapò Egzamen Je (DL-102). Ou ta dwe fè yon optometris, yon oftalmològ oswa yon doktè fanmi teste zye ou epi ranpli fòmilè sa a. Lè yo fin ranpli fòmilè an, ou ka retounen nan Sant Lisans Chofè pou kontinye fè tès la.

KIYÈS KI BEZWEN YON LISANS CHOFÈ PENNSYLVANIA?

- Moun ki posede yon lisans etranje valab nan peyi yo gen otorizasyon pou kondi nan Pennsilvani pou jiska yon ane apati dat yo antre Ozetazini, oswa lè ekspirasyon lisans etranje yo, kèlkeswa sa ki rive anvan. Pèmi kondi entènasyonal yo rekòmande anpil, men yo pa obligatwa. Akò resipwòsite ki egziste ak peyi Lafrans, Almay, Kore ak Taywann pèmèt transfè yon lisans chofè ki valab ki pa komèsyal san Tès Wout oswa Konesans; sepandan, y ap fè yon Tès Vizyon. (Transfè lisans chofè ki soti Pòtoriko, Lafrans, oswa Almay pa ka ranpli menm jou a.)
- Moun k ap viv nan Pennsilvania ki gen omwen 16 an epi ki vle kondi yon veyikil.
- Moun ki fèk demenaje nan Pennsilvania epi ki gen rezidans Pennsilvania - si w gen yon lisans chofè valab ki soti nan yon lòt eta oswa Kanada, ou dwe jwenn yon lisans chofè Pennsilvania nan lespas 60 jou apre w fin deplase pou vini Pennsilvania epi remèt lisans chofè ou andeyò eta a.
- Moun ki nan Fòs Lame Etazini yo ki gen adrès legal nan Pennsilvania - sa gen ladann manm rezèvis yo ki estasyone nan Pennsilvania, ki dwe jwenn yon lisans pou kondi yon machin ki pa militè.

ENFÒMASYON SOU PÈMI APRANTISAJ POU JÈN TIMOUN

Pèmi aprantisaj ou a ap valab pou yon (1) lane apati dat emisyon ki enprime sou premye pèmi w ap aprann. Pandan tan sa a, gen sèten limit sou privilèj kondi ou si w poko gen 18 lane. Yo se:

- Ou ka kondi sèlman anba sipèvizon yon chofè ki gen lisans ki gen omwen 21 an oswa yon paran, gadyen legal, yon moun ki nan plas paran, oswa mari oswa madanm ki gen 18 ane oswa plis epi ki gen yon lisans pou kondi. Chofè sipèvizè a dwe chita sou chèz devan an.
- Ou pa gen dwa pote plis pasaje pase senti sekirite ki disponib nan veyikil w ap kondi a.

ENFÒMASYON SOU LISANS KONDI POU JÈN TIMOUN

Menm jan ak pèmi aprantisaj pou jè timoun, gen kèk limit nan lisans chofè pou jèn timoun nan. Yo se:

- Ou pa gendwa kondi ant 11 p.m. ak 5 a.m., sof si paran w, gadyen, moun ki nan plas paran, oswa konjwen w ki gen 18 an oswa plis la avèk ou.

Sepandan, ou ka kondi ant 11 p.m. ak 5 a.m., si w ap patisiye nan sèvis piblik oswa charitab, manm nan yon konpayi ponpye volontè oswa anplwaye pandan èdtan sa yo. Nan ka sa yo, ou dwe pote yon afidavi notarye oswa yon sètfika otorizasyon nan men anplwayè w la, sipèvizè oswa chèf ponpye w ki endike pwogram aktivite w genyen yo. Afidavi notarye sa a ta dwe kenbe ak lisans chofè w la.

- Ou pa gen dwa pote plis pasaje pase senti sekirite ki disponib nan veyikil w ap kondi a.
- Ou pa gendwa pote plis pase yon (1) pasaje ki poko gen 18 an ki pa yon manm fanmi imedya, sof si yon paran, gadyen legal, yon moun ki nan plas paran, oswa yon mari oswa madanm ki gen 18 an oswa plis nan veyikil la avèk ou. Apre premye sis (6) mwa kondi sou yon lisans jinyò, limit la ogmante pou li pa plis pase twa (3) pasaje ki poko gen 18 an ki pa manm fanmi imedyat, sof si yon paran, gadyen legal, yon moun ki an plas paran, oswa mari oswa madanm ki gen 18 an oswa plis nan veyikil la avèk ou. Ogmantasyon limit la pa aplike pou okenn

chofè jinyò ki te pa janm patisipe nan yon aksidan kote ou te responsab yon pati oswa totalman oswa ki kondane pou nenpòt vyolasyon sikilasyon.

- W ap resevwa yon sispansyon obligatwa 90 jou si w akimile sis (6) pwen oswa plis oswa si w kondane pou w kondi 26 mil alè (mph) oswa plis pase limit vitès ki afiche a.
- Ou ka jwenn yon lisans kondi regilye apre ou fin kenbe yon lisans chofè jinyò pou yon (1) ane, si w ranpli kondisyon sa yo:
  - Te pase yon kou fòmasyon chofè Depatman Edikasyon Pensilvania apwouye.
  - Èske w **pa** t enplike nan yon aksidan kote ou se yon pati oswa totalman responsab pou yon (1) ane.
  - Èske w **pa** kondane pou okenn vyolasyon Kòd Veyikil Pennsilvania pou yon (1) ane.
  - Gen konsantman paran w, gadyen, moun ki nan plas paran w, oswa konjwen w ki gen omwen 18 an.

Si w ranpli kondisyon sa yo, ou ka aplike pou yon lisans chofè regilye lè w soumèt yon aplikasyon pou chanjman soti nan yon lisans chofè Junior a yon lisans chofè regilye ki pa komèsyal (DL-59). Lisans chofè jinyò ou a pral otomatikman tounen yon lisans kondi regilye lè ou gen 18 an.

KI KLAS LISANS CHOFÈ OU BEZWEN?

Nan Pennsilvania, lisans chofè yo bay espesyalman pou klas ak kalite machin ou opere. Se poutèt sa, klas lisans chofè ou ta dwe genyen depann espesyalman sou kalite machin ou opere. Anjeneral pale, majorite aplikan pou yon lisans chofè Pennsilvania yo pral operatè machin pasaje regilye yo, kamyon pick-up oswa kamyonèt. **Manyèl sa a fèt pou bay enfòmasyon ou bezwen pou jwenn yon lisans chofè Klas C ki pa komèsyal, ki se klas ki kouvrir kalite machin sa yo.**

KLAS LISANS CHOFÈ

- **KLAS A (laj minimòm 18):** Oblige pou opere nenpòt kombinezon machin ki gen yon evalyasyon pwa brit 26,001 liv oswa plis, kote veyikil la (yo) yo remoke depase 10,000 liv. Egzanp: Veyikil Iwazi, lè machin remoke a evalye a 11,000 liv epi machin remoke a evalye a 15,500 liv (pwa total kombinezon 1 26,500 liv).
- **KLAS B (minimòm laj 18):** Oblige pou opere nenpòt, sèl machin ki gen plis pase 26,000 liv. Egzanp: Motè kay ki evalye a 26,001 liv oswa plis.
- **KLAS C (laj minimòm 16):** Y ap bay yon lisans pou kondi Klas C pou moun ki gen 16 an oswa plis, ki demontre kalifikasyon yo pou kondi nenpòt machin, eksepte moun ki bezwen yon kalifikasyon Klas M, epi ki pa satisfè ak definisyon Klas A oswa B. Nenpòt ponpye oswa manm yon ekip sekou oswa ijans ki gen yon lisans pou klas kondit C epi ki gen yon sètifica otorizasyon nan men yon chèf ponpye oswa chèf ekip sekou oswa ijans yo ap otorize pou opere nenpòt veyikil ponpye oswa ijans ki anrejistre nan depatman ponpye, ekip sekou oswa ijans oswa minisipalite sa a. Moun ki gen yon lisans Klas C a otorize pou l kondi yon sik motè ki gen yon transmisyon otomatik ak yon kapasite silenn 50 CC oswa mwens oswa yon motosiklèt twa wou ak yon taksi ki fèmen.
- **KLAS M (ki gen laj minimòm 16):** Y ap bay yon lisans klas M pou moun ki gen 16 an oswa plis ki demontre kapasite pou yo kondi yon motosiklèt oswa yon sik motè. Si yon moun kalifye pou kondi sèlman yon motosiklèt oswa yon sik ki kondi a motè, y ap ba li yon lisans pou klas kondit M. Si w teste sou yon sik motè, yon restriksyon "8" ap parèt sou lisans chofè nou an. Restriksyon sa a entèdi w pou w opere yon motosiklèt. Si w teste sou yon motosiklèt ki gen plis pase de (2) wou, yon restriksyon "9" ap parèt sou lisans chofè w la. Restriksyon sa a entèdi w pou w opere yon motosiklèt de wou. Tanpri gade manyèl Operatè Motosiklèt Pennsilvania (PUB 147) oswa Fich Enfòmasyon sou Mopèd, Sik Kondiktè ak Motosiklèt ki sitiye sou sitwèb Sèvis Chofè ak Veyikil PennDOT nan Sant Enfòmasyon sou Motosiklèt.
- **KLAS KOMERSYAL A, B oswa C:** Chofè ki bezwen yon lisans pou kondi komèsyal yo ta dwe jwenn Manyèl Konditè Komèsyal Pennsilvania (PUB 223), ki gen enfòmasyon detaye ki nesesè pou prepare tès yo. Manyèl sa a disponib sou sitwèb Sèvis Chofè ak Veyikil PennDOT nan Sant Enfòmasyon sou Chofè Komèsyal.

TÈS

TÈS KONESANS

Tès Konesans la pral mezire konesans ou sou siy trafik yo, lwa pou kondi Pennsilvania ak pratik kondi san danje. Yo ka bay tès konesans la nan fòma ekri ak odyo nan lang sa yo espanyòl, arab, chinwa (mandarin), franse, hindi, koreyen, ris, ikrenyen, vietnamyen, anglè, birman, grèk, italyen, japonè, nepalyen, polonè, somalyen, ak oudou lang sou demann, nan tout Sant Lisans kondi atravè Commonwealth la. Si w pa pase Tès Konesans lan, w ap gen pèmisyon pou w repran tès la nan jou ouvrab ki vin apre a. **Tès sa a dwe konplete avèk siksè anvan ou ka resevwa yon pèmi pou aprann ki valab.**

Tès Konesans lan gen 18 kesyon chwa miltip. Ou dwe reponn 15 kesyon kòrèkteman pou w pase egzamen an. Sitiyasyon posib pou kondi yo disponib sou sitwèb nou an (www.dmv.pa.gov/Driver-Services/Teen-Drivers/Pages/default.aspx#.VpAM5aMo670) anba Teen Driver Information Center ak vèsyon sou Entènèt manyèl sa a anba Teen Driver Information Center. Ou ka telechaje aplikasyon tès pratik pou lisans chofè PA lè w itilize kòd QR ki sou bò dwat la.

Telechaje pou Android™ ou dirèkteman nan Google Play:
<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.nicusa.pda>

Aplikasyon pou tès pratik pou lisans chofè PA

Telechaje pou aparèy iOS ou an dirèkteman nan App Store la:
<https://itunes.apple.com/us/app/pa-drivers-license-practice/id925842053?mt=8>

TÈS WOUT

Si w poko gen 18 an, nou pèmèt jèn chofè nou yo pwograme tès konpetans yo jiska sis (6) mwa davans. Yo ankouraje jèn chofè yo pou yo planifye alavans epi pran yon randevou pi vit posib. Nou rekòmande pou jèn chofè nou yo pwofite opòtinite sa a.

Yo dwe pran randevou pou pran egzamen wout ki pa Komèsyal la. Ou gendwa pran randevou egzamen woutye ou a atravè sitwèb Sèvis Chofè ak Veyikil la nan www.dmv.pa.gov. Si w pa gen aksè a entènèt, ou ka pran randevou pou tès chofè w la lè w rele 1-800-423-5542.

Anplis de sa, PennDOT te sètifye biznis twazyèm pati pou administre tès konpetans la pou yon frè mache. Tout egzaminatè twazyèm pati yo sètifye PennDOT epi tès la idantik ak tès ou ta pran nan yon sant lisans chofè PennDOT. Pou jwenn yon lis biznis k ap patisipe nan zòn ou an, vizite www.dmv.pa.gov.

Ou pral bezwen prezante atik sa yo bay egzaminatè a anvan ou pran egzamen woutye ou a:

(Tout atik yo dwe valab epi pou machin w ap itilize pou egzamen wout ou a.)

- Pèmi w ap aprann valab.
- Yon fòm sètifikasyon paran oswa gadyen (DL-180C) ki siyen pou 65 èdtan fòmasyon dèyè volan, si ou poko gen 18 an.
- Kat anrejistrement ki valab pou veyikil ou planifye pou w kondi pou Tès Road la.
- Prèv machin nan gen asirans kounye a.
- Lisans chofè valab moun nan, ki gen omwen 21 an oswa yon paran, gadyen, moun ki an plas paran, oswa konjwen ki gen 18 an oswa plis, ki akonpaye w nan Sant Lisans kondi.

Si w pa pote dokiman orijinal yo (pa kopi) ki endike anwo a, yo p ap ba w tès la.

Anvan tès la kòmanse, yon egzaminatè lisans kondi pral tcheke pou wè si machin ou an gen yon kat anrejistrement ki valab, asirans aktyèl la, fich enspeksyon eta a ki valab epi, si sa nesesè, yon fich emisyon valab. Limyè, klakson, fren, netwaye glas, siyal vire, miwa, pòt, chèz ak kawotchou sou veyikil ou a pral tcheke tou pou asire w ke yo fonksyone byen epi satisfè nòm sekirite yo. Si yo detèmne nenpòt pati nan veyikil ou a pa ansekirite oswa li pa satisfè egzijans enspeksyon eta a, ou p ap gen dwa pran tès wout la. Si veyikil ou a ekipe ak senti sekirite, asire w ke yo pwòp epi pare pou itilize. Ou menm ak egzaminatè a pral oblige mete yo pandan egzamen wout la.

Si machin ou an pase enspeksyon sa a, egzaminatè a pral teste ou pou wè si ou ka kondi san danje.

W ap echwe egzamen wout la si w kondi danjerezman, si w vyole lalwa, si w lakòz yon aksidan, si w pa suiv enstriksyon egzaminatè a oswa si w pa fè twòp erè nan kondi.

Egzaminatè a ka mande w pou w fè sa ki annapre yo anvan w pran egzamen wout la:

- Kontwole Veyikil:** Fè klaxon, limyè (limyè pakin, limyè gwo ak ba limyè devan yo, siyal vire), essue-glaz, fren pakin (ijans), 4-fason clignotant (limyè danje), degivre, elatriye. Si w pa byen opere nenpòt nan kontwòl veyikil la, sa pral lakòz yon echèk nan tès wout la.
- Pak Paralèl:** Pake machin ou a nan mitan de (2) pye dwat nan yon espas ki 24 pye longè ak uit (8) pye lajè. Tout veyikil ou a dwe konplètman andedan espas la, epi ou pa kapab fè kontak ak nenpòt nan poto ki dèyè oswa devan machin ou, travèse liy ki pentire a, oswa monte sou oswa sou twotwa a. Ou gen yon (1) tantativ pou pake machin ou avèk siksè pa itilize plis pase twa (3) ajisteman.

Remak: Yo ka itilize machin ki ekipe ak Sistèm gid pou pakin avanse (machin pakin poukонт yo) pou fè tès; sepandan, fonksyon pakin pwòp tèt ou yo dwe etenn epi yo pa pèmèt yo aktive pandan egzamen wout la.

Egzaminatè a pral sèlman pasaje w pandan egzamen wout la. Lè tès wout la kòmanse, yo pral di w ki kote pou w kondi ak ki manèv pou w fè. **Y ap peye anpil atansyon sou fason ou pwoche ak obeyi siy avètisman, siy stop ak limyè trafik yo.** Egzaminatè a pral note kijan ou kontwole veyikil ou, sèvi ak siyal vire pou kominike ak lòt chofè oswa itilize nenpòt lòt kontwòl machin ki ka vin nesesè pandan tès la.

SI OU PASE TÈS WOUT LA NAN YON SANT LISANS CHOFÈ PENNDOT, w ap resevwa lisans chofè w nan moman sa a.

OU PRAL ECHWE NAN TÈS WOUT LA POU:**(Sa yo se kèk egzanp sou rezon posib pou w pa pase tès wout la)**

• Enkapasite pou opere nenpòt kontwòl machin	• Fè erè nan pratik kondi san danje	• Sa ki lakòz yon aksidan
• Vyolasyon nenpòt lwa trafik (pa egzanp, pa obeyi yon siy stop)	• Li pa swiv enstriksyon egzaminatè a bay	• Pa sèvi ak siyal vire yo
• Kondi danjere oswa ensousyan		

Si ou pokougen 18 an epi ou echwe Tès Pratik la, lalwa Pennsilvani egzije pou ou tann sèt (7) jou anvan ou ka repran Tès Pratik la. Reta sa a pou repran tès la ap ba ou tan pou pratike epi amelyore konpetans kondwi ou. Ou gen twa (3) chans ak chak pèmi aprantisaj pou reyisi Tès Pratik la anvan dat eksiprasyon pèmi aprantisaj la. Apre twazyèm echèk la, ou dwe aplike ankò pou pwolonje pèmi aprantisaj ou a.

Si ou pa reyisi Tès Pratik ou a apre twa (3) tantativ oswa si pèmi aprantisaj ou a eksipre, ou ka jwenn yon Aplikasyon pou Ajoute/Pwolonje/Ranplase/Chanje/Korije Pèmi Aprantisaj Non-Komèsyal (DL-31). Si ou pa t pran oswa konplete Tès Pratik la avèk siksè nan twa (3) ane apre dat egzamen fizik ou a, ou dwe rekòmanse ak yon lòt Aplikasyon pou Pèmi Aprantisaj Non-Komèsyal (DL-180) epi repran Tès Konesans lan.

CHAPIT 2:

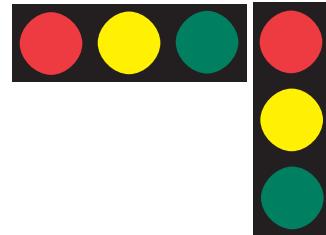
SIYAL, PANO AK TRAS ATÈ

Chapit sa a bay enfòmasyon ou bezwen konnen sou wout Pennsylvania yo. Li kouvrí:

- Siyal
- Siy
- Tras atè yo

SIYAL YO

Siyal trafik yo enstale nan entèsekson pou kontwole mouvman machin yo ak pyeton yo. Pano trafik yo ranje swa nan liy vètikal oswa liy orizontal. Lè yo ranje vètikal, wouj toujou sou tèt ak vèt sou anba a. Lè yo ranje orizontal, wouj toujou sou bò gòch la ak vèt sou bò dwat la.

WOUJ, JÒN AK VÈT AK FLÈCH

Lè gen yon **LIMYÈ WOUJ KONTAN**, ou dwe kanpe anvan ou travèse liy arè ki make oswa pasaj pou pyeton an. Si ou pa wè okenn liy, kanpe anvan ou antre nan entèsekson an. Tann yon limyè vèt anvan ou kòmanse.

Ou ka vire adwat pandan limyè a wouj, sof si yon pano **PASAN WOUJ** pa afiche nan entèsekson an. Ou dwe kanpe an premye, tcheke pou pyeton yo ak lòt trafik yo epi kite yo.

Ou kapab tou vire agoch apre w kanpe nan yon limyè wouj, si w nan liy gòch la epi w ap vire agoch nan yon riyèl sans inik pou yon lòt riyèl sans inik. Premyèman, ou dwe kanpe epi bay aksè ak pyeton ak lòt trafik yo.

YON LIMYÈ JÒN KONSTAN di ou yon limyè wouj ki fiks pral parèt byento. Si w ap kondi nan direksyon yon entèsekson epi yon limyè jòn parèt, ralanti epi prepare w pou w kanpe. Si w nan entèsekson an oswa si w pa ka kanpe san danje anvan w antre nan entèsekson an, kontinye ak anpil atansyon.

YON LIMYÈ VÈT KONSTAN vle di ou ka kondi nan entèsekson an, si wout la klè. Ou kapab tou vire adwat oswa agoch sof si yon siy di ou pa fè sa; sepandan, lè w ap vire, ou dwe bay lòt machin ak pyeton ki nan entèsekson an.

YON FLÈCH WOUJ KONSTAN vle di ou dwe kanpe epi ou pa ka vire nan direksyon flèch la montre. Tann yon Flèch Vèt oswa yon Flèch Jòn Kliyotan anvan ou kòmanse. Menm vire sou wouj yo pèmèt pou yon siyal wouj fiks yo gen dwa pou yon flèch wouj fiks.

YON FLÈCH JÒN KONSTAN vle di mouvman ki pèmèt flèch vèt la oswa flèch jòn k ap flache a ap fini epi siyal la ap vin wouj byento. Ou ta dwe ralanti epi prepare w pou w sispann konplètman anvan w antre nan entèsekson an. Si w nan entèsekson an oswa ou pa ka kanpe san danje anvan ou antre nan kafou a, ou ka ranpli vire ki te kòmanse sou flèch anvan an ak prekosyon.

YON FLÈCH VÈT KONSTAN vle di ou ka vire chemen flèch la montre a. Lè w vire pandan faz flèch vèt la, vire w "pwoteje" paske trafik k ap vini an sispann pa yon limyè wouj. Si flèch vèt la vin tounen yon limyè vèt, ou ka toujou vire nan direksyon sa a, men premye rann pye yo ak trafik kap apwoche.

SIYAL KLIYOTAN

Yon limyè wouj k ap flache gen memm siyifikasyon ak yon siy **KANPE**. Ou dwe vin nan yon kanpe nèt. Lè sa a, gade tou de fason, epi kontinye sèlman apre entèsekson an klè.

Yon limyè jòn k ap flache vle di **ATANSYON**. Ralanti , gade epi kontinye ak atansyon.

YON FLÈCH JÒN KONSTAN vle di ou ka vire nan direksyon flèch la ak prekosyon, sepandan, ou dwe dabò bay trafik kap vini ak pyeton yo. Lè w vire pandan faz flèch jòn k ap flache a, vire w PA pwoteje; trafik kap vini ap gen yon limyè vèt.

LIMYÈ SIKILASYON KI PA FONKSYONE

Yon siyal sikilasyon ki pa fonksyone ta dwe trete kòm si se te yon siy **KANPE** kat sans.

SIYAL MEZI RANP YO

Gen kèk ranp pou antre otowout la ki gen siyal trafik nan fen ranp lan ki altènativ ant vèt fiks ak wouj fiks. Siyal mezire ranp yo itilize pou kontwole sikilasyon an sou otowout ki gen anpil blokis epi anjeneral yo fonksyone nan lè pik yo. Ou dwe tann siyal vèt la anvan ou antre nan gran wout la. Sou ranp yon sèl liy, sèlman yon (1) machin ka antre nan gran wout la chak fwa limyè a vin vèt. Pou plizyè liy sou ranp, pral genyen yon kontè ranp pou chak liy. **Limyè vèt la pa pwoteje antre ou sou otowout la — ou dwe toujou chèche yon espas ki an sekirite nan trafik pou antre nan gran wout la.**

SIYAL KONTWOL ITILIZASYON WOUT YO

Yo ka mete siyal espesyal tou dirèkteman sou liy yo pou kontwole trafik. Yo souvan itilize sa yo nan kabin peyaj, sou pon, tinèl ak sou wout milti-liy nan vil kote direksyon vwayaj pou yon liy patikilye chanje pou fasilité sikilasyon an nan oswa soti nan vil la pandan lè pik yo. Siyal sa yo montre kijan yo ta dwe itilize liy espesifik yon lari oswa yon gran wout:

Yon flèch vèt ki fikse desann sou yon liy trafik vle di ou ka itilize liy lan.

Yon "X" jòn ki fiks sou yon liy trafik vle di ou dwe chanje liy yo paske direksyon wout sa a ap sou pou ranvèse. Prepare w pou w kite liy lan san danje.

Yon "X" wouj fiks sou yon liy vle di ou pa gen dwa itilize liy trafik la.

Yon flèch blan ki fiks, yon sèl direksyon pou vire a goch sou yon liy vle di ou ka vire agoch sèlman, si w nan liy sa a.

Yon flèch blan ki fiks, de-direksyon pou vire a goch sou yon liy vle di ou ka sèlman vire a goch, si w nan liy sa a, men liy lan se pataje pa chofè ki vire agòch ki apwoche nan direksyon opoze a.

SIYAL PYETON

Pyeton yo dwe obeyi trafik ak siyal pyeton yo. Siyal pyeton ou dwe obeyi yo se limyè **MACHE** ak **PA MACHE** oswa foto yon moun k ap mache (sa vle di mache) ak men anlèv (sa vle di pa mache). Si pa gen okenn siyal pou pyeton nan entèsekson an, pyeton yo dwe obeyi limyè wouj, jòn ak vèt.

Pafwa pyeton yo pa okouran de responsabilite yo nan trafik ak siyal pyeton yo. Fè atansyon pou pyeton yo, ki pa ka obeyi siyal la. Toujou fasilité pyeton yo.

Lè yon moun ki fikse **MACHE** oswa k ap mache vini, kòmanse travèse, men rete vijilan pou machin ki vire ki ka pa legalman cède dwa pasaj la.

Lè flache **PA MACHE** oswa men leve k ap flache kòmanse:

- Fin travèse, si ou nan lari a.
- Pa kòmanse travèse**, si ou pa kite twotwa a.

Lè mesaj ki fikse **PA MARCHE** oswa men ki fikse a parèt, pa kwaze.

Pyeton avèg

Lè w ap kondi toupre yon pyeton avèg k ap pote yon baton blan oswa k ap mache ak yon chen gid, ou dwe ralanti, toujou lage bon chemen an epi kontinye ak prekosyon. Prepare w pou w kanpe veyikil w la pou w ka evite blesi oswa danje pou pyeton an.

SIYAL ZÒN LEKÒL

Siyal zòn lekòl yo ap flache siyal jòn yo mete sou siy limit vitès zòn lekòl yo. Ou pa dwe vwayaje pi vit pase 15 kilomèt alè lè siyal jòn yo ap flache oswa pandan peryòd tan ki endike sou siy la. Si w depase limit vitès la nan yon zòn lekòl, sa pral lakòz twa (3) pwen nan dosye w pou kondi, epi w ap resevwa amann tou.

SIYAL NIVO PASAJ

Chofè yo ap avèti lè yo apwoche yon pasaj tren pa siy pasaj tren an. Yo ta dwe apwoche pasaj tren yo ak prekosyon toutan. Ou ta dwe toujou gade nan tou de kote epi koute nenpòt tren oswa siyal k ap apwoche anvan ou kontinye atravè ray tren yo.

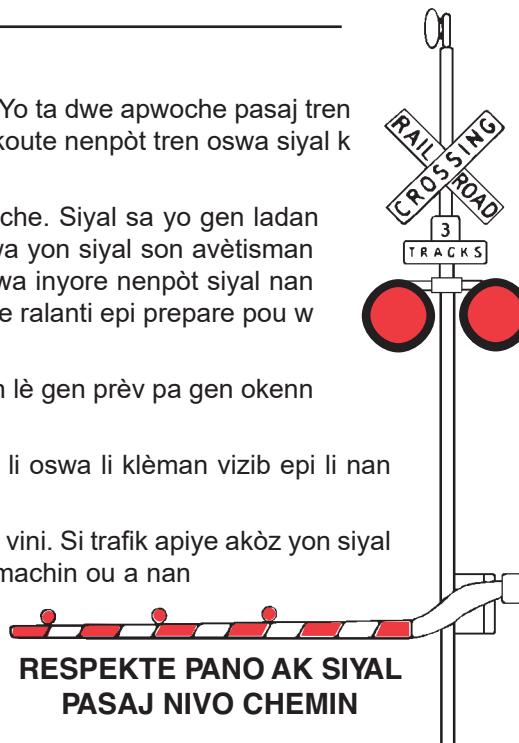
Ou oblige kanpe nan tout pasaj tren lè gen yon siyal tren k ap apwoche. Siyal sa yo gen ladan limyè wouj k ap flache, yon pòtay travèse bese, yon siyal drapo oswa yon siyal son avètisman tren. Pa avanse pou pi devan oswa eseye ale nan nenpòt pòtay oswa inyore nenpòt siyal nan yon tren apwoche. Si pa gen okenn siyal nan pasaj tren an, ou ta dwe ralanti epi prepare pou w kanpe, si w wè oswa tande yon tren ap apwoche.

Kontinye ak prekosyon sèlman apre tout siyal yo fin ranpli epi sèlman lè gen prèv pa gen okenn tren ki apwoche pasaj la.

Ou ta dwe kanpe si yon tren ap apwoche epi li fè sonnen siyal son li oswa li klèman vizib epi li nan pwoksimite danjere nan pasaj la.

Pa kanpe machin ou sou yon ray tren, kèlkeswa si yon tren sanble ap vini. Si trafik apiye akòz yon siyal trafik, yon siy stop oswa pou nenpòt lòt rezon, asire w ke ou kanpe machin ou a nan yon kote li pral konplètman klè nan nenpòt ray tren.

Ale nan Chapit 3 pou plis enfòmasyon sou fason pou w travèse yon entèsekson otowout-chemin tren an sekirite.

PANO YO

Pano yo divize an twa (3) kategori debaz: Regilasyon, Avètisman ak Gid. Pifò siy nan chak kategori gen yon fòm espesyal ak koulè.

PANO SIYALIZASYON

Siy regilasyon yo di w sa ou dwe fè, oswa ou pa dwe fè, dapre lalwa. Règleman ki afiche sou siy sa yo ba w konsèy sou limit vitès, direksyon trafik, restriksyon pou vire, restriksyon pakin, elatriye. Si w pa obeyi mesaj ki sou siy regilasyon yo, ou ka peye amann epi resevwa pwen nan Dosye lisans ou paske w ap vyole lalwa. Ou riske sekrite w ak sekrite lòt moun tou lè w dezobeyi mesaj ki sou siy regilasyon yo – pa egzanp, si w pa kanpe nan yon siy stop, w pase yon lòt machin kote li pa an sekrite pou w pase, w ap kondi pi vit pase limit vitès ki afiche a oswa w pa kondi yon fason ki pa bon nan yon lari ki gen yon sèl sens.

Anjeneral, siy regilasyon yo se rektang oswa kare vètikal nwa ak blan, tankou pano **LIMITE VITÈS**. Gen kèk pano regilasyon ki nwa, blan ak wouj, tankou siy **PA GÖCH** ki gen yon sèk ak yon koupe. Lòt siy regilasyon yo wouj ak blan, tankou pano **KANPE**, **SEDE PASAJ**, **PA ANTRE** ak **MOVE CHEMEN**.

Pano **KANPE** se sèl siy ki gen fòm oktogòn (8 bò) ou wè sou gran wout la. Nan yon entèsekson ki gen yon pano **KANPE**, ou dwe kanpe nèt, tcheke pou pyeton ak trafik travèse pou netwaye entèsekson an anvan ou ale ankò. Ralanti san yo pa rive nan yon arè konplè se ilegal.

Lè w wè yon pasaj pou pyeton oswa yon liy ki kanpe (ba anlè blan), kanpe anvan devan machin ou an rive nan premye liy ki pentire a. Si ou pa ka wè trafik, bay nenpòt pyeton epi ak anpil atansyon rale pi devan pase liy lan jiskaske ou ka wè klè. Tcheke pou trafik ak pyeton epi ale pi devan lè entèsekson an klè.

Se siy sa a tou itilize ansanm ak siy stop. Siy sa a pèmèt otomobilis yo vire adwat san yo pa kanpe.

YON PANNO CHEMEN KAT KANPE vle di gen kat pano kanpe nan entèsekson sa a. Sikilasyon ki soti nan kat direksyon yo dwe sispann. Premye machin ki rive nan entèsekson an ta dwe avanse an premye. Si de machin rive nan entèsekson an an menm tan, chofè ki sou bò göch la bay chofè ki sou bò dwat la. Si youn fè fas ak lòt, tou de ka kontinye ak prekosyon, gade pou vire posib.

SEDE pano yo gen fòm triyangilè (3-kote). Lè ou wè pano sa a, ou dwe ralanti epi tcheke pou trafik epi bay pyeton yo pasaj ak trafik k ap apwoche. Ou sispann sèlman lè li nesesè. Kontinye lè ou ka fè sa san danje san yo pa entèfere ak sikilasyon nòmal. Sonje, ou dwe genyen yon espas ase nan trafik anvan ou ka kontinye nan swa **KANPE** oswa **SEDE** pano kote yo.

Yo itilize siy sa a ansanm ak yon siy rannman nan yon pon yon sèl liy oswa yon kote pasaj anba pou alète otomobilis yo sou wout ki gen yon sèl liy ki egzije yo pou yo céde pasaj pou trafik opoze a.

SIYALIZASYON FEWOVYÈ Siy sa a mete nan yon pasaj tren kote ray yo travèse wout la. Ou ta dwe trete siy crossbuck la kòm yon siy **SEDE**; ralanti epi prepare pou w kanpe, si w wè oswa tande yon tren ap apwoche. Ale nan Chapit 3 pou plis enfòmasyon sou sekrite pasaj tren.

Siy **PA ANTRE** ak **MOVE CHEMEN** yo travay an ekip. Yo mete siy **PA ANTRE** nan kòmansman lari ak ranp ki gen yon sèl direksyon. Lè w wè siy sa a, pa kondi nan lari sa a oswa ranp sa a nan direksyon w ap dirije a.

MOVE CHEMEN siy yo mete pi lwen nan lari a yon sèl chemen oswa ranp. Yo mete yo la pou atire atansyon ou, si w aksidantèlmnan vire nan lari a oswa ranp.

Pano **YON SÈL** la vle di trafik yo gen dwa deplase sèlman nan direksyon pano a endike. Si w vire nan yon lari yon sèl direksyon vwayaje nan direksyon opoze a, ou gen anpil chans antre nan yon kolizyon sou tèt.

DIVIZYON OWOUT

Pano sa a vle di wout ou ye a kwaze ak yon gran wout divize. Otowout divize an se vrèman de (2), wout yon sèl ki separe pa yon medyàn oswa yon gid tren. Nan premye wout la, ou ka sèlman vire adwat, epi nan dezyèm wout la, ou ka sèlman vire agoch.

ENTÈDIKSYON KAMYON

ENTÈDIKSYON BISIKLÈT

PYETON ENTÈDI POU TRAVÈSE

PA KAMYON, PA BISIKLET E PA PASE PYETON

Operatè kamyon yo, bisiklèt ak pyeton yo pa gen dwa itilize wout kote pano sa yo afiche.

PA GEN U-VIRE

Pano sa a entèdi vire a. Pa fè yon vire nèt ale nan direksyon opoze a.

VIRE ADWAT ENTÈDI

Pano sa a endike vire adwat yo entèdi. Pa vire adwat nan kafou sa a.

PA VIRE AGOCH

Pano sa a endike vire agoch yo entèdi. Pa vire a goch nan kafou sa a.

ENTÈDIKSYON PAKIN

Ou pa gen dwa pake yon veyikil kote yo afiche pano sa a.

PA PASE

Yo ka mete siy sa a nan zòn kote ou pa ka pase okenn veyikil k ap pase nan menm direksyon an. Li souvan akonpaye pa yon siy jòn ki gen fòm piyon ki di **PASÈ ZÒN PASE** (Al gade "Pano avètisman").

PANO KONTWÒL ITILIZE LIV (Direksyon) sa yo yo mete nan oswa toupre entèsekson anlè liy trafik yo kontwole a pou montre ki manèv (yo) yo pèmèt sou liy sa a.

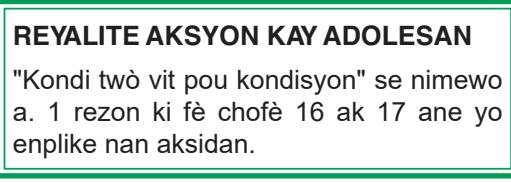
Pano sa a endike nan entèsekson an devan trafik nan liy gòch la dwe vire agoch epi trafik nan liy vvazen an ka vire agoch oswa kontinye dwat.

CHEMEN SANTRAL VIRE A GOCH SÈLMAN

Pany sa a endike kote yon liy rezève pou itilizasyon eksklizif machin k ap vire a goch nan nenpòt direksyon epi li pa dwe itilize pou trafik oswa pase.

PANO KONTWÖL ITILIZE CHEMEN (kontinye)

			
VIRE A GÒCH OSWA ADWAT Si w nan yon liy ki kontwole pa siy tankou sa yo, ou ka vwayaje nan nenpòt direksyon flèch yo montre.	LIY OSWA VIRE ADWAT Si w nan yon liy ki kontwole pa yon siy ki gen yon flèch vire ak mo "SÈLMAN," lè w rive nan kafou a, ou dwe vire a. Ou ka vwayaje sèlman nan direksyon flèch yo montre, menm si ou nan liy vire sèlman nan erè.		
 KEEP RIGHT	 KENBE DWAT Pany sa yo dirije chofè yo pou yo rete adwat zile trafik la oswa divizyon an.	 RIGHT TURN SIGNAL	SIYAL VIRE DWA Pany sa a afiche tou pre yon siyal trafik pou endike siyal la kontwole mouvman vire adwat.
 SPEED LIMIT 65	Yon siy LIMITE VITÈS endike vitès maksimòm legal la nan kondisyon ideyal pou etan otowout kote li afiche. Sekirite w ka depann de kondi pi dousman pase vitès afiche a nan move kondisyon.	 REYALITE AKSYON KAY ADOLESAN "Kondi twò vit pou kondisyon" se nimewo a. 1 rezon ki fè chofè 16 ak 17 ane yo enplike nan aksidan.	
 NO TURN ON RED	 ON RED	 ON RED	Ou pa ka vire pandan sik limyè wouj la nan yon entèsekson kote youn nan siy sa yo afiche. Ou dwe tann pou siyal la vire vèt.
 LEFT TURN YIELD ON FLASHING YELLOW ARROW	VIRE AGÒCH SENDMAN SOU FLÈCH JÒN KLIYO Pano sa a endike yon vire agòch pèmèt lè flèch jòn la ap flache, men ou dwe abandone trafik kap vini. Pano sa a souvan mete nan entèsekson yo, toupre siyal sikilasyon vire agòch la, pou enfòme chofè yo vire agòch yo pa pwoteje lè flèch jòn k ap flache a ap fonksyone.	 LEFT TURN YIELD ON GREEN	 OPPOSING TRAFFIC HAS EXTENDED GREEN
 RESERVED PARKING	PAKIN REZÈVE Malgre siy sa a pa nwa ak blan, li se yon siy regilasyon. Li make zòn kote pakin rezève pou moun ki andikape oswa veteran ki gen andikap grav. Machin ki estasyone nan espas sa yo dwe montre plak anregistreman otorize oswa pankat pakin. Veyikil ki pa otorize ki estasyone nan espas sa yo gen yon amann ak depans pou remokaj.	TRAFIK OPOZE TE PWOLONJE VÈT Pano sa a afiche kote trafik opoze a ka kontinye deplase apre siyal ou a vin wouj.	

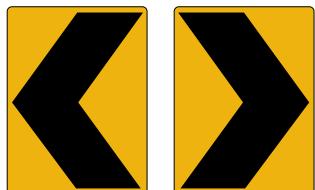
PANO AVÈTISMAN

Pano avètisman fè w konnen kondisyon sou oswa toupre wout ki devan an. Yo avèti w sou danje posib oswa chanjman nan kondisyon wout la. Yo afiche anvan kondisyon an, kidonk ou gen tan wè sa ki devan yo, deside ki jan ou ta dwe reponn ak ralanti oswa chanje chemen vwayaj ou, si sa nesesè. Pano avètisman yo anjeneral ki gen fòm dyaman ak senbòl nwa oswa mo sou yon fon jòn.

PA GEN ZÒN PASAJ

Sa a se sèl siy avètisman ki gen fòm piyon. Pano sa a make kòmansman yon zòn pa gen okenn pase epi li mete sou bò gòch wout la anfas chofè a.

PANO CHEVRON

Gen yon chanjman byen file nan direksyon wout la, tankou yon koub agoch oswa adwat. Wout la vire nan direksyon chevron yo montre. Lè yo itilize nan yon koub, pral gen yon siy avètisman koub avanse, epi ka gen plizyè siy chevron mete nan tout koub la.

KOUB GÒCH

Wout la fè koub devan sou bò gòch la. Ou bezwen ralanti, rete nan sant liy ou a epi prepare w pou navege nan koub koube gòch la.

KOUB DWA

Wout la fè koub pi devan sou bò dwat la. Ou bezwen ralanti epi pozisyone machin ou yon ti kras adwat sant liy ou a, pandan w ap kondi nan koub adwat la.

VIRE SERE AGOCH

Wout pi devan an vire sevè sou bò gòch la. Ou bezwen ralanti anpil, rete nan sant liy ou a epi prepare w pou w navege nan vire a gòch byen file. Gen kèk siy vire byen file ki gen yon vitès advisory ki sitiye sou siy la oswa ki afiche anba li.

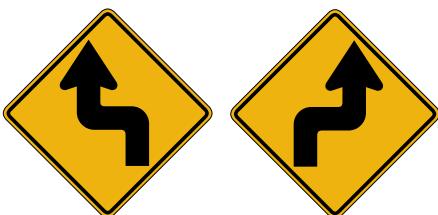
VIRE DWAT BRANCH

Wout pi devan an vire sevè sou bò dwat la. Ou bezwen ralanti anpil, pozisyon veiykil ou yon ti kras adwat sant liy ou a epi prepare w pou w navege nan vire byen file adwat la. Gen kèk siy vire byen file ki gen yon vitès advisory ki sitiye sou siy la oswa ki afiche anba li.

ANSANM KOUB YO

Wout ki devan an fè yon koub premye nan yon direksyon epi answit tounen nan lòt direksyon an (yon seri de (2) koub). Ralanti epi prepare pou navege nan seri koub yo.

VIRAJ SERE ADWAT AGOCH

Wout ki devan an vire sevè premye nan yon direksyon epi tounen nan lòt direksyon an. Ralanti anpil epi prepare pou navege nan seri vire yo.

WOUT SAN (SERI KOUB)

Siy sa a endike gen twa (3) oswa plis koub nan yon ranje sou wout ki devan an.

YON DIREKSYON GWO FLÈCH

Wout ki devan an chanje direkson nan yon ang ekstrèm. Anvan ou rive nan yon koub ekstrèm konsa, ralanti otan ke ou ta fè yon vire nan yon entèsekson.

WOUT ANTRE NAN KOUB

Wout prensipal la fè koub sou bò gòch la ak yon wout bò k ap antre nan bò dwat la. Apwoche entèsekson an ak plis prekosyon. Yon chofer k ap prepare pou antre nan wout prensipal la gendwa pa ka wè w ap pwoche bò kote koub la epi li ka rale deyò devan w, sa ki kite w ti espas pou w evite yon aksidan, si w ap vwayaje twò vit.

KAMYON ROLLOVER

Siy sa a idantife koub kote kamyon k ap vwayaje ak vitès twòp gen potansyèl pou yo ranvèse.

SIY KONSILATÈ VITÈS

Siy sa a ka itilize ak nenpòt siy avètisman ki gen fòm dyaman. Vitès ki pi wo ou ta dwe vwayaje nan yon koub gòch byen file devan se 25 kilomèt alè.

FIZYON TRAFIK

Yo mete siy sa a sou yon gwo wout pou di w ke trafik ka rantre nan liy ou a soti nan yon lòt wout oswa yon ranp. Nan egzanz sa a, trafik la pral antre nan liy ou a sou bò dwat la. Lè w ap antre nan trafik la dwe bay trafik ki deja sou gwo wout la.

AJOUTE LANE

Siy sa a mete devan yon pwen kote de wout rankontre. Sa vle di fusion pa nesesè paske trafik k ap antre a sèvi ak yon nouvo liy ki te ajoute sou wout la.

ZÒN WEAVE

Yo itilize siy sa a pou avèti w ap rantre ak yon lòt wout paske gen kèk trafik k ap sòti epi k ap travèse chemen w.

DIVIZYON OTOWOUT KÒMANSE
Otwout ki devan an vin tounen yon gran wout divize ak de wout yon sèl ak yon medyàn oswa divizyon ki separe trafik k ap deplase nan direksyon opoze. Kenbe sou bò dwat divizyon an oswa medyàn.

DIVIZYON OTOWOUT FINI
Gran wout divize kote w ap vwayaje a fini pi devan. Lè sa a, ou pral sou yon wout ak trafik nan de direksyon. Kenbe adwat liy santral la epi siveye trafik kap apwoche.

DE PAKOU DEVAN

Lari a yon sèl direksyon oswa wout la fini devan. Lè sa a, w ap vwayaje sou yon wout ki gen de (2) liy trafik k ap deplase nan direksyon opoze. Rete nan liy ou adwat liy santral la. Yo ka mete siy sa a tou nan entèval sou wout de-direksyon an.

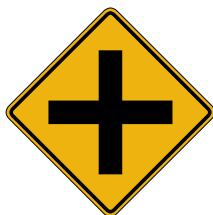

LANE FINI

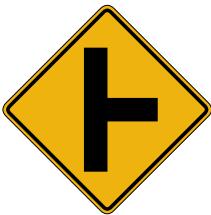
Pano sa yo di w yon (1) liy sou yon wout ki gen plizyè liy ap fini pi devan. Nan egzanp sa yo, trafik nan liy dwat la dwe rantre agòch.

PANO ENTÈSEKSYON

Pano ki anba yo montre kalite entèsekson yo. Lè w montre w davans kijan wout yo rantre youn ak lòt, siy yo fè w konnen lè wout w ap vwayaje a pa kontinye tou dwat nan kafou a. Siy yo tou avèti w sou pwoblèm posib ak mouvman yo nan lòt machin yo. Apwoche tout kalite entèsekson sa yo ak plis prekosyon lè w chèche alavans epi prepare w pou ralanti, si sa nesesè.

WOUT KWAZE

WOUT LATERAL

"T"
ENTÈSEKSYON

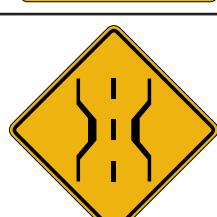
"Y"
ENTÈSEKSYON

SIKILÈ
ENTÈSEKSYON

DE DIREKSYON GWO FLÈCH

Yo mete siy sa a nan bò ki pi lwen nan yon entèsekson T pou di ou ka ale sèlman agoch oswa adwat. Wout ou ye a pa kontinye tou dwat nan entèsekson an.

PON ETWA OUBYEN ANBA PASE DEVAN

Chak liy sou pon oswa pasaj anba a vin pi etwat, epi jeneralman pa gen zepòl. Ou bezwen ralanti epi asire w ke ou rete nan liy ou a. Si yon chofè k ap apwoche nan direksyon opoze a gen yon machin ki lajè oswa si li pran yon pati nan liy wout ou a, tann jiskaske yo degaje zòn nan.

GLISE LÈ MOUYE

Espesyalman kondisyon glise egziste lè li mouye. Nan tan mouye, redwi vitès ou epi ogmante distans swivan ou. Pa akselere oswa frene byen vit. Fè vire nan yon vitès trè dousman.

KWAZMAN ANIMAL SOVAJ

Siy sa a afiche nan zòn kote sèf travèse souvan ak aksidan ak sèf te fèt.

LAJMAN BAS

Yo ka mete siy sa a sou yon pasaj anba, oswa nan papòt yon tinèl oswa yon garaj pakin. Pa antre si machin ou an pi wo pase wotè ki endike sou siy la.

SIY ZEPÒL

Yo mete siy sa yo davans kote zepòl la pi ba pase wout la oswa akote a swa (pa asfate). Yo itilize siy **Zepòl ki pi ba** kote zepòl la rive jiska twa (3) pou anba nivo wout la. Yo itilize siy **RETIRE ZEPÒL** pou sitiyasyon depoze ki pi grav.

Si w pèdi wout la epi you (1) wou tonbe sou yon zepòl ki ba oswa sou yon zepòl mou, pa frape fren

yo oswa pa vire sevè pou w eseye retounen sou wout la—ou ka fasilman pèdi kontwòl machin ou! Al gade nan Chapit 3 pou jwenn enfòmasyon sou fason pou w refè san danje lè w ap derive sou pavaj la.

HILL / DESANN

Gen yon ti mòn apik devan yo. Ralanti epi pare pou chanje nan yon vitès pi ba pou kontwole vitès ou epi pou konsève pou fren ou yo.

SIYAL TRAFIK DEVAN

Yon siyal trafik preznan nan entèsekson ki devan an. Ou ka pa kapab wè li akòz yon koub oswa yon ti mòn. Si limyè a wouj (oswa si limyè a jis vire vèt), yon liy machin yo ka kanpe devan. Lè w wè siy sa a, ralanti epi prepare w pou w sispann, si sa nesesè.

SIYAL ARÈ POU DEVAN

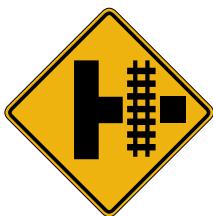
Yon siy **KANPE** preznan nan entèsekson ki devan an. Ou ka pa kapab wè li poutèt yon koub, yon ti mòn oswa yon lòt bagay ki bloke gade ou. Kapab genyen tou yon liy machin ki kanpe devan yo nan siy **KANPE** ou pa ka wè a. Lè ou wè siy sa a, ralanti nan preparasyon pou sispann.

BISIKLÈT KAP PASE DEVAN

Siklis yo ka travèse wout ou pi devan. Prepare pou ralanti, si sa nesesè. Siy sa a ka genyen swa yon fon jòn (jan yo montre) oswa yon fon jòn-vèt fliyoresan.

PASSAJ KOUPE DEVAN

W ap apwoche yon pasaj tren. Lè ou wè siy sa a, kòmanse chèche epi koute yon tren. Yo mete siy sa a ase alavans pou pèmèt ou kanpe anvan ou rive nan ray yo, si sa nesesè. Ale nan Chapit 3 pou plis enfòmasyon sou sekirite pasaj tren.

SIY AVANSE ENTÈSEKSYON/TRAVÈSE RAYWOW

Wout entèsekson an gen yon pasaj tren nan yon distans KI trè kout soti nan entèsekson an. Si w ap planifie vire sou wout ki kwaze a epi si yon tren ap pwoche, prepare pou w kanpe.

BISIKLÈT/MOTOSIKLÈT PATAJE WOUT LA

Itilize nan pwen zongle wout (pa gen zepòl, liy etwat, elatriye) pou avèti w, antanke otomobilis, pou w bay ase espas pou siklis yo pataje wout la.

PASAJ PYETON

Itilize nan yon pasaj ki make oswa alavans kote pyeton yo ka travèse chemen w. Prepare pou ralanti oswa sispann, si sa nesesè. Siy sa a ka gen swa yon fon jòn (jan yo montre) oswa yon fon jòn-vèt flotan.

LEKÒL

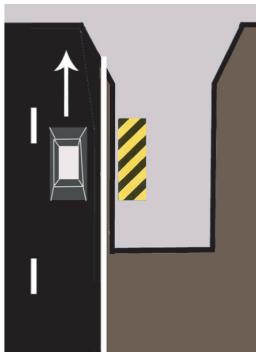
Sa a se sèl siy ki gen fòm pentagòn yo itilize sou wout la. Sa vle di w ap apwoche yon zòn lekòl. Si siy la akonpaye pa yon flèch ki ap dirije anba, sa vle di ou nan pasaj pou pyeton nan zòn lekòl la. Ou ta dwe ralanti, gade pou timoun yo travèse wout la epi kanpe, si sa nesesè. Siy sa a ka gen swa yon fon jòn (jan yo montre) oswa yon fon jòn-vèt flotan.

MACHIN CHEVAL

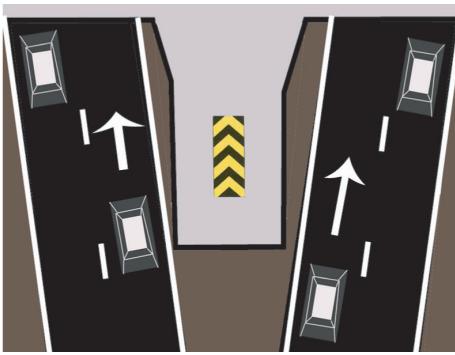
Siy sa a afiche nan zòn kote machin k ap deplase dousman, ki rale cheval travèse oswa pataje wout la ak machin motè.

OBJÈ KOTE WOUT LA

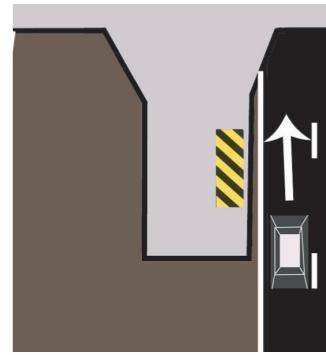
Objè ki toupre kwen wout la pafwa bezwen yon makè pou avèti chofè yo sou danje potansyèl yo. Men sa yo enkli sipò anba pasaj, pwent pon, ray gid ak lòt estrikti. Nan kèk ka, ka pa gen yon objè fizik ki enplike, men pito yon kondisyon bò wout tankou yon depoze oswa yon chanjman brid sou wout aliyman an. Objè ak kondisyon bò wout sa yo endike pa makè sa yo, kote bann yo an angle desann nan direksyon ou bezwen deplase pou evite danje a:

Dwa Danje Kenbe sou Goch la

Sant Danje Kenbe sou Goch oswa Adwat

Left Danje Kenbe sou bò dwat la

SIY ZÒN TRAVAY (ZÒN TRAVAY AK SIY ZÒN KONSTRIKSYON)

Siy Zòn Travay yo nòmalman gen fòm dyaman, tankou siy avètisman, men yo zoranj ak lèt nwa olye pou yo jòn ak lèt nwa. Siy sa yo idantife zòn antretyen, konstriksyon oswa sèvis publik kote travayè yo oswa ekipman yo ka sou oswa toupre wout la. Rete vijilan epi ralanti lè ou wè siy sa yo.

Limen limyè devan yo lè w ap vwayaje nan yon zòn travay, kèlkeswa lè nan jounen an. Sa a se lwa pou tout zòn travay ki afiche yo, pa sèlman pou zòn ki aktif yo. Sèvi ak limyè devan yo fè machin ou pi vizib pou lòt trafik ak travayè otowout yo. Si lapolis rale w pou yon vyolasyon trafik nan yon zòn travay epi limyè devan machin ou an pa limen, y ap peye w yon amann adisyonèl \$25.

ZÒN TRAVAY siy sa yo mete nan kòmansman ak nan fen yon zòn travay aktif. Yon zòn travay aktif se pòson nan yon zòn travay kote travayè konstriksyon, antretyen oswa sèvis publik yo sou wout la, oswa sou bò gran wout la bò kote yon liy vwayaj ouvè.

SANTYE WOUTYE DEVAN

Siy sa a fè w konnen w gen yon travay sou wout ki devan w epi w ap avèti w pou w ralanti.

WOUT FÈMEN INONDASYON

Pano sa a fè w konnen wout ki devan an fèmen akoz inondasyon. Ou dwe itilize yon lòt wout. Al gade nan Chapit 3 sou sa pou w fè si w rankontre yon wout ki inonde.

VWA FÈMEN DEVAN

Pano sa a fè w konnen yon vwa patikilye ap fèmen nan yon distans espesifik pi devan.

TRAVAYÈ DEVAN

Travayè yo ka sou wout la oswa yo trè pre, kidonk pran swen espesyal lè w ap vwayaje nan zòn nan.

ÈSKE W TE KONNEN?

Travayè otowout yo gen fòm pou rapòte otomobilis ki vitès oswa ki kondi san danje nan zòn travay yo bay lapolis, ki ka bay yon tikè, sa ki lakòz amann ak pwen.

DRAPO DEVAN (WOUT AN KONSTRKSYON DEVAN)

Pano agoch la montre yon drapo ap kontwole sikilasyon devan yo. Jan yo montre adwat la, drapo yo sèvi ak **KANPE** ak **RALENTI** oswa yon drapo wouj pou fè w siyal pou w kanpe oswa pou w ralanti. Prete atansyon espesyal ak drapo yo lè w ap pwoche ak vwayaje nan yon zòn travay.

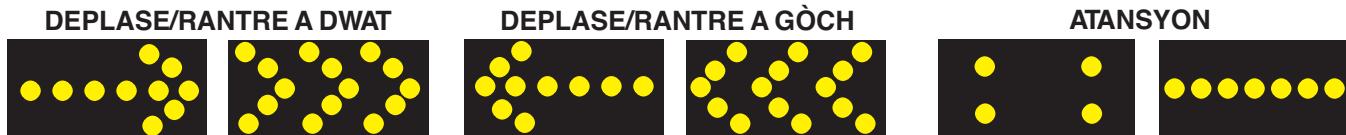
SIKILASYON
DWE KANPE
EPI TANN

SIKILASYON
DWE
DEPLASE
DOUSMAN

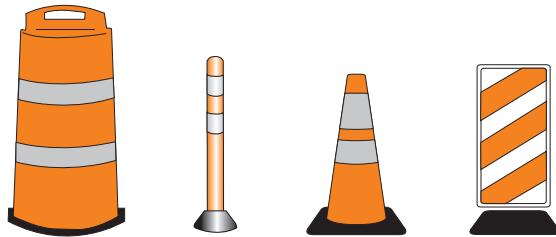
PANÈL FLÈCH ELEKTRIK YO

Gwo panno flèch elektwonik k ap flache (deplase/fizyone adwat oswa agoch) yo mete sou wout la oswa monte sou machin yo konseye otomobilis k ap apwoche yo fèmèn liy yo. Kòmanse flizon ou byen anvan siy la. Yon panèl flèch ki montre youn nan mesaj yo montre nan figi ki adwat la (atansyon) endike gen yon zòn travay devan yo akote liy vwayaj la. Kondi ak plis prekosyon.

APARÈY KANALIZASYON

Barik, tib, kòn ak pano vètikal yo se tout aparèy yo itilize nan zòn travay yo pou gide w nan chanje modèl trafik yo epi kenbe ou lwen danje ki asosye ak travay wout la.

PANO DIREKTIV

Pano direktiv yo bay enfòmasyon sou wout kwaze yo, ede dirije w nan vil yo ak vil yo, epi montre pwen enterè yo sou gran wout la. Siy gid yo ede w jwenn lopital, estasyon sèvis, restoran ak motèl tou. Anjeneral siy sa yo se rektang orizontal.

PANO GID OTOWOUT/VWA RAPID

Twa siy sa yo se egzanp pano direktiv otowout ak wout rapid yo. Yo vèt ak lèt blan. Pifò siy otowout ak otowout yo afiche menm jan an. Pou egzanp, anjeneral gen yon siy davans ki swiv pa yon lòt siy davans. Lè sa a, twazyèm pano a afiche nan sòti a. Plizyè pano nesesè paske gwo vitès ak gwo sikilasyon sou otowout yo ka lakòz chofè yo pa wè yon sèl pano. Epitou, otomobilis yo ka bezwen fè youn oswa plizyè chanjman vwa pou sòti.

NIMEWO SOTI YO

Nimewo sòti yo koresponn ak tras mil yo. Chanjman sa a pèmèt otomobilis yo kalkile byen vit distans ant sòti, pa egzanp, distans ant Sòti 95 ak Sòti 20 se 75 mil.

Si yon panèl jòn ki gen mesaj **SOTI SELMAN** sou yon siy otowout, liy ki anba siy la p ap kontinye atravè echanj la; olye de sa, liy lan pral ale nan wout la pou fòme yon ranp. Si w nan yon liy ki afiche ak yon **SOTI SELMAN**, ou ka chanje liy, oswa ou dwe soti nan otowout la si w rete nan liy sa a.

MEN KÈK KONSEY POU FÈ OU KONNEN NAN KI OTOWOUT W AP SOTI:

Sòti 13 pou Route 22 pral sou bò gòch gran wout la.

Sòti 7 pou Route 22 ap sou bò dwat gran wout la.

- Ti siy vèt **SOTI** anlè siy vèt rektangilè a pral sou **gòch** siy la, si sòti a se sou **gòch** gran wout la.
- Ti siy vèt **SOTI** anlè siy vèt rektangilè a pral sou **adwat** siy la, si sòti a se sou **adwat** gran wout la.
- Si siy la gen flèch blan, flèch la pral pwente nan direksyon sòti a.

SISTÈM NIMEWOTASYON ANT- ETA

Pano pwoteksyon wouj, blan ak ble a endike yon gran wout sitiye yon ant-eta. Ant-eta sa yo gen nimewo espesyal pou ede otomobilis yo jwenn wout yo nan zòn yo pa abitye yo. Yo itilize yon kòd pou montre si wout la vwayaje sitou lès ak Iwès oswa nò ak sid, epi montre si wout la sitiye nan lès, mitan oswa Iwès Etazini.

Dekode Sistèm Nimero Ant-Eta a. Nimewo yo sou pano pwoteksyon ant-eta yo ka yon gwo èd navigasyon lè ou konprann ki jan yo devlope. Yo jeneralman suiv modèl sa a:

- Youn oswa de chif, **pè** ant-eta yo jeneralman se wout lès-Iwès. Nan nivo nasional, nimewo yo ogmante soti nan I-10 nan sid pou rive nan I-94 nan nò. Nan Pennsylvania, I-76 se nan pati sid eta a, ak I-84 ak I-80 nan pati nò a.
- Yonn oswa de chif, ki gen nimewo **enpè** ant-eta yo jeneralman wout nò-sid. Nimewo yo ogmante soti nan kot Iwès I-5 rive nan kot lès I-95. Nan Pennsylvania, I-79 se nan pati Iwès eta a, ak I-95 se nan pati lès la.
- Otowout ant-eta a ki nimewote twa chif konekte ak lòt gwo otowout yo. Si premye nan twa (3) chif yo se yon nonbpè, wout la anjeneral konekte ak otowout ant-eta yo nan toude bout, tankou I-276 nan Philadelphia. Anpil fwa yo konnen wout sa yo kòm "pasaj" oswa "travès".
- Lè premye nan twa (3) chif yo se yon nonbenpè, otowout la nòmalman se yon wout "segondè" ki konekte ak yon lòt ant-eta nan yon sèl (1) bout, pafwa antre nan yon sant vil tankou I-180 nan Williamsport.

MAKÈ KILOMETRAJ

Yo itilize makè kilometraj sou kèk otowout pou endike kantite kilometraj soti nan pwen kote wout sikelasyon an te antre nan eta a oswa depi nan kòmansman li, si li pa pwolonje nan fwontyè eta yo. Nimewo yo kòmanse nan zewo nan pati Iwès eta a pou wout lès-Iwès ak nan pati sid eta a pou wout nò-sid. Nimewo yo ogmante pandan w ap vwayaje nan direksyon lès oswa nan nò epi yo diminye pandan w ap vwayaje nan Iwès oswa nan sid. Pa egzamp, lè w antre nan Pennsylvania soti nan Iwès sou Interstate I-80, makè kilometraj yo kòmanse nan Mile 1 epi ogmante pandan w ap vwayaje nan direksyon lès. Konnen fason pou li makè kilometraj yo ka ede w konnen egzakteman ki kote ou ye epi bay yon kote apwoksimatif, si ou oblige rele pou asistans bò wout.

MAKÈ WOUT YO

Siy sa yo montre nan wout w ap vwayaje a.

Makè wout la montre w wout la se
Wout Sikilasyon Ozetazini 22.

Makè kle a montre w wout la se
Wout Sikilasyon nan Pennsylvania 39.

Plak **jonksyon sou** makè wout sa a
montre w ap pwoche entèsekson
ameriken an. Wout Sikilasyon 22

Plak **direksyon** sou makè wout sa a
montre w ap vwayaje nan direksyon
lwès nan peyi Etazini. Wout
Sikilasyon 22.

Flèch siplemantè sou asanblaj
makè wout sa a vle di w ap pwoche
yon vire adwat pou kontinye sou
Etazini. Wout Sikilasyon 22 LWÈS

Pano makè wout la ak "TO" siy
tchwelblezè ak **flèch siplemantè** a
vle di si ou vle jwenn aksè Ozetazini.
Wout Sikilasyon 22, ou dwe kontinye
pi devan.

PANO SÈVIS YO

Pano sa yo se egzamp pano sèvis. Pano yo kare oswa rektangilè, yo ble ak lèt oswa senbòl blan, epi yo montre anplasman divès sèvis ki sitiye nan pwochen sòti a.

LOPITAL

TELEFON

RESTORAN

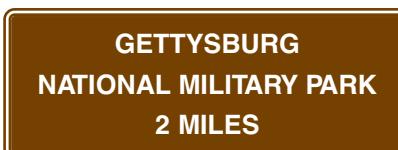
GAZ

DIZÈL

LOJMAN

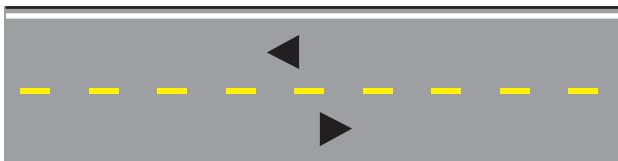
PANO DIREKSYONÈL ORYANTE POU TOURIS

Pano sa yo kare oswa rektangilè epi yo ka
ble oswa mawon ak ekriti blan. Pano yo
dirije otomobilis yo nan atraksyon touris
tankou mize, bòn tè istorik, oswa pak eta
oswa nasyonal.

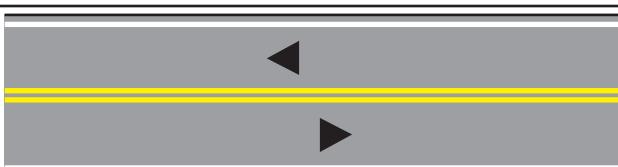
TRAS ATÈ YO

Pifò wout yo gen tras pèmanan pou montre sant wout la, vwa vwayaj yo oswa bò wout la. Tras ki montre sant wout la se liy solid oswa kase. Tras ki atè sa yo endike tou utilizasyon vwa espesyal. Liy jòn yo divize sikilasyon k ap vwayaje nan direksyon opoze. Liy jòn yo itilize pou make sant wout ki gen de vwa, epi pou make kwen gòch otowout ki divize yo, lari sans inik ak ranp. Liy blan solid yo divizevwa sikilasyon k ap vwayaje nan menm direksyon an. Yo itilize liy blan solid yo itilize pou make bò dwat wout la.

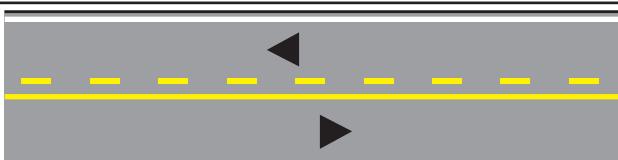
Kòm yon règ jeneral, yo kapab travèse liy sikilasyon ki koupe men liy solid yo pa kapab, eksepte lè w ap fè yon viraj. Men kèk egzanz sou diferan tras atè yo ak siyifikasyon yo:

Yon sèl liy santral jòn ki koupe montre sant yon wout ki gen de sans ak de vwa. Yo pèmèt pasaj sou chak bò, si gen kondisyon sekirite. Lè w ap pase, ou dwe itilize vwa sikilasyon k ap vni anfas la.

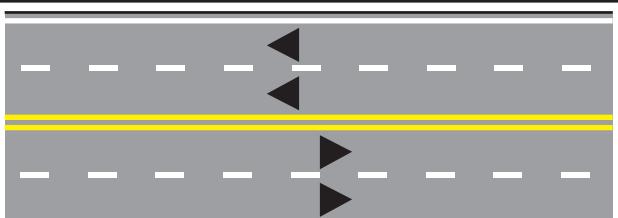
Yon doubl liy santral jòn ki solid montre sant yon wout a de sans. Menmsi li pa make ak yon pano **OKENN PASAJ**, yo pa gen dwa pase bò sikilasyon k ap vwayaje nan nenpòt direksyon sou wout ki make konsa.

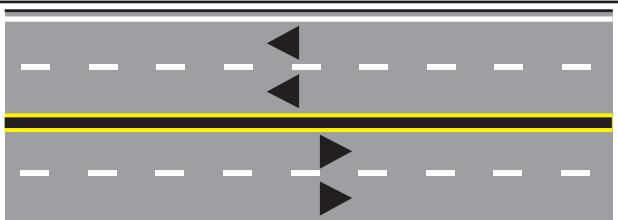
Konbinezon yon liy jòn solid ak yon liy santral jòn ki koupe montre tou sant yon wout de-direksyon. Ou ka pase si liy ki koupea sou bò wout la epi si gen kondisyon ki an sekirite, men ou ka pa pase lè yon liy jòn solid sou bò wout la.

Yo ka jwenn modèl tras tankou sa yo sou anpil otowout twawa oswa senk-vwa otowout. Liy santral jòn solid kideyò a vle di ou pa kapab itilize vwa santral la pou pase. Liy santral anndan an, jòn kase ak jòn solid montre ke machin k ap vwayaje nan nenpòt direksyon ka itilize liy santral la sèlman pou fè vire agòch. Ale nan Chapit 3 pou plis enfòmasyon sou utilizasyon liy viraj sant yo san danje.

Yo souvan make otowout milti-liy san mwayen (divizeur sant) jan yo montre yo. Liy blan kase montre ki liy machin kap vwayaje menm jan an ka itilize. Ou ka travèse liy blan ki kase yo pou w pase, (asire w ke liy pase a klè) men ou pa ka travèse liy santral doub jòn yo pou w pase. Trafik ap vwayaje nan direksyon opoze nan liy ki sou bò gòch liy santral jòn la.

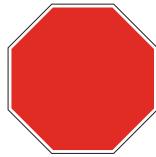
Modèl sa a itilize sou pi fò otowout aksè limite ak medyan (divizè sant). Kwen dwat wout la make ak yon liy blan solid. Kwen gòch chak bò make pa yon liy jòn solid. Liy trafik yo pou chak bò yo make pa liy blan brize, ki ka travèse.

Mak sou asfat yo gen ladan tou mo ki pentire sou asfat a ak flèch ki konplete mesaj ki afiche sou siy regilasyon ak avètisman. Egzanp yo enkli mo **KANPE DAVAN** anvan yon kafou ki gen yon siy **KANPE, SEDE** oswa triyang blan ki pentire atravè liy lan pou endike ou dwe abandone trafik k ap apwoche, **LEKOL** devan yon zòn lekòl, **R X R** avan kwaze yon wout **LIY BISIKLÈT**, rezève pou siklis yo, **SÈLMAN** avèk yon flèch agoch oswa dwa pou endike liy lan rezève pou vire sèlman ak gwo flèch blan pou endike direksyon vwayaj nan lari yon sèl ak ranp otowout yo.

CHAPIT 2 KESYON REVIZYON

1. LÈ W WÈ SIY SA A, OU DWE:

- A. Sispann nèt, tcheke pou pyeton, ak trafik travèse
- B. Ralanti san yo pa sispann nèt
- C. Sispann nèt epi tann yon limyè vèt
- D. Ralanti epi tcheke pou trafik

2. SA SE FÒMILÈ AK KOULÈ YON PANOS _____.

- A. Kanpe
- B. Move chemen
- C. Rannman
- D. Pa antre

3. PANOSA VLE DI:

- A. Kanpe
- B. Pa gen U-Turn
- C. Rannman
- D. Pa antre

4. PANOSA VLE DI:

- A. Pa gen U-Turn
- B. Pa vire
- C. Pa vire agoch
- D. Pa vire adwat

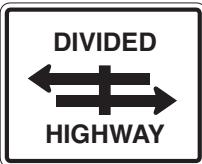
5. PANOSA VLE DI:

- A. Pa gen U-Turn
- B. Pa vire agoch
- C. Pa vire adwat
- D. Pa vire

6. PANOSA VLE DI:

- A. Ou dwe vire agoch oswa adwat
- B. W ap apwoche yon entèsekson T
- C. Wout ou ye a kwaze ak yon gran wout ki divize
- D. Deziyen yon pasaj siperyè anlè yon gran wout divize

**7. OU BEZWEN SÈVI AK PREKOSYON LÈ W AP KONDI PWOCHÉ YON PYETON AK
ITILIZE YON BON BATON BLAN PASKE:**

- A. Yo soud
- B. Yo gen yon andikap mantal
- C. Yo avèg
- D. Yo gen yon pwoblèm mache

**8. LÈ W AP KONDI PRE YON PYETON AVÈG K AP POTE YON BATON BLAN OUBYEN
ITILIZE YON GID CHEN, OU TA DWE:**

- A. Ralanti epi prepare w pou w kanpe
- B. Pran dwa pasaj la
- C. Kontinye nòmalman
- D. kondi byen vit

9. SI PA GEN SIYAL NAN YON PASAJ TREN, OU DWE:

- A. Ralanti epi prepare w pou w kanpe si w wè oswa tande yon tren ap apwoche
- B. Kontinye pi vit posib sou ray yo
- C. Kontinye travèse a nan yon vîtes nòmal
- D. Kontinye dousman sou ray yo

10. OU KA KONDI OZANVIWON PÒT YO NAN YON PASAJ TREVO:

- A. Lè tren an pase
- B. Jamè
- C. Lè limyè yo sispann flache
- D. Lè lòt chofè kondi alantou pòtay yo

11. SI W WÈ SIY SA A ANWO LÒJ OU, OU:

- A. Pa ka soti nan otowout la nan liy sa a
- B. Ka kontinye atravè echanj la oswa sòti otowout la nan liy sa a
- C. Ka rete nan liy sa a epi kontinye atravè echanj la
- D. Ou dwe kite otowout la si w rete nan liy sa a

12. PANORAMIQUE OTOWOUT AK CHEMEN RAPID YO SE:

- A. Jòn ak lèt nwa
- B. Vèt ak lèt blan
- C. Jón ak lèt nwa
- D. Wouj ak lèt blan

13. PANORAMIQUE SAA SE POU AVÈTI CHOFÈ YO SOU:

- A. Entèsekson yo
- B. Konstriksyon wout
- C. Koub ki devan yo
- D. Chanjman nan liy trafik yo

14. PANORAMIQUE SAA DI OU:

- A. Pa vire nan wout sa a
- B. Wout la etwat devan
- C. Gen yon seri koub devan yo
- D. Wout la ka glise lè l mouye

15. PANORAMIQUE SAA VLE DI:

- A. Koub agòch devan
- B. Seri koub yo
- C. koube S devan
- D. Glise lè l mouye

16. PANORAMIQUE SAA ENDIKE:

- A. Gen yon ti mòn apik devan
- B. Pa gen okenn kamyon ki otorize sou ti mòn lan
- C. Yon wout pou antre devan yo
- D. Gen kamyon sou ti mòn lan

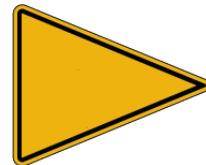
17. YON PANORAMIQUE JÒN AK NWA KI GEN FÒM LOZANJ:

- A. Avèti ou sou kondisyon sou oswa toupre wout la
- B. Ede dirije w nan vil yo ak tout ti bouk pi devan yo
- C. Fè w konnen lwa ak règleman trafik yo
- D. Di w sou konstriksyon wout ki devan yo

18. PANO KI GEN FÒM AK KOULÈ SA A SE YON PAN

- A. Pa gen zòn pasaj
- B. Move chemen
- C. Travèse rout tren
- D. Kanpe

19. KIYÈS NAN PAN SA YO, YO ITILIZE POU MONTRE FEN YON OTOWOUT DIVIZÉ?

- A. 2
- B. 4
- C. 3
- D. 1

20. PAN SA A SE POU AVÈTI CHOFÈ YO SOU:

- A. Vwa fini, rantre agoch
- B. Koub ki devan yo
- C. Pwochen Entèsekson yo
- D. Konstriksyon wout

21. PAN SA A MONTRE YON KALITE:

- A. Entèsekson
- B. Koub wout la
- C. Vire adwat
- D. Chanjman vwa

22. PAN SA A MONTRE YON KATEGORI DE:

- A. Vire adwat
- B. Entèsekson
- C. Chanjman vwa
- D. Koub wout la

23. KISA KI TA DWE PI ENKYETE W LÈ OU WÈ PAN SA A?

- A. kondi ak limyè devan yo pa aliyman paske yon bò nan machin ou pi wo pase lòt la
- B. Domaje yon kawotchou, si ou flote sou zepòl la
- C. Idwoplanaj, si zepòl la gen dlo sou li
- D. Pèdi kontwòl machin ou a, si ou derive sou zepòl la, akòz yon depoze

24. KISA PAN SA YO YE?

- A. Siyalizasyon trafik ki devan an wouj
- B. Siyalizasyon sikilasyon ki devan an koupe
- C. Siyalizasyon sikiliasyon ki devan an vèt
- D. Gen yon siyalizasyon sikilasyon devan

25. PAN SA VLE DI:

- A. divizyon otowout la fini
- B. Lari a sans inik la kòmanse
- C. Lari a sans inik la fini
- D. Divizyon otowout la kòmanse

26. SÒTI ANWO ANBA, MEN LÒD KI TA DWE LIMEN FE SIKILASYON YO:

- A. Wouj, jòn, vèt
- B. Wouj, vèt, jòn
- C. Vèt, wouj, jòn
- D. Vèt, jòn, wouj

27. SI YON FLÈCH VÈT VRE NAN YON LIMYÈ VÈT, OU:

- A. Ka toujou vire men ou dwe sede nan trafik kap apwoche
- B. Ka pa vire ankò epi yo dwe kontinye tou dwat
- C. Toujou gen dwa pou vire
- D. Pa gen bezwen vire ankò yo nan fason flèch la endike a

28. YON LIMYÈ JÒN REGILYENAN YON ENTÈSEKSYON VLE DI:

- A. Ale
- B. Sede bay lòt machin
- C. Ralanti epi prepare pou kanpe
- D. Kanpe

29. YON FLÈCH JÒN KONSTAN VLE DI OU:

- A. Ta dwe kanpe epi kontinye ak viraj lè yon flèch vèt parèt
- B. Ta dwe ralanti epi prepare pou kanpe
- C. Ka vire, men yo dwe premye sede nan trafik kap apwoche ak pyeton yo
- D. Gen dwa pou vire

30. YON LIMYÈ JÒN LIMEN VLE DI OU DWE:

- A. Ralanti epi kontinye ak swen
- B. Kontinye si wout la klè
- C. Sispann epi kontinye lè yon limyè vèt parèt
- D. Kanpe epi kontinye lè wout la klè

31. OU DWE KANPE LÈ OU WÈ YON:

- A. Limyè wouj kap flache
- B. Limyè jòn fiks
- C. Flèch jòn
- D. Limyè jòn flache

32. YON LIMYÈ VÈT KONTAN NAN YON ENTÈSEKSYON VLE DI OU:

- A. Dwe ralanti epi prepare yo sispann
- B. Ou dwe kanpe epi tcheke pou trafik kap vini anvan w kontinye
- C. Ka kondi atravè entèsekson an si wout la klè
- D. Pa ka vire adwat

33. YON LIMYÈ JÒN KONTAN VLE DI YON LIMYÈ AP APPARÈT TABLÈ.

- A. Flache jòn
- B. Vèt fiks
- C. Wouj fiks
- D. Flache wouj

34. OU KA KONTINYE AK ATANSYON ATRAVÈ YON LIMYE JÒN SI:

- A. Gen yon machin ijans k ap travèse liy ou a
- B. Pa gen okenn pyeton k ap travèse
- C. W ap vire adwat
- D. Ou nan entèsekson an

35. OU KA VIRE AGÒCH NAN YON LIMYÈ WOUJ SI:

- A. Pa gen okenn trafik k ap vini nan direksyon opoze a
- B. W ap vire soti nan yon lari ki gen de sans pou ale nan yon lari yon sèl
- C. W ap vire soti nan yon lari a yon sèl nan yon lòt lari a yon sèl
- D. Machin ki devan ou a vire agoch

36. SI YON SIYAL BAZE OUBYEN PA FONKSYONE, OU DWE:

- A. Sispann epi tann pou li repare
- B. Sispann tann yon polisy e rive
- C. Kontinye kòmsi se te yon pano kanpe ki gen kat direksyon
- D. Kontinye jan ou ta nòmalman

37. OU KA VIRE ADWAT SOU WOUJ SI OU:

- A. Kanpe an premye epi tcheke pou trafik ak pyeton
- B. Fè yon flèch vire adwat wouj
- C. Yo nan liy gòch la
- D. Ralanti an premye

38. LÈ OU FÈ YON LIMYÈ VÈT DWAT, OU DWE:

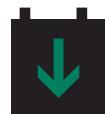
- A. Kenbe vitès nòmal kondi
- B. Kanpe epi chèche trafik kap vini
- C. Sede bay pyeton yo
- D. Ogmante vitès nòmal kondi ou

39. LIMIT VITÈS LA SE _____ KM CHAK ÈDTAN LÈ LIMYÈ JÒN YO AP FLACHE SOU PAN VITÈS ZÒN LEKÒL LA.

- A. 25
- B. 15
- C. 20
- D. 35

40. YON LIMYÈ WOUJ FLACHE NAN YON TRAVWA TREVO VLE DI:

- A. Sispann, pa kontinye jiskaske siyalizasyon yo fini
- B. Ralanti epi kontinye si li klè
- C. Kontinye ak prekosyon
- D. Ou gen dwa pase

41. FLÈCH VÈT SA A SOU YON SIYALIZASYON KONTWÒL ITILIZE LÈY VLE DI:

- A. Ou ka itilize liy sa a
- B. Pa gen dwa trafik nan liy sa a
- C. Ou gen dwa pase
- D. Ou dwe rantre nan liy sa a

42. PAN SA VLE DI:

- A. Pyeton ki devan yo
- B. Fen zòn konstriksyon
- C. Lekòl la travèse devan
- D. Pano devan

43. PAN SA VLE DI:

- A. Yon gwoup sèvis kominotè ap ranmase fatra sou gran wout ki devan an
- B. Travayè yo sou oswa trè pre wout la nan zòn travay ki devan an
- C. Timoun yo jwe pi devan
- D. Gen yon pasaj pou pyeton devan yo

44. LÈ YON PANN FLÈCH NAN YON ZÒN TRAVAY DEMONTRE SWEN NAN MODÈL SA YO, SA VLE DI:

- A. Anpoul ki sou siy la boule
- B. kondi ak prekosyon
- C. Chanje liy yo imedyatman
- D. Branche radyo ou a sou yon estasyon ki bay mizajou trafik

45. LIY SANT LA NAN ILISTRASYON YO ITILIZE POU:

- A. Vwayaj regilye
- B. Vire agoch sèlman
- C. Pase sèlman
- D. Machin ijans sèlman

46. OU KA PASE SI LIY KI DIVIZE DE LIY SE YON LIY _____.

- A. Kase ki koupe
- B. De jòn solid
- C. Solid jòn
- D. Solid blan

47. YO DIVIZE WI YO SIKILASYON K AP NAN MENM DIREKSYON AK LIY YO _____.

- A. Jòn
- B. Blan
- C. Wouj
- D. Nwa

48. OU PA KAPAB PASE YON LÒT MACHIN SOU NI BÒ YON _____ ANTRE.

- A. Konbinezon solid ak jòn ki koupe
- B. Jòn senp ki koupe
- C. De jòn solid
- D. Blan senp ki koupe

49. OU KA KWAZE LIY JÒN SOLID YO:

- A. Pou pase sikelasyon k ap deplase nan menm direksyon an
- B. Pandan lajounen sèlman
- C. A nenpòt ki lè
- D. Lè w ap vire

50. BÒ WOUT LA SOU BÒ DWAT YO MAKE AK YON LIY _____.

- A. Kase ki koupe
- B. Solid jòn
- C. Solid blan
- D. Odyo jòn brize

51. YO DIVISE WI SIKKI KAP NAN SIREKSYON OPOZE A GRASA LIY _____.

- A. Blan
- B. Wouj
- C. Nwa
- D. Jòn

52. LÈ OU WÈ SIY NWA AK JÒN SA A, SA VLE DI:

- A. Wout adwat la se pou trafik nan yon sèl sens sèlman
- B. Detou adwat akoz konstriksyon wout
- C. Ralanti paske wout ki devan an chanje direksyon nan yon ang ekstrèm
- D. Gen yon travèse wout devan sou bò dwat ou

53. LÈ OU WÈ PANOS A, SA VLE DI:

- A. Gen yon objè sou wout la
- B. Trafik ap vini sou bò dwat la
- C. Wout la ap vire sevè sou bò gòch la
- D. Gen yon pwen rantre pi devan

54. NAN YON ENTÈSEKSYON KI KONTROLE AK PANOS STOP, SI W PA KA JWENN YON BON VIZIBILITE NAN LARI LÈ OU KANPE DÈYÈ BA BLAN KI PENTIRE SOU TWOTWA A, OU DWE:

- A. Tann 5 segonn, apresa kontinye.
- B. Sonnen klaksòn ou anvan w kontinye
- C. Mete fenèt ou yo, koute trafik, epi kontinye
- D. Rale pi devan tou dousman, tcheke pou trafik ak pyeton, epi kontinye lè klè

55. LIMIT VITÈS YO AFICHE:

- A. Limit minimòm vitès legal la
- B. Vitès egzak ou dwe vwayaje pou evite yon tikè
- C. Vitès maksimòm sekirite nan wout ideyal ak kondisyon metewolojik
- D. Vitès maksimòm sekirite nan tout kondisyon wout la

56. YON OTOWOUT KI GEN SIKILASYON DIREKSYONÈL, KIYÈS NAN PANOS SA YO KI MAKE?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

57. NAN MITAN VWA A, KI MANNÈV OU KA FÈ?

- A. Vire agoch
- B. Vire U
- C. Pase sikilasyon ki pi dousman
- D. Tout sa ki anwo yo

58. KILÈS NAN PANOS SA YO KI VLE DI CHOFÈ DWE KONTINYE ADWAT?

- A. 2
- B. 1
- C. 3
- D. 4

CHAPIT 2 REPONS KLE

1. A	20. A	39. B
2. C	21. A	40. A
3. D	22. B	41. A
4. A	23. D	42. D
5. C	24. D	43. B
6. C	25. D	44. B
7. C	26. A	45. B
8. A	27. A	46. A
9. A	28. C	47. B
10. B	29. C	48. C
11. D	30. A	49. D
12. B	31. A	50. C
13. C	32. C	51. D
14. C	33. C	52. C
15. D	34. D	53. C
16. A	35. C	54. D
17. A	36. C	55. C
18. A	37. A	56. C
19. A	38. C	57. A
		58. A

CHAPIT 3: APRANN KONDI

Chapit sa a bay enfòmasyon ki pral ede w vin yon chofè ki an sekirite. Li kouvri sijè sa yo:

- Chwazi Sekirite Dabò
- Konpetans pou kondi chak jou
- Faktè Chofè
- Sikonstans Espesyal ak Ijans

CHWAZI SEKIRITE DABÒ

Ou gen chwa enpòtan pou fè - pafwa menm anvan ou kòmanse machin ou - ki pral afekte sekirite ou lè ou dèyè volan an. Kòmanse pa asire w ke oumenm ak machin ou an "apte pou kondi".

TCHÈK MACHIN: PREPARE POU KONDI

1. Sekirite kawotchou – Kawotchou yo se yon pati enpòtan nan sekirite kondi. Asire w kawotchou ou yo gen bon jan woule ak presyon lè anvan ou kondi machin ou. Anvan w antre nan veyikil la, tcheke presyon kawotchou yo lè I sèvi avèk psi rekòmande (liv pou chak pouz kare) ki nan manyèl pwopriyetè veyikil la oswa sou bò pòt chofè machin nan. Sèvi ak yon kalib presyon kawotchou pou tcheke psi ou. Tcheke kawotchou ou yo "frèt" - anvan ou te kondi oswa omwen twa èdtan apre ou te kondi. Si psi ou an pi wo pase nimewo ki nan lis sou ankadreman pòt ou a, kite lè a soti jiskaske li matche. Si pi ba a, ajoute lè (oswa fè yon pwofesyonèl kawotchou ede w) jiskaske li rive nan nimewo apwopriye a.

Ou ka mezire pwofondè kraze tou lè I sèvi avèk tès pyès lajan an. Yon fwa chak mwa, oswa anvan ou antre nan yon vwayaj long, tcheke kawotchou ou pou pwoblèm usure ak domaj. Yon fason fasil pou tcheke pou mete se lè I sèvi avèk tès la pyès lajan.

1. Pran yon pyès lajan epi kenbe kò Abraham Lincoln ant gwo pouz ou ak dwèt ou.
2. Chwazi yon pwen sou kawotchou ou kote kraze a parèt pi ba epi mete tèt Lincoln nan youn nan genyen siyon yo.
3. Si nenpòt pati nan tèt Lincoln kouvri pa kraze a, w ap kondi ak kantite sekirite nan kraze. Si woulip lage ou vin pi ba pase sa, kapasite machin ou pou grip wout la nan kondisyon negatif yo redwi anpil.

Kenbe zouti w ap bezwen pou chanje kawotchou w nan veyikil ou a toutan, sa vle di kawotchou rezèv, kle, jack, flach, torchon ak triyang meditatif, kwen wou, yon twous reparasyon kawotchou plat ak gan pou n site kèk. Pou plis enfòmasyon sou fason pou chanje yon kawotchou, tanpri al gade nan paj 63.

2. **Likid** – Tcheke tout nivo likid yo, sa vle di lwil motè, machin pou lave vit machin ak gaz epi ranpli jan sa nesesè dapre manyèl pwopriyetè machin lan.
3. **Ajiste chèz chofè a** – Ou dwe kapab fasilman rive nan pedal yo ak lòt kontwòl epi ou dwe gen yon wè klè sou vit machin nan. Manyèl pwopriyetè w la bay enfòmasyon sou fason pou ajiste ekipman machin ou an.
4. **Pase sentiwon sekirite ou** – Mare sentiwon ou ak senti zepòl ou nan chak vwayaj. Peye atansyon sou enfòmasyon sou lwa senti sekirite Pennsilvani an, lwa sou kontrent timoun ak enfòmasyon sou sekirite lè sak yo jwenn nan Chapit 5.

**METE SENTIWON SEKIRITE
OU**
se sèl bagay ki pi efikas ou
ka fè pou diminye risk lanmò¹
oswa blesi!

ÈSKE W TE KONNEN?

An 2017, 80.2% moun ki te enplike nan aksidan nan Pennsylvania te mete sentiwon sekirite. Chofè yo, ki gen laj 16 a 24 an, te gen pi gwo kantite blesi ak moun ki mouri nan nenpòt gwoup laj ak pi ba itilizasyon senti sekirite.

5. **Sekirize atik ki lach nan lòj pasaje yo** – Nan yon aksidan, atik ki lach nan machin ou an vin tounen pwojektil ki kontinye vwayaje menm vitès machin ou te deplase anvan enpak la. Mete objè ki pi lou, tankou sakado, bagaj ak zouti nan kòf ou, chak fwa sa posib, oswa sekirize yo ak senti sekirite veyikil la. Pa jamn estoke atik sou pil fenèt la dèyè.
6. **Ajiste retwovizè a ak retwovizè bò yo** – Pou retire tach avèg alantou machin ou a, ka bezwen ajiste retwovizè a ak retwovizè yo yon fason diferan pou chak chofè. Retwovizè a ta dwe mete pou ou ka wè trafik la dirèkteman

dèyè machin ou. Yo ta dwe mete glas sou bò a (yo) pou lè w ap panche agoch/adwat ou ka jis apèn wè bò machin ou an. Mete miwa yo apre ou fin ajiste chèz ou a.

Remak: Li kont lalwa pou gen nenpòt objè oswa materyèl pandye nan retwovizè a pandan w ap deplase. Ou pa gen dwa pann, mete oswa tache anyen nan retwovizè a ki ta ka bloke oswa andikape vizyon nan vit devan an. Tag, pèmi ak pankat yo ka tache sou retwovizè a sèlman lè machin nan estasyone.

7. **Vèt vit** – Li kont lalwa pou mete nenpòt bagay sou vit devan an ki bloke wè yon chofè sou wout la.
8. **Ajiste vantilasyon** – Ou ta dwe kenbe yon rezèv konstan lè fre nan machin ou an. Sa a ede w rete vijilan ak pwoteje kont anpwazònman monoksid kabòn (gaz echapman) lè w ap kondi. Ale nan Chapit 6 pou plis enfòmasyon sou anpwazònman ak monoksid kabòn.
9. **Ajiste tèt ou** – Yon tèt ou ki byen kousen dèyè tèt ou ka anpeche oswa diminye gravite blesi nan kou nan yon aksidan. Ajiste kontrent tèt ou pou tèt kontrent tèt la omwen osi wo ke tèt zòrèy ou. Tcheke manyèl pwopriyetè w la pou enstriksyon yo.
10. **Mete linèt preskripsyon/Lantiy kontak ou yo** – Si nòmalman ou mete lantiy korektif, toujou mete yo pandan w ap kondi. Pa mete linèt solèy oswa lantiy kontak tente nan mitan lannwit.
11. **Klere pòt ou yo** – Fèmen pòt ou yo ak mete senti sekirite ou ap ede asire w ke ou pa pral voye jete nan machin ou nan yon aksidan. Lè w jete nan yon machin ogmante chans ou genyen pou w mouri a 75 pousan. Li pral redwi tou chans pou yo vòlè machin oswa viktim otreman lè w kanpe nan yon entèsekson oswa rale nan yon pakin.

FAKTÈ CHOFÈ

Veyikil ou a ka pare pou ale, men sekirite ou depann de faktè chofè sa yo.

PA PRETE ATANSYON

Gwo neglijans ki lakòz yon aksidan ka lakòz distraksyon kondi oswa mank dòmi.

ÈSKE W TE KONNEN?

Distraksyon chofè ak inatansyon sou wout ak kondisyon sikilasyon yo responsab pou 25 a 30 pousan aksidan sikilasyon lapolis rapòte. Sa a ajoute jiska apeprè 1.2 milyon aksidan chak ane.

DISTRAKSYON PANDAN KONDIT

Nenpòt bagay ki lakòz ou **1)** detounen atansyon w nan kondi, **2)** detounen je w sou wout la oswa **3)** retire men w nan volan an se yon distraksyon. Ou pa pral kapab reyaji osi vit si ou se:

- Manje, bwè ak fimen. Tout bagay sa yo kreye pwoblèm sekirite paske yo souvan mande pou ou retire men ou sou volan an epi retire je ou sou wout la. Chofè ki manje oswa bwè pandan y ap kondi gen pwoblèm pou kontwole veyikil yo, pou yo rete nan liy wout yo epi yo oblige frennen pi souvan.
- Ajiste aparèy odyo tankou: radyo, kasèt, CD, lwè Ipod/Mp3. REMAK: kas ekoutè/mòso zòrèy yo ka itilize sèlman nan yon sèl zòrèy pou rezon komunikasyon.
- Pale sou yon telefòn selilè (si li se men-gratis oswa ou pa). Tanpri al gade nan Chapit 5 pou plis enfòmasyon sou lwa kont tèks yo.
- Entèraksyon ak lòt pasaje yo. Sa a kapab yon pwoblèm menm jan, sitou pou chofè adolesan. **Si w se yon adolesan chofè ak lòt adolesan kòm pasaje, estatistik montre ou gen plis chans pou w fè yon aksidan pase si w ap kondi poukонт ou oswa si w ap kondi ak pasaje adilt.**
- Chèche oswa deplase yon objè nan veyikil la.
- Lekti, ekri oswa voye tèks mesaj.
- Pèsonèl goumen (penyen cheve, aplike makiyaj).
- Rubbernecking lè w ap pase yon sèn aksidan oswa yon zòn travay.
- Gade moun, objè oswa evènman k ap pase sou wout la.

ÈSKE W TE KONNEN?

Rechèch ki te jwenn yon chofè nòmal, san distrè pa remake yon evènman wout enpòtan tankou yon lòt chofè fè yon erè, twa (3) pousan nan tan an. Yon granmoun k ap konpoze yon telefòn selilè rate menm evènman an 13 pousan nan tan an. Yon adolesan k ap konpoze yon telefòn selilè rate li 53 pousan nan tan an.

MANKE DÒMI

Lè ou fatige, ou reyaji pi dousman, jijman ou ak vizyon ou gen pwoblèm, epi ou gen pwoblèm ak konprann ak sonje bagay sa yo. Kondi pandan y ap fatige gen efè menm jan ak kondi anba enflyians alkòl. Lè w reveye pandan 18 èdtan, sa fè w gen pwoblèm pou w kondi otan ke yon nivo alkòl nan san .05 pousan. Lè w reveye pandan 24 èdtan konsekitif, sa afekte kondi w otan ke w gen yon nivo alkòl nan san .10 pousan. Si w fatige ase, ou ka tonbe nan dòmi epi pa janm konnen li. Dòmi dèyè volan an pou menm kèk segond se ase yo touye ou. Adolesan ki dòmi mwens pase uit (8) èdtan pa swa gen plis risk pou aksidan machin. **Pi bon bagay pou w fè si w kòmanse santi w fatige pandan w ap kondi se sispann kondi.**

ÈSKE W TE KONNEN?

- Chak ane atravè peyi Etazini an, dòmi pandan w ap kondi lakòz omwen 100,000 aksidan.
- 1,500 moun mouri e 40,000 blese nan aksidan sa yo.
- **Nan 100,000 aksidan machin ki gen rapò ak kondi somnolans chak ane, prèske mwatye enplike chofè ki gen ant 15 ak 24 ane.**

FAKTÈ SANTE

Sekirite w nan kondi ka afekte pa pwoblèm vizyon, tande oswa pwoblèm medikal.

- Fè tcheke vizyon ou chak yon (1) oswa de (2) ane. Vizyon periferik ou (kòt), jijman distans ou ak kapasite w pou wè nan kondisyon limyè ki ba yo ka deteryore akòz maladi ak kòm yon pati nòmal nan pwosesis la aje. Ou pap toujou konnen sa epi w ap kapab pran aksyon korektif, sof si yo egzamine vizyon w regilyèman. Si w bezwen mete linèt oswa kontak, asire w ke ou itilize yo chak fwa ou kondi.
- Tande kapab avèti w sou danje ou pa wè, tankou yon lòt machin nan kwen avèg ou. Odyans enpòtan tou pou fè w konnen yon machin ijans (lapolis, ponpye, anbilans) ap pwoche oswa pou detekte yon tren nan yon pasaj tren.
- Divès maladi ak kondisyon medikal, menm ti pwoblèm tankou yon kou rèd oswa jenou fè mal, ka gen yon gwo enpak sou kapasite w pou kontwole machin ou yon fason efikas. Pwoblèm sante ki pi danjere yo gen ladan maladi kriz malkadi ki lakòz pèt konesans, dyabèt ak maladi kè. Nan Pennsilvania, doktè yo dwe rapòte bay moun PennDOT yo, dyagnostik yo gen yon kondisyon ki ta ka afekte kapasite yo pou kondi san danje.

ALKÒL AK KONDIT

- Nan Pennsilvania ak atravè nasyon an, chofè ki bwè yo responsab pou plizyè milye lanmò ak blesi nan trafik. Apeprè 40 pousan nan tout lanmò trafik yo enplike chofè ki bwè.
- Dènye estatistik Pennsilvani yo montre ke 30 pousan chofè ki gen laj 16 a 20 an ki te mouri nan aksidan machin te bwè. Sa a se malgre lefèt ke isit la nan Pennsylvania, osi byen ke nan tout lòt eta nan peyi Etazini an, gen lwa tolerans zewo, sa vle di ou pa ka bwè si ou gen mwens pase 21 an.
- Si w se yon chofè ki poko gen 21 an epi konsantrasyon alkòl nan san ou (BAC) se .02 pousan oswa plis, yo konsidere w ap kondi anba enflyians (DUI).
- Menm pi piti kantite alkòl ap diminye konsantrasyon w, pèsepsyon, jijman w ak memwa, epi kapasite w ap kondi w ap soufri. **Pèsonn pa ka bwè ak kondi san danje.**
- Kòm alkòl akimile nan san ou, erè kondi ou yo ap ogmante. Vizyon w ak jijman w ap afekte, reyakson w ap ralanti, epi w ap pèdi kapasite w pou w kontwole veyikil w san danje epi efikas. Epi, an menm tan, alkòl vòlè konpetans ou, fè ou santi ou danjerezman konfyans. Se konsa, chofè bwè yo ka soti nan kontwòl epi yo pa menm konnen li.
- Anpil moun kwè sèlman gwo bwè ki riske. Sa a se pa vre. Menm chofè ki gen nivo alkòl nan san se .04 (mwatye "limit legal" .08 pou yon adilt ki gen 21 an oswa plis) gen ant de (2) ak sèt (7) fwa plis chans pou yo patisipe nan yon aksidan pase chofè ki pa gen alkòl nan san yo. Menmsi nivo alkòl nan san ou byen pi ba pase limit legal la, w ap toujou mete lavi w an danje ak lavi lòt moun. **Sèl kantite alkòl ki san danje ou ka bwè, epi kondi, se zewo.**

ÈSKE W TE KONNEN?

Ozetazini, yon (1) moun mouri chak demì èdtan epi yon (1) moun blese chak de (2) minit, paske yon moun t ap bwè ak kondi.

- Alkòl afekte moun yon fason diferan. Nivo alkòl nan san ou afekte pa laj ou, pwa, sèks, kondisyon fizik, kantite manje ki konsome, ak nenpòt dwòg oswa medikaman ou genyen nan sistèm ou. Anplis de sa, bwason diferan ka gen diferan kantite alkòl tou. Asire ou konnen ki kantite alkòl ki nan bwason w ap konsome yo. Ou ta dwe konsidere yon (1) bwè pou 1.5 oz. nan 80 like prèv, 12 oz. nan byè regilye, oswa 5 oz. nan diven.
- Pou jere bwè ou yon fason responsab, pa bwè plis pase yon (1) bwè pa èdtan, si ou gen laj legal pou bwè. Li pran yon moun ki gen pwa mwayèn omwen yon (1) èdtan pou trete alkòl la nan chak bwè. Plis pase yon (1) bwè pa èdtan gen anpil chans pouse nivo alkòl nan san ou depase limit legal la.
- Men règ yon sèl (1) bwè pou chak èdtan pa travay pou tout moun. Alkòl plis konsantre sou moun ki pi piti yo, epi akòz diferans ki genyen nan fason kò nou trete alkòl, yon fanm ki bwè yon kantite egal nan menm peryòd de tan ak yon gason ki gen menm pwa ka gen yon nivo alkòl nan san ki pi wo.
- Se sèlman tan ki pral "pran kè w". Ou pa ka diminye nivo konsantrasyon alkòl ou lè w bwè kafe oswa lòt bwason ki gen kafeyin, oswa lè w pran yon douch frèt.

ÈSKE W TE KONNEN?

Yon fi ki peze 110 liv ap gen yon BAC de .03 apre bwè jis 8 oz. nan byè limyè - sa a se mwens pase yon boutèy plen oswa yon bwat. Yon gason 140 liv pral gen yon BAC de .025 apre yon plen 12 oz. boutèy oswa bwat byè limyè.

FÈ PRIDANS.

PA KONDI APRE W FIN BWÈ OKENN KANTITE ALKÒL, EPI KONSEV BWÈ A PA KONDI!

Ale nan Chapit 4 pou jwenn plis enfòmasyon sou sanksyon yo pou minè bwè bwè ak kondi anba enflyians.

DWÒG AK KONDIT

Kondi gen pwoblèm alafwa ilegal ak mòtèl. Non sèlman alkòl afekte kapasite w pou w kondi an sekirite, anpil dwòg ilegal, preskripsyon, ak san preskripsyon kapab tou afekte kapasite w pou w kondi an sekirite. Dwòg ki pa alkòl enplike nan apeprè 20 poustan nan lanmò pami otomobilis chak ane. Anplis de sa, konbine dwòg ak alkòl plis ogmante efè segondè yo ak anpil ogmante risk pou yo lakòz yon aksidan.

Dwòg afekte fonksyon sèvo ou epi yo ka seryezman afekte kapasite w pou w kondi an sekirite. Pou egzanp, marigwana ka ralanti tan reyaksyon, afekte jijman tan ak distans, ak diminye kowòdinasyon. Kokayin oswa metanfetamin ka lakòz yon chofè agresif ak ensousyan lè w ap kondi epi sèten kalite kalman ka lakòz vètij ak somnolans. Opyoid yo ka fè w anvi dòmi epi yo ka ralanti tan reyaksyon yo. Medikaman preskripsyon ak medikaman san preskripsyon tankou gress pou dòmi, medikaman pou tous, antihistamin ak dekonjestans ka afekte kapasite w pou kondi nan plizyè fason. Li toujou enpòtan pou revize etikèt avètisman sou efè segondè medikaman an anvan ou kondi. Si ou gen nenpòt kesyon sou efè segondè yon medikaman, li enpòtan pou konsilte avèk doktè ou oswa famasyen anvan ou kondi. Sonje byen: Lè etikèt avètisman an di - Pa opere machin lou - Yo konsidere machin ou an kòm machin lou!

Klike sou lyen an pou w aprann plis. <https://youtu.be/c5mNHOhcpwA>

Si w enkyete w konsènan itilizasyon yon moun ou renmen oswa pwòp sibstans pa w, liy asistans PA Get Help Now disponib nan 1-800-662-HELP (4357). Resous gratis sa a gen anplwaye 24/7 pou reponn kesyon ou yo epi konekte ou ak founisè tretman.

ÈSKE W TE KONNEN?

- Dapre sondaj NHTSA 2013-2014 sou wout sou itilizasyon alkòl ak dwòg chofè yo, prèske 1 chofè sou 4 te teste pozitif pou omwen yon dwòg ki ta ka afekte konpetans pou kondi san danje.
- 43% chofè ki te mouri nan aksidan te teste pozitif pou dwòg... 37% teste pozitif pou alkòl.
- Medikaman preskripsyon yo ka afekte tou kondi. Pale ak doktè ou lè w kòmanse nenpòt nouvo medikaman epi asire w ke ou konnen nenpòt efè segondè potansyèl yo.

KONPANSYON POU KONDI CHAK JOU

Seksyon sa a kòmanse pa mete aksan sou kòz patikilye aksidan yo ak kalite gwo aksidan nan mitan nouvo chofè nan Pennsylvania. Konpetans pou kondi san danje ki nan lis anba a yo dekri nan seksyon sa a:

- Jere espas
- Jere entèsekson
- Jere vitès
- Jere koub
- Vire, Antre ak Pase
- Jesyon gran wout ak echanj yo

Pifò aksidan soti nan erè imen. Swa chofè a pa konprann kijan pou l'sèvi ak veyikil la oswa sistèm otowout la, li pa peye ase atansyon sou siy, siyal, mak sou asfat oswa aksyon lòt chofè yo, oswa li pa pran move desizyon. Chofè ki gen mwens pase senk (5) ane eksperyans gen plis chans pou yo fè erè ki mennen nan aksidan.

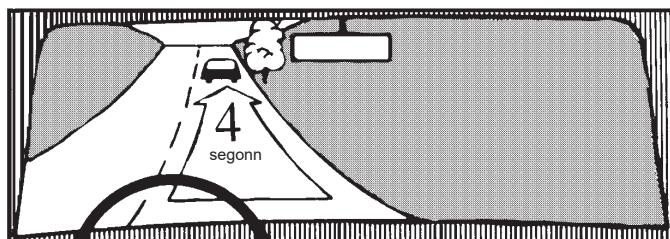
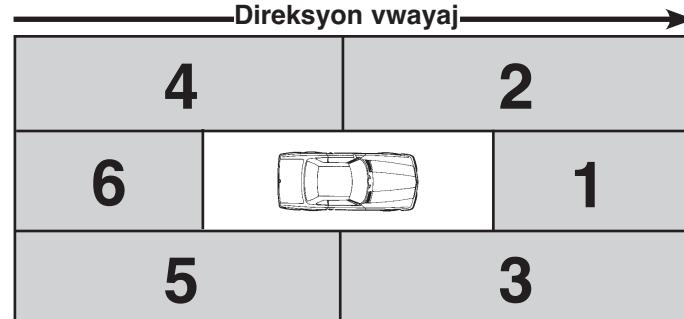
- Yon revizyon sou 10 pi gwo rezon ki fè nouvo chofè nan Pennsylvania (16- ak 17-zan) te fini nan aksidan an 2017 yo montre anba a. Jèn chofè yo ak tout chofè yo ta dwe okouran de faktè enpòtan sa yo:

• kondi twò vit pou kondisyon yo • Kontinye san otorizasyon apre w fin kanpe • Move oswa neglijans vire • Move kondi • San eksperyans	• Talonaj • Vitès • Plis pase oswa anba konpansasyon nan yon koub • Distraksyon • Ralanti toudenkou oswa kanpe
- Gwo kalite aksidan kote nouvo chofè yo (jenn 16 ak 17 ane) nan Pennsilvani gen ladan yo:

1) Frape yon objè estasyonè; 2) Aksidan kote wout yo kwaze, tankou ale, ramp antre, ak nan entèsekson; 3) Kolizyon dèyè; ak 4) Tèt sou kolizyon. Apeprè 92 poustan nan tout aksidan ak 93 poustan nan lanmò ki soti nan aksidan yo asosye ak jis kat (4) kalite aksidan sa yo. Evite aksidan machin yo depann de aprann epi aplike ladrès pou kondi san danje ki sijè chapit sa a.

JERE ESPAS

- Si yon lòt chofè toupre w fè yon erè, w ap bezwen tan pou w reyaji nan sitiyasyon an. Sèl fason pou asire w ke w ap gen ase tan pou reyaji se kite anpil espas ant ou menm ak machin ki bò kote w yo.
- Jan yo montre nan dyagram adwat la, gen **sis (6) zòn espas** nan veyikil ou a ou dwe kapab jere.
- Li pi bon pou w kenbe yon kousen espas sou tout kote nan machin ou an.

KENBE YON KOUSEN NAN ESPAS DEVAN (RÈG 4 SEGONN)

- Ki sa ki se yon distans ki an sekirite? Yon distans apre 4 segonn, jan yo montre pi wo a nan **Zòn 1** dyagram jesyon espas la, pral pèmèt ou dirije oswa frennen pou evite yon danje san danje sou gran wout la, si asfat la sèk.
- Si w ap swiv twò pre epi veyikil ki devan w lan kanpe oswa ralanti toudenkou, ou p ap kapab evite yon aksidan.

- Kenbe yon distans ki an sekirite ap pèmèt ou reyaji nan yon pwoblèm devan yo san yo pa bezwen yon kanpe panik, ki ta ka lakòz yon chofè ki swiv la fè aksidan nan dèyè machin ou.
- Pou detèmine distans swivan ou, gade eksepsyonèl dèyè machin ki devan w la. Lè eksepsyonèl la pase yon mak sou wout oswa yon objè bò wout tankou yon poto telefòn, kòmanse konte konbyen segonn ou pran pou rive nan menm kote sou wout la. Si w pase make oswa objè a nan mwens pase kat (4) segonn, w ap swiv twò pre.

Pafwa w ap bezwen espas siplemantè devan ou.

Pèmèt yon distans swivan pi long pase nòmal lè:

- Vwayaje sou wout ki mouye ak glise, oswa ki pa asfate - gen mwens traction, kidonk li pran plis tan pou sispann.
- Chofè ki dèyè w la vle pase - dwe gen plas devan w pou chofè k ap pase a rale devan w.
- W ap swiv yon chofè ki gen vi dèyè bloke - chofè kamyon, otobis, kamyon, oswa machin k ap rale kanpin oswa trelè yo ka ralanti toudenkou san yo pa konnen ou dèyè yo.
- W ap swiv yon gwo veyikil ki bloke gade ou devan - ou bezwen plis plas pou w wè alantou veyikil la.
- Ou ap swiv yon chofè ki ap pote yon chay lou oswa rale yon trelè - pwa siplemantè a ap fè li pi difisil pou sispann.
- Apwoche machin k ap deplase dousman, tankou bisiklèt.
- W ap swiv otobis lekòl, taksi, otobis publik ak prive ak kamyon k ap transpòte sibstans danjere - veyikil sa yo dwe kanpe nan pasaj tren epi fè lòt arè ki pa ta panse.
- W ap kondi desann - li pi difisil pou fren ou yo ralanti machin ou, sitou nan gwo vitès.
- Ou kanpe sou yon pant - veyikil ki devan an ka woule tounen nan machin ou lè trafik la kòmanse deplase.

KENBE YON KOUS ESPAS SOU BÒ YO

Yon kousen espas sou kote yo, jan yo montre nan **Zòn**

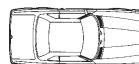
2 ak 3 dyagram jeson espas la, ap ba ou plas pou reyaji, si yon lòt machin deplase toudenkou nan liy ou a. Zòn sa yo se chemen ekyasyon potansyèl ou yo.

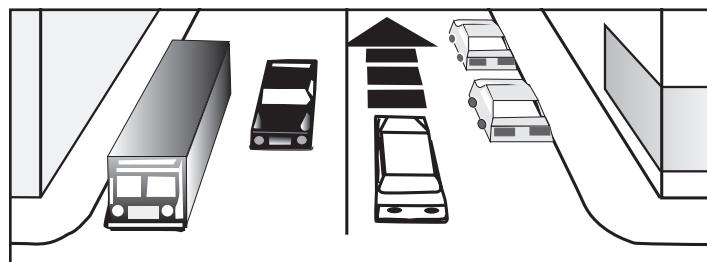
Pwen kle yo sonje yo se:

- Evite kondi ansanm ak lòt machin nan lari ki gen plizyè liy. Yo bloke gade ou epi fèmen wout chape ou, epi ou se pwobableman nan plas avèg yo.
- Kenbe espas otank posib bò kote machin ou ak machin kap vini yo.
- Fè plas pou machin k ap antre nan otowout yo lè w fè siyal epi deplase nan yon liy andedan, si li an sekirite.
- Kenbe espas ant machin ou ak machin ki estasyone yo. Yon moun ka ouvri pòt yon machin oswa soti nan mitan machin ki estasyone, oswa yon machin ka rale soti toudenkou.
- Si w pa gen omwen uit (8) pye espas sou omwen yon bò nan machin ou pou itilize kòm yon chemen chape, w ap bezwen kite plis espas devan an lè w ogmante distans swivan ou.

Anjeneral ou pral kondi nan sant liy ou a. Men pafwa, ou pral jwenn danje sou tou de bò wout la. Menm jan nan egzanp foto adwat la, ka gen machin ki estasyone adwat ou ak machin kap vini sou bò gòch ou. Nan ka sa a, pi bon bagay pou w fè se ralanti epi "divize diferans lan" pa dirije yon kou mitan ant machin kap vini yo ak machin ki estasyone yo.

Direksyon vwayaj →

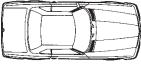
4		2
6		1
5		3

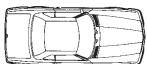
KENBE YON KOUS ESPAS DÈYÈ

Nan **Zòn 6** nan dyagram jesyon espas la, yon chofè k ap swiv ou gen plis kontwòl sou espas ki klè pase w, men ou ka ede w lè w kenbe yon vitès fiks ak siyal anvan w oblige ralanti pou w vire. Si w wè yon moun ap swiv ou twò pre (tailgating), deplase sou liy dwat la, si sa posib. Si pa gen okenn liy dwat, ou ka ankouraje taygater la pou avanse pou pi bò kote w lè w tann jiskaske wout ki devan w la klè, epi tape fren w dousman pou w diminye vitès w. Epitou, chèche yon chemen chape bò kote w ap prepare pou ralanti oswa sispann.

Direksyon vwayaj

4	2	
6		1
5	3	

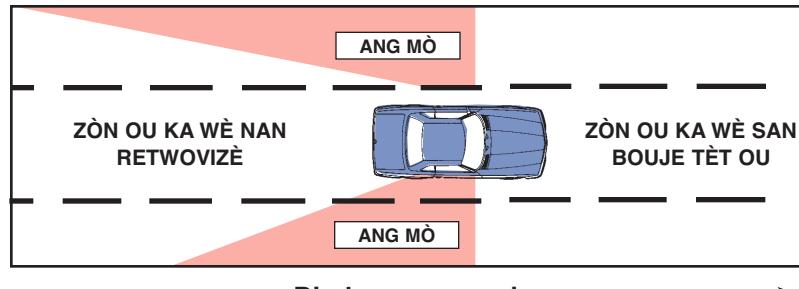
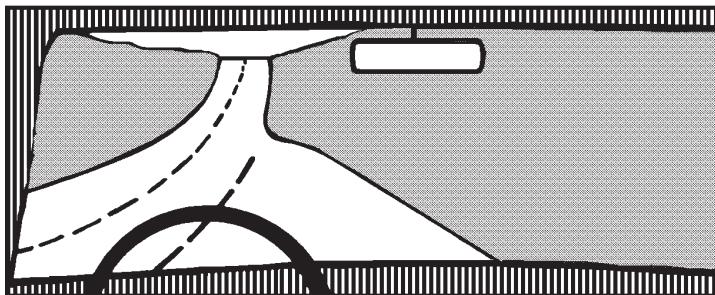
Direksyon vwayaj

4	2	
6		1
5	3	

KENBE MACHIN OU KOTE YO KA WÈ LI

Evite kondi machin ou nan yon kote ki avèg yon lòt chofè. Yon plas avèg se nenpòt kote alantou yon machin yon chofè pa ka wè san li pa deplase tèt li. Men kèk règ ki bon pou ede w evite erè sa a:

- Evite kondi sou chak bò ak yon ti kras nan dèyè yon lòt machin pou yon tan long. Tou de pozisyon yo se tach avèg pou lòt chofè a. Swa pi vit oswa retounen pou w deplase soti nan plas avèg chofè a.
- Lè w ap pase yon lòt vezikil, pase kote lòt chofè a avèg osi vit ak san danje ke w kapab. Plis ou rete nan plas avèg la, se plis ou tou de an danje.

Direksyon vwayaj**GADE DEVAN**

- Chofè ki nan foto a nan yon liy ki byento fini. Si chofè sa a pa chanje liy, chofè a ka oblige fè yon chanjman liy rapid oswa kanpe epi tann pou trafik la degaje.
- Pou evite mouvman dènye minit, ou dwe gade byen lwen devan yo wè ak reyaji a bagay sa yo bonè. Ou ta dwe kapab idantifye sitiayson pwoblèm 12 a 15 segonn davans — apeprè yon blòk nan vil la, oswa yon ka de mil nan vitès otowout.

Kapasite w pou jere sitiayson trafik danjere yo depann anpil sou rechèch ak idantifye pwoblèm ki pi devan yo. Gade byen lwen devan pa vle di ou ta dwe tou senpleman fikse nan sant la nan wout la. Ou bezwen eskane kontinyèlman tout wout la, enkli bò wout la.

Pandan w ap tcheke sèn nan kondi a, gade pou:

- Machin ak moun ki antre nan wout devan w epi ki ka deplase pi dousman.
- Yon veyikil ki ralanti oswa ki kanpe devan, k ap tann lòt sikilasyon an degaje anvan li vire.
- Siy avètisman sou danje devan yo.
- PanO ki di w sou kote ki devan yo epi/oswa ki ba w enfòmasyon sou fason pou w rive jwenn yo.

GADE SOU KOTE YO

Gade sou kote yo enpòtan sitou nan entèsekson yo, ale yo, antre ak sòti nan sant komèsyal yo, ak antre ak sòti otowout yo - nenpòt kote kote yon kouran trafik rankontre yon lòt.

Lè w rive nan yon entèsekson, swiv règ "goch-dwat-goch" la:

- Gade a goch an premye, paske machin k ap soti nan goch la pi pre w.
- Gade adwat.
- Gade ankò sou bò gòch la anvan ou rale deyò. Ou ka wè yon machin ou pa t wè premye fwa ou te gade.

Lè ou antre nan entèsekson an, gade agoch ak dwa ankò. **Pa sipoze lòt trafik ap toujou sispann, menm lè gen yon siy oswa siyal stop.** Si bilding, touf bwa oswa machin ki estasyone bloke wè kwa lari a, avanse dousman jiskaske ou ka wè klè.

GADE DÈYÈ

Ou dwe tcheke tou trafik dèyè ou osi souvan ke posib. Sa a enpòtan anpil lè w ap planifye pou chanje liy oswa fè bak.

Chanje liy yo gen ladan:

- Chanje soti nan yon liy ale nan yon lòt sou yon wout.
- Antre nan yon gran wout soti nan yon liy antre.
- Antre nan wout la soti nan twotwa oswa zepòl la.

Anvan ou chanje liy, bay bon siyal vire a. Gade nan retwovizè ou ak nan miwa bò kote w epi asire w ke pa gen moun ki pral pase w. Pa depann sou miwa oswa detèktè sèlman, gade sou zepòl gòch ak dwa w pou asire w ke pa gen pèsonn nan pwen avèg machin ou. Tcheke tach sa yo byen vit. Pa wete je w sou wout ki devan w pou plis pase yon segonn. Sou wout ki gen twa (3) liy oswa plis, tcheke tout liy yo anvan ou fè yon chanjman liy — yon moun nan yon lòt liy ka planifye tou pou yo deplase nan menm kote ou vle ale a.

Fè bak:

Lè w ap fè bak, toujou tcheke dèyè machin ou — fè li anvan ou monte nan machin ou. Timoun oswa ti objè yo difisil pou wè nan chèz chofè a. Anvan ou fè bak, vire tèt ou pou ou ka wè nan fenèt la dèyè. Pa depann de miwa ou oswa detèktè ou sèlman.

JERE VITÈS

Ki sa ki se yon vitès ki an sekirite? Ki jan vit twò vit? Pa gen repons senp pou kesyon sa yo paske pa gen yon sèl vitès ki an sekirite nan tout tan. Anplis limit vitès ki afiche a, ou dwe konsidere kondisyon wout, kondisyon vizibilité ak koule lòt trafik lè w ap chwazi yon vitès ki an sekirite pou w kondi. Epitou, lè w gen plan pou chanje vitès, li pral ede w rete an sekirite, lè w kominike entansyon w ak lòt chofè yo.

AFICHE LIMIT VITÈS

Limit vitès ki afiche yo endike ki vitès maksimòm pou kondi san danje anba wout ideyal, trafik ak kondisyon metewolojik.

REYALITE AKSYON KAY ADOLESAN

"Kondi twò vit pou kondisyon" se nimewo a. 1 rezon ki fè chofè 16 ak 17 ane yo enplike nan aksidan.

- Limit vitès maksimòm nan Pennsylvania se 70.
- Limit vitès maksimòm sou otowout ant eta yo afiche apre chak echanj.
- Sou lòt otowout limit vitès maksimòm lan ta dwe afiche nan entèval apeprè ½ mil.
- Nan zòn lekòl yo, vitès limit la se 15 kilomèt alè lè limyè ki sou siy zòn lekòl la ap flache oswa pandan peryòd tan ki endike sou siy yo. Limit vitès nan zòn lekòl la pi ba pase lòt limit vitès.

Lè wout la mouye oswa glise, lè ou pa ka wè byen oswa lè nempòt lòt bagay fè kondisyon yo mwens pase pafè, kondi pi ba pase limit vitès ki afiche a. Menm si w ap kondi nan limit vitès ki afiche a, ou ka toujou jwenn yon tikè pou w kondi twò vit pou kondisyon yo.

KONDIT EKOLOJIK

kondi san danje fè plis pase pwoteje ou: li ekonomize lajan ou epi redwi polisyon nan lè a. Opere yon machin enplike anpil depans, tankou gaz, antreten, ak kawotchou. Chofè ak pwopriyetè machin yo ka pran yon kantite etap pou minimize depans sa yo san okenn frè adisyonèl.

Abitid kondi Entelijan pou Adopte

1. Ralanti. Konsomasyon gaz ogmante apeprè 5% pou chak senk mil pa èdtan kondi pi wo a 60 kilomèt alè.
2. Fasil pou moute sou pedal yo. Demaraj rapid ak arè difisil yo ka ogmante itilizasyon gaz pa 40%, men redwi tan vwayaj pa sèlman 4%.
3. Kondit relaksan. Evite kondi pandan pati ki pi cho nan jounen an. Pi fre, lè pi dans ka ranfòse pouvwa ak kantite mil.
4. Rete fre. Sèvi ak èkondisyone machin ou lè w ap kondi ak plis pase 40 kilomèt alè.
5. kondi pou chofe. Menm nan jou ki pi frèt yo, li pran sèlman 30 segonn pou prepare machin ou pou kondi.
6. Kontinye kwazyè. Jwenn yon ekonomi mwayèn gaz 7% lè w itilize kontwòl kwazyè pandan w ap kondi sou otowout plat.
7. Swiv limyè a. Lè limyè dyagnostik abò machin ou an (OBD) limen, li posib ke ekonomi gaz la ap diminye epi emisyon yo ap ogmante. Si limyè OBD a limen, pale ak konesyonè oto ou a pou plis enfòmasyon.
8. kondi san danje. Kenbe ase distans ant ou menm ak lòt machin yo. Lè w fè sa, pa sèlman pwoteje w, li tou anpeche mete ak chire sou machin ou.
9. Sèvi ak machin ou. Si vezikil ou a gen yon paramèt "ECO", sèvi ak li. Li pral lise entrées pedal gaz ou yo, optimize pwen chanzman transmisyon yo, epi diminye enpak èkondisyone sou motè a.
10. Etenn li. Ralenti dechè gaz epi yo ka entèdi. Si ou bezwen san fè anyen konsa, chanje nan net oswa pake pou motè a pa travay kont fren ou ak konsome plis gaz.
11. kondi mwens. Gen plizyè fason pou redwi pwì yo epi ekonomize lajan lè w ap kondi mwens. Pran transpò publik, bisiklèt oswa mache, oswa covoiturage. Anplis de sa, konbine komisyon sove tan ak gaz.
12. Edike tèt ou. Genyen anpil resous ki disponib pou jwenn epi rete edike sou pi bon pratik kondi san danje.

KONDI NAN MITAN LANNWIT

Pousantaj aksidan ki pi wo yo fèt pandan lè lannwit. Pifò aksidan grav rive nan crépuscule oswa nan fènwa. An jeneral, to lanmò nan trafik yo twa (3) a kat (4) fwa pi wo nan mitan lannwit pase nan lajounen. Konpare ak kondi nan jounen an, kondi nan mitan lannwit se pi danjere.

Gen plizyè rezon pou sa:

- Vizyon ou limite anpil nan mitan lannwit.
- Ekla nan limyè devan lòt machin yo ka avèg ou tanporèman.
- Gen plis moun ki fatige oswa ki kondi anba enflyans a gen plis chans pou yo sou wout la nan mitan lannwit.

Ak mwens limyè, kapasite w pou jije distans redwi, kapasite w pou wè koulè redwi, epi kapasite w pou wè bagay ki nan vizyon bò kote w redwi. Kòm yon chofè, ou dwe toujou pare pou reyaji si toudenkou ou wè yon bagay inatandi sou wout la devan ou - yon pyeton, yon bisiklèt, yon bét, elatriye. — epi ou gen plis chans pou w sezi nan mitan lannwit. Konpare ak siy ak lòt objè bò wout, pyeton yo pi difisil pou wè nan mitan lannwit.

Ou dwe itilize limyè devan yo byen nan mitan lannwit ak lòt fwa, jan lalwa egzije sa. Limyè yo gen yon objektif doublé ede w wè ak ede w wè w. Netwaye limyè devan yo omwen yon fwa pa semèn. Fè li lè ou achte gaz pou machin ou - limyè devan sal ka bay sèlman mwatye nan limyè yo ta dwe.

Lwa eta a egzije pou chofè yo itilize limyè devan yo:

- Lè yo pa ka wè akòz limyè ensifizan nan jou gri oswa nan gwo trafik lè machin yo ka sanble ak melanj nan anviwònman an.
- Lè gen kondisyon atmosferik defavorab, tankou lapli, nèj, nèj, lagrèl, bwouya, lafimen oswa smog. Nan move tan, sèvi ak sèlman travès ba. Gwo travès aktyèlman diminye vizibilite nan kondisyon sa yo.
- Lè yo pa ka wè pyeton oswa machin ki sou gran wout la pou yon distans 1,000 pye devan machin y ap opere a.
- Ant solèy kouche ak solèy leve.
- Lè w ap kondi nan zòn travay yo.
- Nenpòt lè essuie-glaces machin ou yo nan itilize kontinyèl oswa tanzantan akòz kondisyon metewolojik.

REMAK: Limyè lajounen yo pa ase. Limyè ke ou yo dwe eklere tou.

Lwa eta a mande pou amann kòmanse a \$25 ak lòt frè ki asosye yo, penalite a ta apwoche \$100 pou chofè ki pa sèvi ak limyè devan yo lè sa nesesè!

Lòt enfòmasyon enpòtan sou sekirite sou limyè devan yo ak kondi lannwit:

- Lè w ap kondi nan mitan lannwit, sèvi ak travès ba le pli vit ke ou wè yon lòt veyikil k ap apwoche nan liy kap vini an, paske gwo travès ka "avègle" lòt chofè a. Lwa Pennsilvania mande pou ou itilize travès ba yo chak fwa ou nan 500 pye yon machin kap apwoche ak lè w ap swiv yon machin nan 300 pye.
- Si yon veyikil k ap sèvi ak gwo limyè vin jwenn ou, fè limyè ou byen vit kèk fwa. Si chofè a pa diminye limyè yo, gade sou bò dwat wout la. Sa a pral anpeche w "avègle" pa limyè devan lòt machin nan epi li pral pèmèt ou wè ase byen pou rete sou wout ou jiskaske machin nan pase.
- Pa eseye pini lòt chofè a lè w kenbe limyè klere ou limen. Si w fè sa, nou toulede ka "avèg".
- Si ekla nan limyè devan yon veyikil ki vin apre a pa alèz paske li reflete nan retwovizè ou a, ou ka chanje glas retwovizè anndan an soti nan anviwònman lajounen pou ale nan mitan lannwit.
- Pa "twòp limyè devan ou yo" lè w kondi tèlman vit ou pa t ka kanpe alè pou evite yon danje ki parèt nan longè wout devan limyè w yo eklere. Limyè limyè ba yo klere sèlman sou 250 pye pi devan. Menm sou asfat sèk, li pran plis pase 250 pye pou kanpe si w ap deplase a 55 kilomèt alè. Pou evite depase limyè devan yo sou yon wout ki fè nwa nan mitan lannwit, ou pa ta dwe kondi pi vit pase 45 kilomèt alè.

KONDISYON WOUT

Kondisyon wout la afekte anpil kapasite w pou w sispann. Ou bezwen redwi vitès ou lè kondisyon wout yo pa bon, pou ou ka kenbe kontwòl machin ou. Ou pral nan pi gwo risk si ou kondi twò vit sou wout ki glise, espesyalman sou koub. **Pran vire ak koub pi dousman lè wout la glise.**

• Asfat mouye

Tout wout yo glise lè mouye, men fè anpil atansyon sou wout ki afiche ak siy avètisman ki di **GLISE LÈ MOYE**. Asfat yo ka vin glise anpil nan premye 10 a 15 minit yon tanpèt lapli. Lapli a lakòz lwl nan asfalt la vin nan sifas la. Pwoblèm sa a vin pi mal toujou pandan move tan cho, lè chalè a konbine avèk dlo a lakòz plis lwl monte sou sifas wout la. Nan move tan frèt ak mouye, fè anpil atansyon pou w kondi sou seksyon wout ki gen lonbraj pa pye bwa oswa bilding; zòn sa yo friz pi vit epi sèk dènye.

- Akwaplanaj**

Nan vitès twòp, veyikil ou a ka kòmanse hydroplane sou yon wout mouye. Hydroplanaj rive lè kawotchou ou pèdi grip yo sou wout la epi monte tankou ski sou yon fim nan dlo. Plis ou kondi vit sou yon wout mouye, se mwens efikas kawotchou ou yo vin siye dlo nan wout la. Ou kapab hidroplan nan vitès osi ba ke 35 kilomèt alè, lè dlo a sèlman 1/10 de yon pouss pwofondè. Kawotchou chire fè pwoblèm sa a vin pi mal. Hidroplanaj ka redwi lè w kondi pi dousman.

Si w jwenn tèt ou akwaplanaj, fè bagay sa yo:

- Kenbe tou de men yo sou volan an.
- Dousman retire pye ou nan pedal gaz la pou kite machin ou ralanti. Pa slam sou fren yo oswa eseye vire toudenkou paske sa a pral lakòz machin ou a glise. Pandan machin ou an ralanti, kantite kawotchou ki touche wout la ap ogmante, epi w ap kòmanse jwenn pi bon traction.
- Vire tou dousman epi sèlman otan sa nesesè pou kenbe machin ou sou wout la.
- Si ou gen pou itilize fren ou, frennen dousman. (Al gade nan seksyon "Si ou oblige frennen toudenkou", pita nan chapit sa a pou jwenn enfòmasyon enpòtan sou itilize fren konvansyonèl kont fren anti-bloke nan arè ijans.)

- Nèj ak glas**

Lè w ap kondi sou nèj oswa glas, w ap bezwen ajiste kondi w pou akomode nenpòt sitiyasyon. Traksyon kawotchou ou yo sou wout la ap redwi anpil, sa pral afekte seryezman kapasite w nan volan ak frenaj. Epitou, li trè danjere tou pre 32 ° (Farenay), lè presipitasyon vin tounen lapli oswa nèj — yon kouch mens dlo sou tèt glas pi glise pase glas pou kont li.

Gade pou "glas nwa", yon kondisyon ki rive sou wout ki klè lè yon kouch glas mens fòme akòz tanperati k ap desann. Lè wout la sanble mouye men pa gen okenn espre ki soti nan kawotchou lòt machin yo, "glas nwa" ka preznan.

Dapre lalwa, ki te antre anvigè 10 jiyè 2006, otomobilis yo pral fè fas a amand grav si nèj oswa glas ki tonbe nan machin yo lakòz lòt otomobilis oswa pyeton blese oswa lanmò. Dapre lalwa, ki te antre anvigè 10 jiyè 2006, otomobilis yo pral fè fas a amand grav si nèj oswa glas ki tonbe nan machin yo lakòz lòt otomobilis oswa pyeton blese oswa lanmò. PennDOT ankouraje otomobilis yo pou yo retire tout glas ak nèj nan machin yo anvan yo vwayaje.

Lè wout vin glise, ou ta dwe:

- Diminye vitès ou a 5 a 10 kilomèt alè sou wout mouye epi ogmante distans swivan ou a a senk (5) oswa sis (6) segonn.
- Sou wout ki kouvari glas oswa nèj ou bezwen ralanti plis toujou. Sou nèj chaje, diminye vitès ou a mwatye; sou glas, ralanti nan yon rale. Kite apeprè 10 fwa plis espas pase nòmal ant oumenm ak machin ki devan an.
- Aplike fren yo dousman, fasilité si w kòmanse glise epi reaplike lè w repran kontwòl. (Al gade nan seksyon sa a "Si ou oblige frennen toudenkou", pita nan chapit sa a pou jwenn enfòmasyon enpòtan sou itilizasyon fren konvansyonèl kont fren antibloke nan arè ijans.)
- Pa sèvi ak kontwòl kwazyè ou lè w ap kondi sou wout ki glise. Nèj, glas, lapli ak lapli ka lakòz wou yo vire ak pèt kontwòl. Sèl fason pou sispann vire wou yo epi reprann kontwòl se diminye pouvwa a. Men, yon sistèm kontwòl kwazyè aktive ap kontinye aplike pouvwa, kenbe wou ou k ap vire.
- Ajiste vitès ou pou evite rankontre lòt machin nan zòn ki glise, tankou kote ki genyen lonbraj ak jèl sou pon pandan move tan frèt. Sa ap diminye risk pou yo glise nan lòt machin nan.
- Sou wout ki gen glas oswa ki gen nèj, eseye fikse lè w rive nan yon kafou lè w kite veyikil ou a kòt jiskaske limyè a vin vèt epi machin ki devan w yo kòmanse deplase. Nan fason sa a, ou pa pral oblige frennen yo sispann ak Lè sa a, akselere yo kòmanse ankò. Epitou, lè w ap monte monte, rete ase lwen dèyè veyikil ki devan an pou w pa bezwen ralanti oswa kanpe. Anvan w kòmanse desann, chanje nan yon vitès pi ba pou pi bon kontwòl.

VIZIBILITE KONDISYON YO

Anplis lannwit, bwouya ak nèj se kondisyon ki diminye vizibilite epi ki ka diminye kapasite w pou w wè devan w, epi pou w reponn rapid ak san danje a evènman k ap pase bò kote w.

Bwouya se petèt anviwònman kondi ki pi danjere. Ou pa ka wè sa ou pral frape, epi lòt moun pa ka wè ou tou.

Pa kòmanse yon vwayaj si bwouya a tèlman dans ou pa ka wè. Si w pran nan bwouya dans, li pi bon pou w rale nèt sou wout la, de preferans nan yon pakin, pou w tann jiskaske bwouya a disparèt. Pandan w ap estasyone, limen limyè danje ou yo pou fè machin ou an pi vizib, epi kenbe senti sekirite ou tache.

Lè w dwe kondi nan KONDISYON BOUYE, toujou sonje fè de (2) bagay sa yo

1. Ralanti ase pou w ka kanpe san danje nan distans ou ka wè a. W ap bezwen tcheke kontè vitès ou paske bwouya retire pi fò nan enfòmasyon vizyèl ki pèmèt ou konnen ki jan vit ou prale; sa fè li fasil pou ou pi vit san yo pa okouran de li.

2. Limen limyè devan ou yo (ak limyè bwouya, si machin ou genyen yo) pou lòt moun ka wè ou. Fè sa si se lajounen oswa lannwit. Pa sèvi ak gwo reyon ou yo. Yo dirije limyè yo moute ak nan bwouya a, ki rebondi limyè a tounen nan je ou, kreye ekla ak fè li menm pi difisil pou ou wè pi devan.

Nèj tou ka limite anpil vizibilite ou.

Pou ogmante kapasite w pou w wè lè w ap kondi nan KONDISYON NÈJ, fè sis (6) bagay sa yo

1. Netwaye tout fenèt yo, kapo, kòf ak twati machin ou anvan ou kòmanse kondi nan nèj la. Si ou pa fè sa, nèj pral soufle nan machin ou a ak sou vit machin ou, sa ki anpeche w wè, oswa li ka soufle ak sou vit machin nan yon chofè k ap swiv ou.

Si nèj oswa glas soti nan yon machin k ap deplase frape yon lòt machin oswa pyeton ki lakòz lanmò oswa blesi grav nan kò a, chofè veykil la ka resevwa amann.

2. Kleye limyè devan yo, limyè dèyè yo ak siyal direksyon nèj, glas ak pousyè tè. Sa a ede lòt chofè yo wè ou epi li ede ou wè sa ki devan yo. Yon limyè devan sal diminye pwodiksyon limyè pa plis pase 50 pouzan.

3. Kite motè a chofe anvan ou kòmanse kondi. Li bay defrostè a yon chans pou chofe vit la ak fonn nenpòt glas ou pa t kapab grate.

4. Sèvi ak esi vit ou pou kenbe vit vit ou klè ke posib. Asire w rezèwwa machin pou lave vit vit ou a plen, epi w ap itilize likid ki pa pral friz.

5. Kenbe defwostè a pou netwaye fenèt vapè. Si ou gen yon machin ki pi novo, degivre ou a ka fè pati sistèm èkondisyone ou. Li manyèl pwopriyetè w la pou w aprann kijan yo ta dwe itilize paramèt degivraj machin ou a.

6. Limen reyon ba ou yo, menm pandan lajounen. Sa ogmante vizibilite w pou lòt chofè yo.

KOLE NÈJ

Boulon nèj se yon danje pou kondi sezon fredi danjere. Boukann nèj pi souvan rive nan jou kondi klè epi otreman bèl, lè yon nèj pete entans diminye vizibilite a prèske zewo epi li glise wout la nan yon kesyon de segonn. Kòm yon chofè, ou ka ale soti nan wout klè ak sèk nan kondisyon danjere nan yon moman, kite yon ti tan pou reyaji souvan nan vitès ki depase 60 kilomèt alè sou ant eta yo. Evènman boukan sa yo gen yon istwa oswa pwodui plizyè aksidan machin sou wout Pennsylvania, ak anpil blesi ak lanmò. Anba a gen kèk konsèy pou chofè pou gwo nèj:

- **KONTWOL:** Gade previzyon an si w gen plan pou vwayaje. Sèvis Meteyo Nasyonal la ak patnè emisyon yo pral eseye avèti chofè yo alavans nan jou kote gwo bouyon pral posib. Siveye tablo mesaj transpò ak siy pou nenpòt danje ki apwoche.
- **PLAN:** Ajiste plan vwayaj ou pa swa lè, wout, oswa toulede pou evite gwo bouyon. Entè-eta yo souvan se pi gwo risk akòz vwayaj gwo vitès ak trafik ogmante.
- **EVITE:** Si w ap kondi epi w wè yon gwo bouyon k ap apwoche oswa si w konnen gen gwo lapenn tou pre, sòti nan wout la epi tann bouyon an pase.
- **ATANSYON:** Si w rankontre yon gwo lapèch nèj, pran anpil prekosyon lè w ralanti epi aktive limyè danje w yo piti piti pou ogmante vizibilite. Pa slam sou fren ou. Si w enplike nan yon kolizyon, chak fwa sa posib, rete nan machin ou.

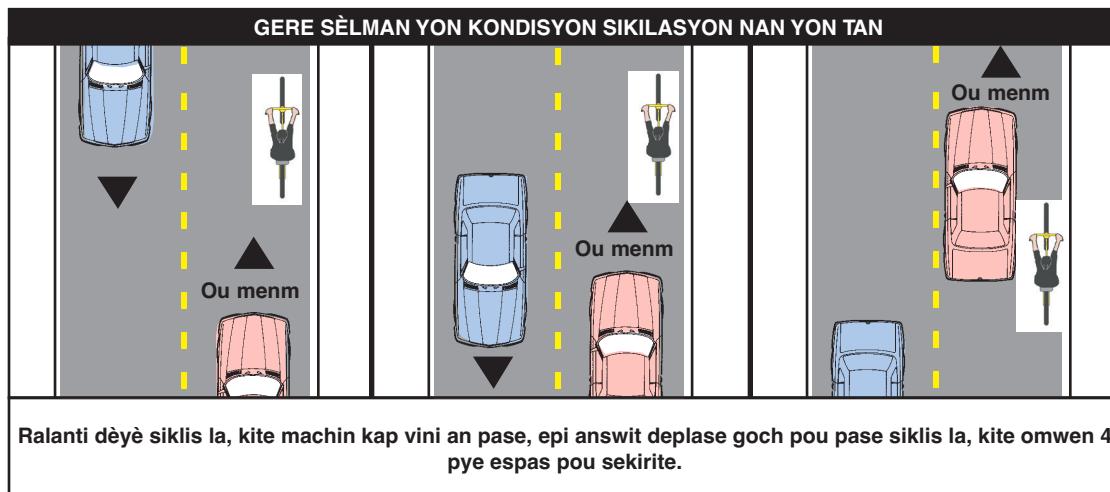
Sèvis Meteyo Nasyonal la kounye a bay mesaj "Avètisman Snow Squall" pou wout espesifik kote gwo siklòn danjere sa yo gen anpil chans lakòz yon gwo enpak sou chofè yo, tipikman dire mwens 45 minit pou yon wout. Chofè yo ka enskri pou resevwa alèt sa yo, ak lòt alèt metewolojik, atravè mesaj tèks oswa aplikasyon nan men anpil machann twazyèm pati. Si w resevwa yon Avètisman Nèj pou wout vwayaj ou a, swiv etap ki anwo yo pou retade oswa chanje plan vwayaj ou yo.

LWA SOU LIMYÈ \ RETIRE GLAS

Lwa sa a, ki te antre an vigè janve. 28, 2007, egzije pou otomobilis yo limen limyè devan yo nenpòt lè essuie-glaces machin yo nan itilize kontinyèl oswa tanzantan akòz kondisyon metewolojik. Limyè lajounen yo pa ase. Limyè ou yo dwe klere tou. Chofè ki pa respekte lalwa ka fè fas ak yon amann \$25, men ak frè ak lòt frè ki asosye, penalite a ta apwoche \$100.

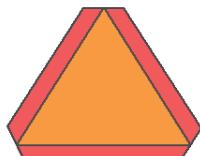
ANPIL SIKILASYON

- Aksidan souvan rive lè kèk chofè ale pi vit oswa pi dousman pase lòt machin sou wout la. Toujou eseye kondi ak sikilasyon an nan limit vitès ki afiche a.
- Ou ka bezwen ajiste vitès ou pou kenbe kousen espas ou depann de sa trafik ap fè bò kote w. Pa egzanp, lè w ap vwayaje nan yon pake machin sou yon gran wout, ou pral souvan jwenn ou menm vwayaje nan plas avèg yon moun ki pa gen okenn kousen espas pou ijans. Lè sa rive, redui vitès ou a jis de (2) oswa twa (3) kilomèt alè ap ankorage trafik bò kote ou a degaje, kidonk ou pa fèmen ankò.
- Yon lòt lè ou ka oblige ajiste nan sikilasyon an se si gen plis pase yon (1) danje potansyèl devan ou pral konfwonte an menm tan. Pa egzanp, avèk yon bisiklèt adwat ou, bagay ki an sekirite pou w fè se deplase **agòch** pou pèmèt yon gwo maj lè w pase. Men, si gen yon machin kap vini tou, sa kreye yon pwoblèm paske nòmalman ou ta vle deplase **adwat** nan liy ou a nan sikorans sa a. Ou ta dwe jere sitiyasyon sa a lè w fè fas a sèlmnan yon (1) kondisyon trafik alafwa. Ralanti pou kite veyikil k ap vini an pase epi deplase agòch pou pase siklis la, kite yon espas ase pou sekirite.
- Epitou, lè w ap pwoche bò kote yon ijans, lapolis kanpe oswa yon depanaj k ap pran yon machin andikape, ou dwe deplase nan yon liy ki pa adjasan. Si ou pa kapab deplase, ou dwe redwi vitès ou a omwen 20 mil pa èdtan pi ba pase limit vitès ki afiche a.

REYAKSYON POU RALANTI TRAFIK

Fè atansyon ak veyikil ki gen pwoblèm pou kenbe lòt sikilasyon an e lè y ap antre sou wout la; yo pran plis tan pou yo pran vitès. Men sa yo enkli kèk gwo kamyon, osi byen ke ekipman fèm ak machin cheval. Kamyon yo, espesyalman sou amelyorasyon long oswa apik, anjeneral sèvi ak flache yo pou avèti lòt chofè yo ap deplase dousman.

Nan zòn riral yo, yon triyang zoranj parèt sou do traktè agrikòl yo ak machin trase chwal ki fèt pou opere a 25 kilomèt alè oswa mwens; sa a se yon vitès pi dousman pase trafik nòmalman vwayaje. Nan sèten zòn nan Pennsilvania, li pa nòmal pou w jwenn tèt ou pataje wout la ak traktè agrikòl ak machin cheval. Rete yon distans an sekirite dèyè, epi pa klakson pou pase.

KOMINIKE ENTANSYON W POU LÒT CHOFÈ

Aksidan souvan rive paske yon (1) chofè fè yon bagay yon lòt chofè pa atann. Pou ede evite aksidan, kominike ak chofè sou wout la.

Fè lòt moun konnen ki kote ou ye ak sa ou planifye pou fè lè w:

- Siyalizasyon lè w ap ralanti oswa lè w kanpe.** Limyè fren ou yo di lòt chofè w ap ralanti oswa w ap kanpe. Si w pral frennen kote lòt chofè pa ka atann li, byen vit frape pedal fren ou twa (3) oswa kat (4) fwa. Si w dwe kondi pi ba pase 40 kilomèt alè sou yon otowout ki gen aksè limite, sèvi ak flache danje ou (kat-fason) pou avèti chofè ki dèyè w yo.
- Siyal lè w chanje direksyon.** Siyalizasyon di lòt moun ou vle fè yon vire, men li pa ba ou dwa pou fè yon vire. Dapre lwa Pennsilvania, ou dwe toujou sèvi ak siyal vire ou yo omwen **100 pye** avan w vire, si w ap kondi a mwens pase 35 kilomèt alè. Si w ap kondi a 35 kilomèt alè oswa plis, ou dwe siyal omwen **300 pye** avan w vire. Si siyalizasyon vire machin ou an pa mache, sèvi ak siyal men sa yo.
- Sèvi ak siyalizasyon ijans.** Si machin ou an kraze sou gran wout la, w ap bezwen retire wout la. Fè siyal, apresa soti ak anpil atansyon sou wout la, epi mete limyè ou yo (kat-fason) pou avèti lòt chofè yo. Ale pi lwen wout la ke posib, epi pake nan yon kote lòt chofè ka wè ou fasil. Leve kapo ou pou fè lòt chofè konnen machin ou andikape.
- Sèvi ak klaksòn ou.** Klaksonnen imedyatman pou atire atansyon lòt chofè yo. Sèvi ak li lè w panse yon lòt chofè oswa yon pyeton pa wè w – pa egzanp, si yon timoun kòmanse kouri nan lari oswa si w panse yon lòt machin ap frape w. Epitou, si ou pèdi kontwòl veyikil ou a, alète lòt chofè lè w klaksonnen klaksòn ou.

SIYALIZASYON MEN		
VIRE AGÒCH	VIRE ADWAT	RALANTI OSWA KANPE

VIRE, FIZYONE AK PASE

Ou dwe konsantre sou anpil faktè lè w ap fè yon vire. Vitès se pwobableman faktè ki pi enpòtan. Lè w ap vire, redwi a yon vitès ki pèmèt ou kenbe kontwòl machin ou, ki pèmèt ou rete nan liy ou a pandan vire a epi ki pèmèt ou reyaji nan sitiayson inatandi. Atansyon pou pyeton ak lòt trafik nan lari w ap vire a. Anpil lari gen siy, siyal oswa mak pou gide w. Gen kèk siy ki montre ki liy ou ka oswa ou dwe itilize pou vire.

POU RANPLI YON VIRA YON SEKIRITE

1. Siyal twa (3) a kat (4) segonn anvan ou vire.
2. Mete machin ou nan liy ki apwopriye a.
3. Kontwole vitès ou.
4. Konplete vire ou nan liy ki apwopriye a.

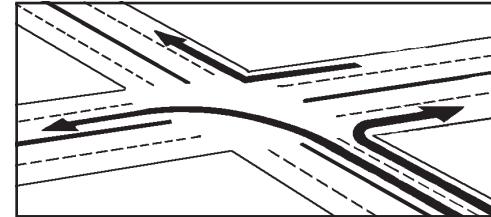
REYALITE AKSYON KAY ADOLESAN

Move vire oswa neglijans se yon kòz komen nan aksidan pami nouvo, jèn chofè yo. An 2017, move vire oswa neglijans se te yon faktè ki te kontribye nan 459 aksidan ki te enplike chofè ki gen laj 17 an nan Pennsylvania.

VIRE AGÒCH AK ADWAT

On two-lane, two-way streets or highways, make left turns from as close Nan lari a de liy, nan lari de sans oswa sou otowout, fè vire a goch depi pi pre liy santral la ke posib. Vire adwat depi pi pre kwen dwat wout la ke posib.

Vire agoch sou lari ak otowout ki gen plizyè liy, kòmanse nan liy gòch la. Si w ap vire adwat, kòmanse nan liy dwat la. Si w ap vire sou yon gran wout, ki gen plis pase yon (1) liy nan direksyon ou vle vwayaje a, vire nan liy ki pi pre ki pral nan direksyon sa a. Vire nan liy gòch la lè w ap vire a goch, epi vire nan liy dwat la lè w ap fè yon vire adwat. Si ou vle chanje nan yon lòt liy, rete tann jiskaske ou fin fè vire ou san danje.

VIRE SOTI OSWA NAN YON LÒJ VIRE LIY

Si w wè yon liy nan mitan yon lari de-direksyon ki make sou tou de bò pa de (2) liy — yon (1) liy solid deyò ak yon (1) liy kase anndan — sa vle di liy sa a ka itilize sèlman pou vire agòch (Al gade nan dyagram nan Chapit 2). Chofè k ap vwayaje nan nenpòt direksyon dwe itilize liy sa a pou kòmanse vire agòch yo, epi chofè k ap antre nan wout la kapab tou itilize liy sa a pou fini vire agòch yo nan yon kwa lari anvan yo antre nan kouran trafik la.

Gen anpil konfli trafik posib nan sitiayson sa a:

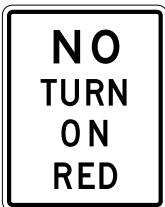
- Lè w antre nan liy santral la pou w vire agoch nan yon antre kay oswa kwaze lari, ou dwe siveye tou de veyikil k ap apwoche nan liy viraj sant la ak veyikil k ap vire soti nan antre kay ak kwaze lari (sou goch ou) nan liy viraj sant la.
- Lè w ap vire agoch soti nan yon antre oswa yon travèse lari nan yon liy santral, ou dwe veye pou trafik k ap vini soti nan goch ou, osi byen ke pou chofè ki deja nan liy santral la ap prepare pou fè yon vire soti nan nenpòt direksyon.

SWIV LIG KI PIBA A POU SEKIRITE ITILIZE LAN KI GEN POU VIRE LIY

1. **Mete siyal vire goch ou** omwen twa (3) a kat (4) segonn anvan ou antre nan liy vire goch la.
2. **Pa antre nan liy vire a twò bonè.** Plis ou kondi nan liy santral la, plis ou gen chans pou w rankontre yon moun tèt-sou k ap soti nan lòt direksyon an.
3. **Lè w antre nan liy viraj la, antre nan li nèt.** Pa kite dèyè machin ou an kole nan liy vwayaj nòmal la, pou bloke trafik la.
4. **Vire sèlman lè li an sekirite.** Chèche veyikil k ap vin jwenn ou nan menm liy lan, epi asire w gen yon espas ase gwo anvan ou vire sou trafik kap vini an. Si w ap antre nan liy santral la apati yon kwa-ri, siveye trafik nan liy santral la ki prepare pou vire.

U-VIRE

Sa yo pèmèt sèlman si yo ka fèt san yo pa mete lòt trafik an danje. Lè w ap chwazi yon kote pou w fè yon vire, asire w chofè k ap soti nan tout direksyon yo omwen 500 pye lwen w, epi yo ka wè w byen klè. Yo pa gen dwa vire U-vire sou koub oswa lè w ap apwoche oswa apwoche krèt yon ti mòn. U-vire tou ilegal nan kote ki make ak siy sa a.

VIRE DWAT NAN YON LIMYÈ WOUJ

Sòf si ou wè siy sa a, ou ka vire adwat nan yon limyè wouj si trafik la klè. Anvan w fè vire adwat, ou dwe toujou kanpe an premye, epi bay pyeton yo ak trafik kwaze. Si w ap vire soti nan yon lari a yon sèl nan yon lòt lari a yon sèl, ou kapab tou vire agoch sou yon siyal wouj apre w fin kanpe, si sikilasyon an klè epi pa gen yon siy **PASAN WOUJ**. Anjeneral, siy sa a plase bò wout la sou bò tou pre entèsekson an epi toupre siyal trafik la sou bò pi lwen entèsekson an

TRAVÈSE TRAFIK

Chak fwa ou travèse trafik, ou bezwen ase espas pou fè li san danje. Kantite espas ou bezwen pou travèse trafik la depann de wout la, kondisyon metewolojik ak trafik kap vini an.

Sonje:

- Sispenn kanpe mwatye nan yon lari a se an sekirite sèlman lè gen yon liy vire ki bay nan mitan mitan an ase laj pou kenbe tout machin ou an.
- Si w ap travèse oswa vire, asire w ke pa gen okenn machin oswa pyeton ki bloke chemen w. Ou pa vle yo pran nan mitan yon entèsekson ak trafik k ap vin jwenn ou.
- Menm si ou gen yon limyè vèt, pa antre nan yon entèsekson si gen machin ki bloke wout ou. Rete tann jiskaske ou sèten ou ka netwaye entèsekson an anvan ou kòmanse travèse li.
- Pa rale devan yon veyikil k ap apwoche ak siyal vire li limen pou w antre oswa pou w travèse yon lari. Chofè a gendwa gen plan pou l vire nan yon lari oswa yon antre jis pi lwen pase w, li ka chanje lide oswa li ka bliye fèmen siyal la. Sa a se laverite espesyalman nan motosiklèt; siyal yo pa ka fèmen tèt yo. **Tann jiskaske lòt chofè a kòmanse vire anvan ou ale.**
- Pran plis prekosyon lè w travèse trafik nan zòn ki gen ti mòn oswa koub, kote ou pa ka wè oswa ou pa ka wè tou.

FIZYON AK TRAFIK

Fizyone ak trafik mande tou bon jijman chofè. Kit w ap chanje liy sou yon gran wout oswa w ap antre nan yon gran wout depi yon ranp, ou bezwen ase espas pou w deplase san danje nan sikilasyon an.

Ranp antre pou otowout yo souvan gen liy akselerasyon. Liy sa yo pase bò kote prensipal liy trafik yo epi yo ta dwe ase long pou pèmèt ou akselere nan vitès trafik la anvan ou antre nan gran wout la li menm. Liy sa yo tou pèmèt chofè sou gran wout la wè ou anvan ou antre nan wout la. **Li ilegal pou pase yon machin ki devan w nan yon liy akselerasyon.**

Swiv twa etap sa yo pou rantre ak trafik ki soti nan yon liy akselerasyon

- Mete siyal vire ou, epi chèche yon ouvèti nan trafik.**
- Akselere jiska vitès trafik la.**
- Antre nan ouvèti trafik la.**

PASE

Pase se yon pati enpòtan nan kondi; si yo pa fè byen, pase ka yon manèv trè danjere oswa menm fatal. Sèvi ak enstriksyon sa yo.

An jeneral, si gen ase wout klè devan ou pou eseye yon pas, ou dwe toujou

1. Chèche siy ak mak sou asfat ki fè w konnen ki lè w kapab oswa lè w pa ka pase san danje nan kondisyon nòmal pou w kondi. (Nou ka jwenn egzanp sa yo nan Chapit 2.)
2. Gade devan ak anpil atansyon anvan ou kòmanse pase epi tcheke pou nenpòt danje nan zòn pase a, tankou antre kay kote yon machin ka antre sou wout la pandan manèv ou pase.
3. Gade nan retwovizè bò kote w ak nan retwovizè w epi byen vit tcheke pwen ki avèg ou yo pou asire w pa gen okenn machin ki pral pase w lè w kòmanse pase.
4. Anvan w pase, asire w ke liy pase a klè epi bay bon siyal vire a pou montre w pral chanje liy. Siyalizasyon bonè ase pou lòt moun konnen plan ou yo davans.
5. Apre w fin pase, siyalize plan w pou w retounen nan liy ou a.
6. Anvan ou retounen nan liy lan, asire w ka wè tou de limyè devan machin ou te pase a nan retwovizè ou.

Lè w ap pase, fè anpil atansyon nan zòn kote machin oswa pyeton ka antre oswa travèse wout la. Kote sa yo enkli kafou ak antre ak sòti nan sant komèsyal yo. Epitou, yon chofè k ap vire sou wout la epi antre nan liy gòch la pa pral espere jwenn ou nan liy sa a epi li ka pa menm gade nan direksyon w.

- **SOU YON WOUT DE BAY**

Pase sou yon wout de liy mande pou bon jijman pou evite yon kolizyon tèt-sou paske ou dwe itilize yon liy ki fè pati trafik kap apwoche. Nan 45 kilomèt alè, sa a tradui nan 1/4 mil nan wout ki klè ou bezwen pase san danje yon machin ki pi dousman.

Ou bezwen ale apeprè 10 kilomèt alè pi vit pase machin w ap pase a. Si gen lòt machin devan machin ou vle pase a, ou ka pase yo tou, men asire w ke ou gen yon espas ase laj devan machin sa a pou w antre nan anvan ou kòmanse manèv pase w la.

Li pi danjere pou pase nan mitan lannwit paske ou pa ka wè byen lwen devan, epi li pi difisil pou jije distans yo avèk presizyon. Si ou ka wè sèlman limyè devan yo nan yon machin kap apwoche, ou gen anpil chans panse li pi lwen pase li vrèman.

- **PASE SOU DWA**

Nan sèten kondisyon, ou ka pase yon lòt machin sou bò dwat la:

- Lè chofè w ap pase a ap fè oswa siyal yon vire agòch, chofè machin k ap pase a dwe rete sou berm oswa zepòl la.
- Lè w ap kondi sou yon wout ki gen de (2) oswa plis liy trafik make nan chak direksyon.

- **OU PA KAPAB PASE SI:**

- Ou nan yon distans 100 pye oswa w ap travèse nenpòt entèsekson oswa pasaj tren, sof si yon aparèy kontwòl trafik ofisyèl di ou kapab.
- Ou nan 100 pye de nenpòt pon, estrikti ki wo oswa tinèl.
- W ap apwoche oswa ou sou yon koub oswa yon ti mòn (anwo) ki limite w wè trafik k ap apwoche.
- Ou sou zepòl yon gran wout ki gen plizyè liy.

**REYALITE AKSYON KAY
ADOLESAN**

kondi sou move bò wout la se yon faktè souvan kontribye nan aksidan pami chofè 16- ak 17-zan. Soti nan 2013 rive 2017, te gen 384 aksidan ak 15 moun mouri.

NEGOSYE ENTÈSEKSYON

Lalwa pa bay pèsonn dwa pase nan entèsekson; li sèlman di ki moun ki dwe sede. Menm lè yon chofè legalman oblige bay dwa pasaj, si yo pa fè sa, lòt chofè yo toujou oblige kanpe oswa sede jan sa nesesè pou evite yon aksidan. **Pa janm** ensiste pou w gen dwa pasaj la; li ka lakòz yon aksidan.

Lwa ki gouvène ki moun ki dwe rann nan diferan sitiyasyon kondi yo ki nan lis anba a. Ou dwe swiv lwa sa yo, si pa gen okenn siy, siyal oswa lapolis preznan pou di ou sa pou w fè nan kafou a:

REYALITE AKSYON KAY ADOLESAN

Entèsekson yo se kote chofè adolesan yo gen yon gwo pouvantaj nan aksidan yo. Nan plis pase yon tyè (1/3) nan aksidan ki te enplike chofè 16 zan nan Pennsilvani, adolesan chofè a t ap rale soti nan yon siy stop oswa vire agoch atravè trafik.

1. Chofè yo dwe renmèt pyeton yo lè yo: **a)** travèse nan nenpòt entèsekson san limyè trafik (avèk oswa san pasaj pou pyeton); **b)** travèse wout la nan pasaj ki make, kit nan yon entèsekson oswa non; **c)** mache sou yon twotwa k ap travèse yon antre kay oswa yon ale; ak **d)** lè chofè a ap vire yon kwen epi pyeton yo ap travèse ak limyè a. Chofè yo dwe toujou bay nenpòt pyeton avèg ki pote yon baton blan oswa yon chen gid dirije.
2. Chofè k ap vire agoch dwe lage kò yo devan machin k ap pwoche bò kote yo k ap mache dwat devan yo.
3. Chofè k ap antre nan yon entèsekson sikilè (oswa wonnbout) dwe céde dwa pasaj la bay chofè ki déjà nan sèk la.
4. Lè de machin apwoche oswa antre nan yon entèsekson ki soti nan wout diferan nan oswa apeprè menm tan an, chofè ki soti nan goch la dwe bay machin ki soti nan bò dwat la.
5. Yon veyikil k ap antre nan yon gran wout publik soti nan yon ale, yon wout prive oswa yon antre dwe tann jiskaske wout prensipal la klè.
6. Nan yon arè kat sans, tout machin yo dwe kanpe. Premye machin ki rive nan entèsekson an ta dwe avanse an premye. Si de (2) machin rive nan entèsekson an an menm tan, chofè ki sou goch la dwe bay chofè ki sou bò dwat la pase. Si youn fè fas ak lòt, tou de ka kontinye ak prekosyon, gade pou vire posib.

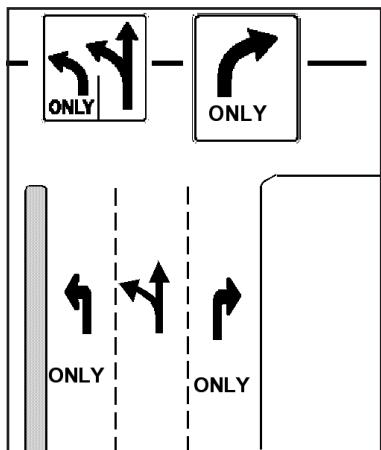
APROCHE ENTÈSEKSYON

Pandan w ap apwoche yon entèsekson, chèche siy, siyal ak mak sou asfat ki di w ki mouvman yo pèmèt soti nan ki liy. Antre nan pozisyon ki kòrèk la pou vire oswa vwayaje nan entèsekson an byen davans.

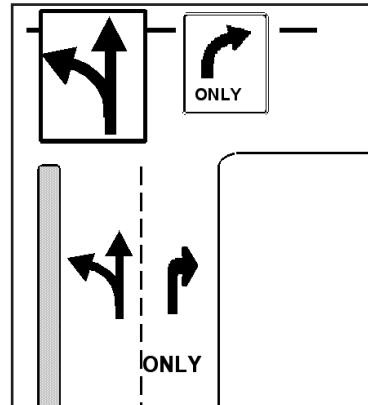
Pano ak mak sou asfat pou asiyasyon vwa yo

Anpil lari gen siy oswa mak sou asfat ki endike yon liy patikilye dwe itilize pou yon mouvman an patikilye. Si ou fini nan yon liy ki make pou vire sèlman lè ou

vle ale tou dwat nan entèsekson an, ou dwe fè vire a. Si ou vle vire, men ou fini nan yon liy ki make pou trafik, ou dwe kontinye tou dwat nan entèsekson an. Nan kafou yo montre sou bò dwat la, siy ak mak yo fè w konnen si w nan liy dwat la, ou ka sèlman vire adwat, epi si w nan liy gòch la, ou ka swa vire agoch oswa ale tou dwat nan entèsekson an.

Siy ak mak ki nan dyagram ki montre sou goch la, genyen de liy vire a goch. Ou gendwa vire agòch nan nenpòt liy, men chofè ki bò kote w la ka vire agoch an menm tan. Pa chanje liy yo pandan vire a, paske sa ap lakòz ou fè aksidan sou chofè a vire bò kote w la. Epitou, veye pou chofè ki bò kote w la pèdi chemen w ap vire. Pano

ak mak isit la endike ou dwe vire adwat si ou nan liy dwat la. Si w nan liy gòch la, ou dwe vire agoch. Si w nan liy santral la, ou ka swa vire agoch oswa ale tou dwat nan entèsekson an.

PANO TRAFIK AK PANO STOP

Sekirite w nan entèsekson yo depann anpil de repons kòrèk ou genyen nan limyè vèt, jòn ak wouj ou wè sou siyal trafik yo ak nan siy arè de ak kat sans.

SIYALIZASYON SANS INIK, SANS ENTÈDI AK ENTÈDIKSYON AKSÈ

Anpil lari nan vil yo se yon sèl lari. W ap konnen trafik nan yon lari an patikilye deplase nan yon sèl (1) direksyon si w wè siy **SANS INIK** ki afiche nan kafou a. Yon lòt siy yon wout se yon fason se lè ou wè machin ki estasyone sou tou de bò wout la dirije nan menm direksyon an.

W ap wè siy **SANS INIK, SANS ENTÈDI** siy ak **PA ANTRE** siy tout ansanm nan wout k ap kwaze ak otowout divize. Ou ka panse a yon gran wout divize kòm de (2), lari yon sèl. Pifò gen yon baryè fizik ki separe trafik k ap deplase nan chak direksyon. Sa a ta ka yon baryè konkrè etwat, oswa li ta ka yon siman lajè oswa zòn zèb. Anjeneral, w ap wè yon siy **DIVIZE OTOWOUT** sou wout ou pandan w ap pwoche bò kafou a.

Fè yon vire adwat sou yon gran wout divize pa diferan de fè yon vire adwat nan nenpòt lòt entèsekson. Asire w ke w gen yon espas ki an sekirite pou w vire adwat devan trafik k ap pwoche bò gòch ou.

Sepandan, gen yon danje espesyal lè w vire agòch sou yon gran wout divize. Si w pa rann ou kont w ap vire sou yon gran wout ki divize, ou ka vire agoch anvan w rive nan divizyon fizik la epi w ap fini nan yon kolizyon tèt ak trafik k ap pwoche bò gòch ou. Ou dwe pran avi pano yo **PA ANTRE** ak **SANS ENTÈDI**.

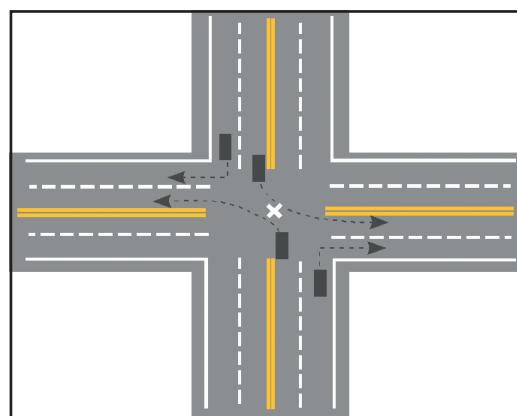
Pou w kòrèkteman vire agoch sou yon gran wout divize, ou bezwen travèse "premye" wout la lè gen yon espas ki an sekirite nan trafik k ap apwoche sou bò gòch ou, epi answit vire agoch sou lòt bò a nan baryè a, lè gen yon espas ki an sekirite nan trafik ki apwoche soti nan dwa sou "dezyèm" wout la.

DEPLASE NAN AK ATRAVÈ ENTÈSEKSYON SEKIRITE

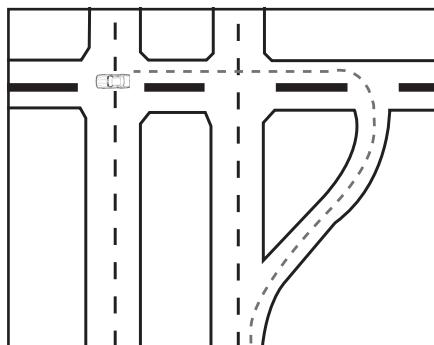
- Pou vwayaje atravè yon entèsekson ak yon siy arè de-fason** - Ou bezwen apeprè yon espas 6 segonn nan toude direksyon yo pou travèse yon lari 30 kilomèt alè oswa apeprè yon blòk espas klè adwat ak agoch. Nan siy stop la, premye gade sou bò gòch la, apresa gade sou bò dwat ou pou yon espas ki an sekirite, epi byen vit tcheke sou bò gòch ou ankò anvan ou kontinye.
- Pou vire adwat** - Gade agoch, dwat devan, adwat epi answit agoch ankò pou asire w pa gen trafik k ap vini. Pèmèt yon espas anviwon uit (8) segonn ant oumenem ak nenpòt veiykil k ap pwoche bò gòch.
- Pou vire agoch** - Asire w ke w gen yon espas klè pou w vire devan trafik k ap vini an epi trafik k ap travèse sispann. Si w ap vire soti nan yon minè nan yon gwo lari, pèmèt yon espas 9 segonn ant ou menm ak nenpòt veiykil k ap pwoche bò dwat la.

Li enpòtan lè w vire agoch pou evite konfli ak machin ki vire agoch nan direksyon opoze a. Nan dyagram adwat la, imagine yon "X" nan sant entèsekson an. Lè w vire anvan ou rive nan "X" la, ou evite yon "vire anmele" ak lòt chofè ki vire goch la. Lè w toujou vire nan liy ki pi pre liy santral la, ou evite tou entèfere ak trafik ki soti nan direksyon opoze a fè yon vire adwat nan menm lari a.

Sa ki pi enpòtan: Pa janm kòmanse yon vire agòch jiskaske ou ka wè tout liy ou bezwen travèse yo klè, epi ou ka fè vire a san danje.

- Jughandles** - Kèk wout ki okipe zòn komèsyal yo gen yon baryè fizik ki divize trafik k ap deplase nan direksyon opoze ak siy nan kafou ki siyalize yo ki di **PAGÒT VIRÈ AGÒCH** oswa **PASÈY VIRÈ** ak **TOUT VIRANS SOTI NAN LYÈ DWA**. Nan sitiyasyon sa a, wout la ka fèt ak jughandles pou fè vire agòch. Olye pou w fè yon vire agòch dirèkteman atravè trafik kap apwoche, w ap itilize yon liy vire adwat ki vire tounen pou kwaze gwo wout la nan yon limyè trafik epi vire agoch.
- Entèsekson sikilè** - Rotonbout ak sèk sikilasyon yo se entèsekson sikilè kote trafik ap deplase nan direksyon kont goch, konsa tout vire antre ak soti nan sèk la se vire adwat. Sa a elimine risk pou yo fè aksidan tèt-sou, vire goch ak ang dwat. Toupatou gen règ espesyal ak yon konsepsyon espesyal ki fè yo diferan de sèk trafik yo, sepandan.

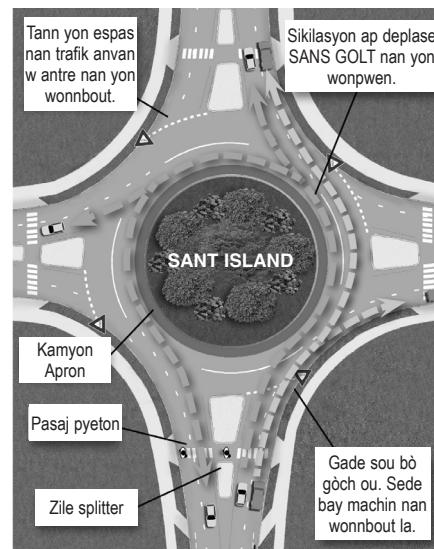

Nou pral konsantre sou fason pou nou itilize wonn-bout yo paske kalite entèsekson sikilè sa yo ap ranplase gwo, ansyen alamòd ak gwo vitès sèk trafik yo oswa yo ap enstale nan anpil kominote olye pou yo entèsekson ak siyal trafik yo sitou akòz sekirite ak avantaj operasyon yo. Rondbout yo pafwa enstale nan fen rannp echanj la.

Roundabouts yo gen siy **SEDE** nan chak pwen antre ak liy pwodiksyon pentire sou asfat a nan chak pwen antre. Pifò wonpwen tou gen yon siy destinasyon sou apwòch la pou w konnen ki kote chak wout k ap sòti pral mennen w.

ÈSKE W TE KONNEN?

Kòz ki pi souvan aksidan nan wonn se chofer ki pa rann tèt yo anvan yo antre.

KOUMAN POU SÈVI YON ENTÈSEKSYON SIKILASYON

APROCHE AK ANTRE:

- Lè w ap apwoche yon wonn, RALANTI epi prepare w pou renmèt pyeton yo nan pasaj pou pyeton an.
- Rale moute sou Liy Yield la, gade sou bò goch la epi tcheke si trafik ki apwoche nan wonpwen an, TRAFIC KAP SIRKILE GEN DWA PASE.
- Antre nan wonnbout la lè gen yon espas ase nan trafik.

KÒT SOTI RONDON A:

- Yon fwa ou fin antre nan wonpwen an, ale nan direksyon goch nan pwen sòti ou a. OU kounye a gen dwa.
- Pandan w ap apwoche sòti ou, sèvi ak siyal vire adwat ou.
- Siveye pyeton ki nan pasaj pou pyeton yo epi prepare w pou bay.
- Soti wonnbout la.

PREPARE POU:

Machin ijans - Pa antre nan wonn-bout la lè machin ijans yo ap pwoche, rale sou kote. Si w nan wonnbout la, imedyatman sòti nan wonpwèt la epi rale sou kote. PA JANM KANPE NAN RONDABOUT LA.

Siklis - Siklis yo gen opsyon pou yo fonksyone kòm yon veiykil oswa yon pyeton lè w ap itilize yon wonnbout. Lè yo aji kòm yon machin, yo pral swiv menm règ yo. PA JANM RAPPORTÉ YON BIKILIST KAP AJI KÒM MACHIN NAN YON RONDOU.

Pyeton - Chofer yo dwe bay pyeton yo lè y ap antre epi sòti nan yon wonpwèt. Pyeton yo pral itilize pasaj pou pyeton yo ak zile splitter yo pou yo travèse chak pye wonnbout la.

NEGOSYE KOUB

Bagay ki pi enpòtan pou w konprann koub se ou pa ka bat lwa fizik yo. Machin yo lou, epi yo gen anpil inèsi. Sa vle di si w ap kondi twò vit nan yon koub, veyikil ou a pral kontinye deplase dwat olye pou w ozalantou koub la, kèlkeswa kantite ou eseye dirije l'oswa ralanti l pou w kenbe l nan liy ou a. Ou pral swa kouri soti nan wout la (sou yon koub koube goch) oswa ale nan lòt liy trafik la (sou yon koub koube adwat). Ou pa bezwen vwayaje trè vit pou sa rive. Si koub la byen file epi wout la mouye oswa glase, yo bezwen plis rediksyon nan vitès la.

REYALITE AKSYON KAY ADOLE SAN

Kalite aksidan ki pi souvan pou chofè 16 zan nan Pennsilvani se yon **aksidan ki pa gen yon sèl machin, ki pa kouri ale nan wout**. Soti nan 2013 rive 2017, te gen 3,291 aksidan ak 20 moun mouri.

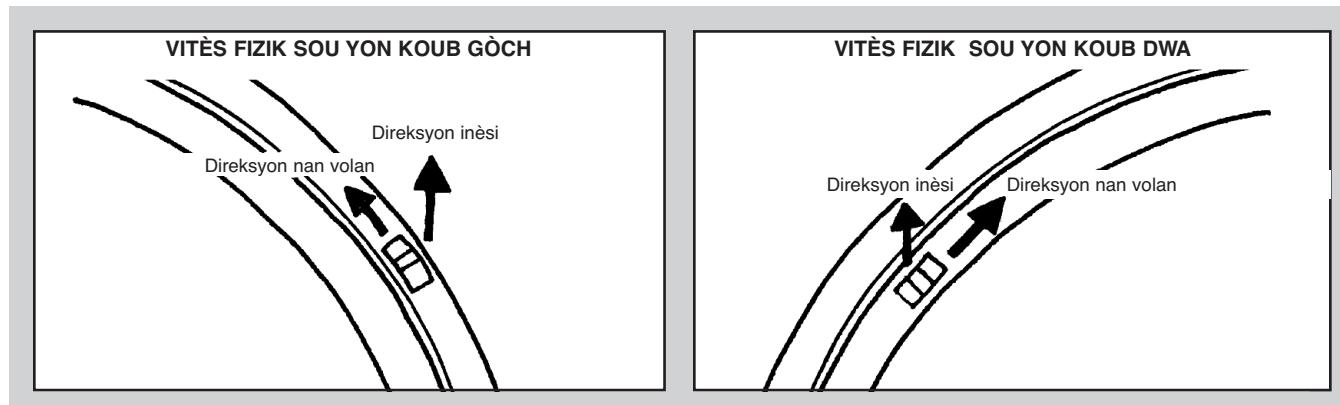
POU KONTWÒL SOU KOUB YO, OU DWE RALANTI.

FE LI AVAN OU ANTRE KOUB LA.

Pandan w ap apwoche yon koub, anjeneral w ap wè yon siy avètisman dyaman jòn ki montre kijan wout la vire. Si wout la koube nan yon ang 90 degre, ou ka wè yon siy jòn rektangilè ak yon gwo flèch ki ap montre agòch oswa adwat. Gen kèk koub byen file tou ki gen siy avètisman chevron yo mete pandan tout vire a; sa yo trè itil nan mitan lannwit oswa nan kondisyon vizibilite pòv yo. Revize divès kalite siy avètisman koub yo montre nan Chapit 2.

MEN KIJAN OU KA kondi SEKIRITE ATRAVÈ KOUB YO:

1. Kenbe yon ti kras adwat sant liy lan sou koub adwat ak nan mitan liy liy ou a sou koub gòch.
2. Plis koub la byen file, plis ou bezwen diminye vitès ou.
3. Chèche trafik ki soti nan direksyon opoze a. Yon otomobilis ka fasilman pèdi nan liy ou a.
4. Pou w jwenn konsèy sou fason pou w dirije veyikil ou, tcheke devan epi gade kwen anndan koub la. Si gen plizyè koub, gade anndan kwen chak koub osi lwen ou ka wè.

NEGOSYE OTOWOUT AK ENTÈ ECHANJ

Aksidan sou otowout yo se pi grav paske trafik ap deplase a gwo vitès. Ou gen pi gwo risk nan echanj otowout yo, lè w ap chanje liy, epi lè trafik ralanti oswa sispann san atann, akòz anboutejayaj.

ANTRE NAN OTOWOUT

Premye desizyon kritik ou lè w ap antre nan yon gran wout se asire w ke ou pa vire sou ranp sòti a pa erè epi kondi tèt-sou nan lòt trafik. Ranp sòti a pral make ak siy **YON CHEMEN** api ak siy **PA ANTRE ak MOVE CHEMEN**. Pafwa, men se pa toujou, ranp antre a ap gen yon siy vèt ki di **ANTRE OTOWOUT**. Si w wè yon liy blan sou bò dwat ou ak yon liy jòn sou bò gòch la, w ap dirije nan bon direksyon an.

Gen kèk antre ak sòti otowout ki trè pre ansanm ak sèlman yon "liy tissage" kout nan mitan. Sikilasyon k ap antre ak sòti otowout la dwe pataje liy tise a. Yon menas potansyèl poze pa de (2) chofè ki vle itilize menm espas la an menm tan. Si w se chofè k ap antre nan otowout la, ou dwe renmèt li bay chofè k ap sòti a. Ranp antre pou otowout yo souvan gen liy akselerasyon. Liy sa yo pase bò kote prensipal liy trafik yo epi yo ta dwe ase long pou pèmèt ou akselere nan vitès trafik la anvan ou antre nan gran wout la li menm. Lè w ap chèche yon espas pandan w ap kondi sou yon ranp antre otowout, gade sou zepòl ou ak nan glas bò kote w.

SOTI OTOWOUT

Antre nan liy ki apwopriye a pou w soti byen davans. Pa ralanti jiskaske ou fin deplase nan liy sòti a. Si w blye sòti, soti nan pwochen an. Pa kanpe oswa fè bak sou gran wout la. Pa vire sou plizyè liy pou eseye sòti nan dènye segonn. Pa travèse medyan pou eseye vire toutotou. Manèv sa yo ilegal epi yo ka trè danjere pou sante w ak sekirite w. Ranp sòti yo gen yon siy avètisman pou fè w konnen vitès maksimòm sekirite a.

VWAYAJ SOU OTOWOUT

Mwatye nan aksidan fatal sou otowout yo enplike machin ki soti nan wout la akòz vitès ak/oswa fatig chofè a - **65 kilomèt alè se prèske 100 pye pou chak segonn - li pran mwens pase yon (1) segonn pou kouri soti nan wout la.**

Lè w chanje liy pou pase yon machin k ap deplase pi dousman sou yon gran wout, sèlman chanje liy yon (1) liy alafwa, sèvi ak siyal vire w chak fwa w chanje liy, epi limen li nan anpil tan pou lòt chofè yo wè I.

Si w wè yon machin ki pral antre sou otowout la soti nan yon ranp, yon koutwazi komen se chanje liy pou pèmèt chofè a antre pi fasil. Menmsi chofè k ap antre a oblige bay ou dwa pasaj la, yon koutwazi konsa nan men w fè trafik la ap deplase san pwoblèm. Men, premye tcheke pou asire w li klè ozalantou machin ou an.

Yon lòt risk lè w ap kondi sou otowout se inatansyon akòz "hypnosis gran wout." Sa rive lè w ap gade wout la dwat devan w pou yon tan long, epi w sispann analize aktivman devan, dèyè ak alantou machin ou an. Si w "seye zòn" nan fason sa a, ou gen anpil chans pou w fè aksidan nan trafik ki ralanti oswa kanpe devan w. Nan aksidan fatal sou otowout, 20 pouzan enplike kolizyon dèyè. Inatansyon chofè ak swiv twò pre kont pou piòf nan aksidan sa yo.

PAKIN

Si lari ou ye a gen yon twotwa, pake osi pre li ke ou kapab, men pa plis pase 12 pouz ale. Si li pa gen twotwa, rale pi lwen wout la ke posib.

Lè ou dwe pake sou wout la, sèvi ak flach kat direksyon ou yo epi bay ase plas pou machin kap pase yo. Asire w machin ou ka wè omwen 500 pye nan toude direksyon yo.

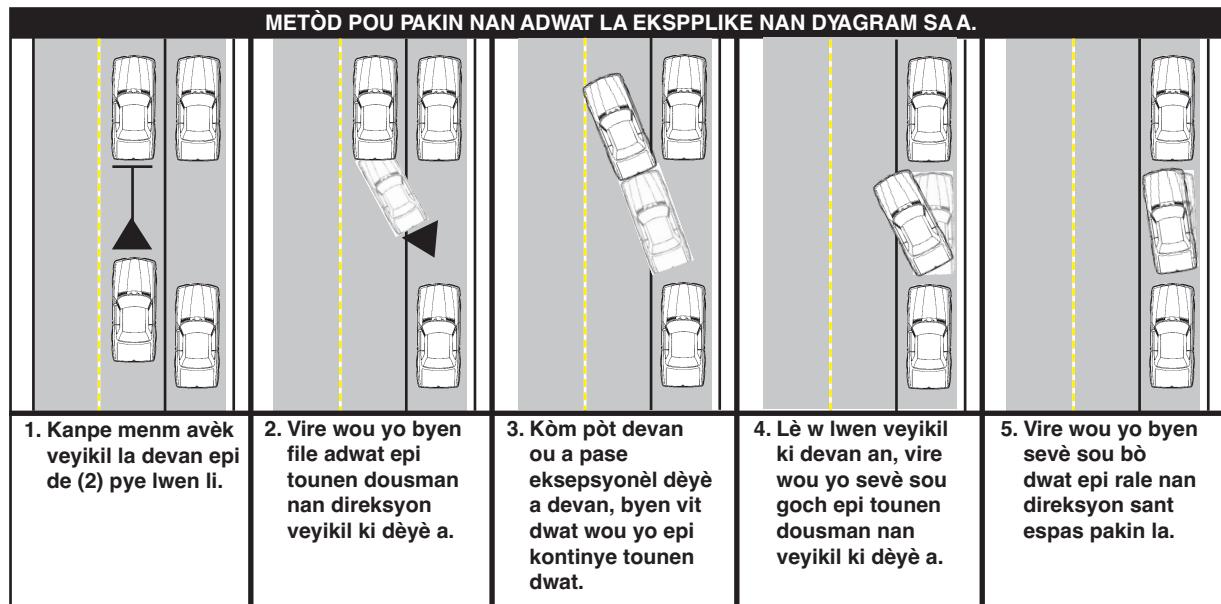
Toujou pake nan direksyon sikilasyon an. Asire w machin ou pa ka deplase. Mete fren pakin ou epi chanje nan "Pak," si veiykil ou a gen yon chanjman otomatik oswa nan "Anvèse" oswa "Premye," si machin ou a gen yon chanjman manyèl. Si w estasyone sou yon ti mòn, vire wou yo jan yo montre nan dyagram nan. Lè wap estasye machin ou sou yon desant avèk oswa san twotwa, ou ta dwe vire volan ou pou wou yo nèt sou bò dwat.

Eksepte nan ka ijans oswa sof si yon ofisyè lapolis di ou fè sa, pa janm kanpe, kanpe oswa pake machin ou nan kote sa yo:

- Sou bò wout la nan yon machin ki deja kanpe oswa ki estasyone nan kwen oswa twotwa lari a (pakin doub).
- Sou twotwa a.
- Nan yon entèsekson.
- Sou yon pasaj pou pyeton.
- Ansanm oswa anfas nenpòt ki fouye lari oswa zòn travay.
- Sou nenpòt pon oswa lòt estrikti ki wo, oswa nan yon tinèl otowout.
- Sou nenpòt ray tren.
- Ant wout nan yon gran wout divize, ki gen ladan kwazman.
- Nan 50 pye de ray ki pi pre a nan yon pasaj tren.
- Nan nenpòt kote kote siy ofisyèl entèdi pakin.
- Nan nenpòt kote kote siy ofisyèl entèdi kanpe.
- Devan yon antre piblik oswa prive.
- Nan 15 pye nan yon bouch dife.
- Nan 20 pye yon pasaj pou pyeton nan yon entèsekson.
- Nan 30 pye nenpòt siyal k ap flache, siy stop, siy rann oswa aparèy kontwòl trafik ki sitiye bò yon wout.
- Nan 20 pye yon antre antre nan yon estasyon ponpye.
- Kote veyikil ou a ta anpeche yon tramway deplase lib.
- Sou yon gran wout ak aksè limite, sof si aparèy kontwòl trafik ofisyèl yo endike ou gen dwa.

KONSEY POU PAKIN PARALÈL

Si lari ou ye a gen yon twotwa, ou dwe pake pi pre li posib, men pa plis pase 12 pouz ale. Si li pa gen twotwa, ou dwe rale pi lwen wout la ke posib.

Anvan w kite veyikil ou, fèmen motè a, retire kle a epi fèmen tout pòt yo. Tcheke si gen trafik dèyè ou anvan ou soti.

Klike sou lyen sa a pou w gade Videyo Fòmasyon PennDOT Parallel Parking nou an.

<https://www.youtube.com/watch?v=iZs-q6PmC7E>

SIKONSTANS ESPESYAL AK IJANS

Paj sa yo ba w enfòmasyon sou fason pou w kondi san danje epi redwi risk pou w fè aksidan nan sikontans espesyal sa yo – nan zòn travay otowout yo, nan pasaj tren yo, ak lè w rankontre pyeton, siklis, kamyon, otobis oswa machin ijans – ak lè w dwe fè fas ak raj sou wout ak divès ijans pou kondi.

Enfòmasyon sou evènman espesyal ak ijans itil pou otomobilis yo planifye vwayaj yo. Yon otomobilis ka chwazi pou evite reta endezirab, oswa menm kondisyon wout ki kapab danjere, lè li tcheke medya, tankou www.511PA.com pou wè si wout vwayaj li a klè anvan yo pati.

ZÒN TRAVAY

Zòn travay yo se zòn ki gen konstriksyon, antreteny oswa aktivite travay sèvis publik epi yo idantifye ak aparèy kanalizasyon zoranj, tankou kòn, oswa lòt aparèy tanporè kontwòl trafik. Ou ka rankontre yon drapo k ap dirije trafik ak mete rad meditatif. Siy avètisman, machin avètisman davans, oswa tablo mesaj varyab yo ka mete yon minimòm de 200 pye apwoche yon zòn travay. Lè ou wè premye siy la, peye atansyon strik sou wout la, machin, ekipman ak moun ou ta ka rankontre. Gen kèk zòn travay yo akonpaye pa Polis Eta Pennsylvania.

Deplasman operasyon yo, tankou penti liy, sele krak ak koupe pafwa itilize machin lonbraj nan dèyè operasyon an pou avèti otomobilis yo ke gen yon zòn travay devan epi sèvi kòm pwoteksyon tou pou ekipaj la. Pa pase yon operasyon k ap deplase sòf si yo mande yo.

Yon **zòn travay aktif** se kote travayè yo sitiye sou oswa toupre wout la. **Toujou veye travayè konstriksyon** e prepare pou kondisyon anòmal tankou vwa etwat, asfat ki graj, liy inegal ak chanjman liy brid sou kou.

Chofè yo dwe bay travayè yo ak machin konstriksyon yo nan zòn travay yo. Dapre lalwa, ou dwe limen limyè devan machin ou an, pa sèlman limyè yo lajounen, lè w ap kondi nan zòn sa yo. Ou ka peye amann si w pa sèvi ak limyè devan w yo nan yon zòn travay aktif. Epitou, amann yo double pou sèten vyolasyon nan zòn travay aktif, ki gen ladan vitès vitès. Anplis de sa, sèten vyolasyon pral lakòz yon sispanson lisans chofè.

Yon nouvo video sou kondi an sekirite nan zòn travay yo ak toupre kote yo disponib nan:

<https://www.penndot.gov/TravelInPA/Safety/TrafficSafetyAndDriverTopics/WorkZone>.

Videyo sa a disponib tou pou kou Edikasyon Chofè ki nan lekòl yo.

ÈSKE W TE KONNEN?

Chak ane Ozetazini, anviwon 40,000 moun, ki gen ladan travayè otowout ak otomobilis, blese oswa mouri akòz aksidan machin nan zòn travay yo.

Neglijans ak vitès se kòz prensipal lanmò nan trafik nan zòn travay yo.

Prepare pou trafik ralanti oswa sispan pandan w ap pwoche bò kote yon zòn travay, epi suiv règ sekirite sa yo:

- Planifye vwayaj ou. Ou ka evite reta vwayaj si w chwazi yon lòt wout alantou zòn travay la.
- Pa sèvi ak kontwòl kwazyè ou nan zòn travay yo.
- Double distans swivan ou; Kalite aksidan ki pi komen nan zòn travay yo se kolizyon dèyè.
- Prepare w pou w chanje liy yo le pli vit ou wè yon mesaj ki di w liy ou an fèmen devan.
- PA KWAZE yon liy blan solid nan yon zòn travay; rete nan liy ou a.
- Kontinye ak anpil atansyon epi kontinye deplase a yon vitès ki an sekirite pandan w ap kondi nan zòn travay la; pa ralanti oswa kanpe pou gade travay wout yo.
- Pa kanpe nan yon zòn travay pou mande travayè yo direksyon.
- Obeyi drapo yo – otorite yo pase sou kontwòl trafik konvansyonèl yo.

Sonje: Moun k ap siyen zòn travay yo kapab rapòte yo bay lapolis chofè ki pa ansekirite, vitès ak chofè agresif yo lè l sèvi avèk yon Fòm Arete Lapolis!

PASAJ TREN

Pifò pasaj tren yo pwoteje sèlman pa yon siy avètisman avanse ak yon crossbuck. Pifò travèse pa gen pòtay pou sispann trafik. Ou dwe espesyalman vijilan lè w ap apwoche tout pasaj tren yo.

Travèse abitye san anpil trafik tren kapab pi danjere. Si ou souvan itilize yon pasaj konsa epi ou pa wè yon tren anjeneral, ou ka kòmanse kwè tren pa janm pase; kwè sa a ka danjere.

Sonje pwen sa yo nan pasaj tren yo:

- Toujou gade agòch, adwat ak answit ankò lè w ap pwoche bò yon pasaj tren. Fè sa menm si travèse a aktif epi siyal yo pa flache - yo ka pa travay.
- Si w kanpe nan yon pasaj tren ki gen plis pase yon tren, pa kòmanse le pli vit ke tren an pase. Rete tann jiskaske ou gen yon wè klè sou tou de tren yo anvan ou kòmanse atravè. Menm ak yon (1) tren, pa kòmanse travèse imedyatman apre yon tren pase - tcheke ankò pou yon lòt tren ki ka apwoche.
- Pa janm eseye pase yon moun pandan w ap pwoche oswa w ap antre nan yon pasaj tren.
- Pa swiv yon lòt veyikil kap travèse ray yo avèg. Si w ap swiv yon lòt machin, tcheke pou asire w gen ase plas pou w travèse tout wout la anvan w kondi sou ray yo. Si trafik ralanti devan ou, tann pou li klè anvan ou kòmanse travèse. **Pa janm bloke sou ray yo.**
- Si w fè erè nan kwense sou yon pasaj tren epi yon tren ap apwoche, kite veyikil la byen vit epi ale lwen pis la jan w kapab.

ÈSKE W TE KONNEN?

Chak èdtan edmi, yon tren fè kolizyon ak yon machin oswa yon pyeton nan peyi Etazini. Ou gen 40 fwa plis chans pou w mouri nan yon aksidan ki enplike yon tren pase ou nan yon aksidan ak yon lòt machin.

PATAJE WOUT LA AK PYETON, SIKLIS, AK MOTOSIKLIS AK CHOFÈ VELOTOMOTÈ

Pyeton ak siklis merite respè w kòm yon operatè machin. Gwoup sa yo tout pi vilnerab a aksidan nan yon aksidan, men yo gen dwa pou yo itilize wout publik yo menm jan ou fè sa. Sonje konsèy sekirite sa yo.

PYETON

- Sede pyeton k ap travèse nan entèsekson oswa nan pasaj pou pyeton yo.
- Vire a dwat sou wouj vle di sispann, gade nan tout direksyon, epi vire lè li an sekirite. Chèche pyeton yo, epi bay ase tan pou yo netwaye pasaj pou pyeton an.
- Toujou redwi vitès, epi pran prekosyon siplemantè lè timoun yo nan vwazinaj la. Yo ka pa konprann danje a epi yo ka kouri devan ou san yo pa gade.
- Ou dwe obsève limit vitès zòn lekòl yo epi kanpe pou otobis lekòl yo lè siyalizasyon wouj ap flache. Zòn lekòl yo ak estasyon otobis lekòl yo se kote ki gen gwo konsantrasyon timoun yo.
- Pran pasyans ak pyeton granmoun aje ak pyeton ki gen andikap. Yo bezwen plis tan pou yo travèse lari.
- Anvan w fè bak, toujou tcheke si gen pyeton nan chemen ou.
- Bay pyeton ki avèg yo dwa pasaj la (ralanti epi prepare w pou kanpe), kit yo gen yon baton blan oswa yon chen gid, kit se lòt moun k ap dirije yo.
- Lè w ap apwoche yon machin ki kanpe dèyè, ralanti epi pa pase jiskaske w sèten pa gen okenn pyeton k ap travèse devan li.
- Lè pyeton yo wè w, li pa janm an sekirite pou w balanse yon pyeton nan liy trafik la nenpòt ki lè epi sitou kote ki pa make oswa nan mitan blòk.

BISIKLÈT

Konsèy Sekirite (gade nan Chapit 5 pou plis enfòmasyon)

- Lè w ap pwoche oswa pase yon bisiklèt, ralanti nan yon vitès ki an sekirite.
- Apre ou fin pase yon siklis, pa ralanti oswa sispann byen vit. Yon arè rapid ka lakòz siklis la tonbe nan machin ou.
- Pa sonnen klakson ou tou pre siklis yo, sof si ou dwe fè sa pou evite yon aksidan.

Pou jwenn plis enfòmasyon, Manyèl chofè bisiklèt Pennsylvania (PUB 380) ou ka jwenn li nan:
<http://www.dot.state.pa.us/public/pubsforms/Publications/Pub%20380.pdf>

MOTOSIKLIS AK CHOFÈ VELOTOMOTERIS

- Dapre lalwa, ou dwe pèmèt chofè motosiklèt la itilize yon (1) liy konplè.
- Pifò aksidan motosiklèt/machin oswa mopèt/machin rive nan kafou. Anjeneral, veyikil la vire agoch devan yon motosiklèt/mopèt k ap deplase lè chofè veyikil la ta dwe otorize dwa pasaj la.
- Pa sipoze yon motosiklèt/mopèt ap vire lè ou wè siyal vire l ap flache. Siyalizasyon vire yon motosiklèt/mopèt ka pa fèmen otomatikman, tankou yon machin. Pa rale devan yon motosiklèt/mopèt jiskaske ou wè li vire.
- Obstak ki kapab minè pou yon otomobilis kapab danjere pou yon chofè motosiklis/mopèt. Prepare pou motosiklis/mopèt chofè yo fè chanjman toudenkou nan liy wout yo oswa nan vitès pandan y ap eseye evite yon danje sou wout la.
- Pèmèt menm distans apre 4 segonn oswa plis ou ta pèmèt pou lòt machin yo. Ogmante distans swivan ou dèyè yon motosiklèt/mopèt, lè wout oswa kondisyon metewolojik yo move.

Klike sou lyen sa a pou w gade Videyo Sekirite Motosiklèt PennDOT nou an.

<https://www.youtube.com/watch?v=SZjHD9ilz-o>

PATAJE WOUT LA AK KAMYON AK BIS YO

Si w ap pataje wout la ak yon machin, kamyon, otobis oswa lòt gwo machin, li enpòtan pou sekirite obeyi lwa trafik yo, respekte règ wout yo epi kondi yon fason defansif. Gen règ espesyal pou pataje wout la ak kamyon ak otobis, epi sa ki annapre yo se kèk sijesyon ou ka itilize pou rann vwayaj ou pi an sekirite. Kle pou otowout ki pi an sekirite se konnen kote ki pa klè kamyon an oswa otobis la (Pa gen Zòn). Zòn No a reprezante zòn danje alantou kamyon ak otobis kote aksidan gen plis chans rive.

PASE YON KAMYON

Sou yon gran wout nivo, li pran sèlman twa (3) a senk (5) segonn plis pase yon kamyon pase yon machin. Sou yon amelyorasyon, yon kamyon souvan pèdi vitès, kidonk li pi fasil pase yon machin. Sou yon downgrade, momantòm kamyon an pral lakòz li ale pi vit, kidonk ou ka bezwen ogmante vitès ou.

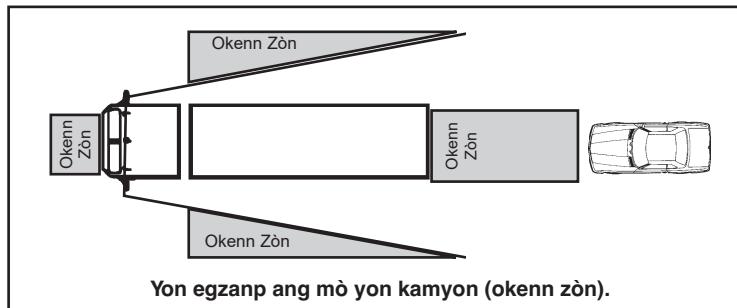
Lè machin yo coupe twò bonè apre yo fin pase epi yo ralanti sibitman, chofè kamyon yo oblige konpanse ak ti tan oswa espas pou yo rezèvè.

Asire w genyen anpil espas ant veyikil ou a ak nenpòt machin ki devan w nan liy k ap pase a pou w pa bloke w, si kamyon an kòmanse rale nan liy ou an. Pase byen vit san yo pa pann nan kote ki avèg kamyon an. Kenbe tou de men sou volan an pou fè fas ak efè ajitasyon. Ou ka vle rete sou bò gòch nan liy pase a. Ranpli pas ou pi vit posib, epi pa rete ansanm ak lòt veyikil la. Asire w ke w deplase tounen sèlman lè w wè devan kamyon an nan retwovizè w la. Apre ou fin pase yon kamyon, kenbe vitès ou. Panse de fwa sou pase sou koub kote gen yon pi gwo danje erè ak yon pi gwo potansyèl kolizyon.

Reyalite: Kite w anpil tan lè w ap pase yon kamyon. Nan vitès otowout, li ka pran jiska 30 segonn pou pase yon kamyon san danje. Lè w pase, fè sa byen vit. Pa kontinye kondi ansanm ak yon kamyon - ou nan pwen avèg chofè kamyon an. Apre w fin pase, chanje liy yo sèlman lè w ka wè limyè devan kamyon an oswa gri devan an nan retwovizè w la.

KAMYON AP PASE

Lè yon kamyon pase machin ou an, ou ka ede chofè kamyon an lè w rete lwen liy ou an. Ou pral rann li pi fasil pou chofè kamyon an si ou diminye vitès ou yon ti kras epi apre sa kenbe vitès ou fiks. Nan nenpòt ka pa ogmante vitès ou pandan kamyon an ap pase w. Kamyon yo gen anpil pi gwo Zòn entèdi sou tou de bò machin yo pase machin pasaje yo. Lè w ap kondi nan Zòn entèdi sa yo, chofè kamyon pa ka wè w. Si w nan yon kote ki avèg yon kamyon epi li kòmanse deplase nan liy ou a, rete kalm epi pran nòt sou pozisyon machin ou an parapò ak devan kamyon an. Deside si pou pi vit oswa ralanti pou evite yon kolizyon. Konsidere zepòl la kòm yon wout sekou.

Yon egzanp ang mò yon kamyon (okenn zòn).

Lè w rankontre yon kamyon k ap soti nan direksyon opoze a, kenbe otank posib sou bò a pou w evite yon aksidan ki gen yon glise sou kote epi pou w redui ajitasyon van ant machin ou ak kamyon an. Sonje byen, tourbiyon van an pouse machin yo apa. Li pa rale yo ansanm. Kenbe anpil kousen ant machin ou ak nenpòt machin ki devan ou.

SWIV YON KAMYON

Akoz gwosè yo, kamyon yo bezwen pi long distans pou yo sispann. Sepandan, yon veyikil k ap swiv twò pre toujou ka pa anmezi pou kanpe ase vit pou evite kamyon an fini dèyè. Si w ap swiv yon kamyon, rete andeyò Zòn entèdi li a. Evite swiv twò pre epi mete machin ou an pou chofè kamyon an ka wè li nan miwa bò kote yo. Lè sa a, ou pral gen yon bon wè sou wout la devan an, epi chofè kamyon an ka ba ou anpil avètisman pou yon kanpe oswa yon vire. Ou pral gen plis tan pou reyaji epi fè yon kanpe san danje. Lè w ap swiv yon kamyon oswa yon otobis, si w pa ka wè retwovizè yo nan veyikil ki devan w la, chofè gwo machin nan pa ka wè w.

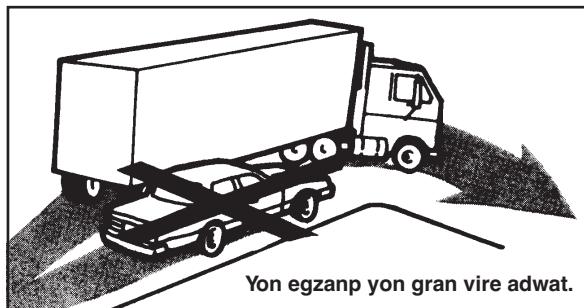
Kite anpil plas ant ou menm ak kamyon an lè w ap kanpe sou yon ti mòn. Kamyon yo ka woule tounen lè yon chofè retire pye yo nan fren an.

Lè w ap swiv yon kamyon oswa nenpòt machin nan mitan lannwit, toujou fè limyè devan w yo. Limyè klere ki soti nan yon machin ki dèyè yo pral avèg chofè kamyon an lè yo reflete nan gwo miwa bò kamyon an.

Reyalite: Omwen kat (4) segonn nesesè pou kenbe ou soti nan pwen avèg dèyè kamyon an, epi isit la se yon metòd fasil pou kalkile distans ki kòrèk la: Pandan yon kamyon pase yon objè estasyonè bò wout la, kòmanse konte, mil youn, mil de, elatriye. Ou ta dwe rive nan mil kat menm jan eksepsyonèl devan ou rive nan menm objè a. Si w rive anvan mil kat, w ap vwayaje twò pre dèyè kamyon an.

VIRAJ YO

Prete anpil atansyon sou siyalizasyon vire kamyon yo. Chofè kamyon yo dwe fè vire lajè pou dèyè kamyon an oswa dèyè yon trelè traktè ka netwaye kwen an oswa nenpòt lòt obstak kanpe. Pafwa, espas ki soti nan lòt liy yo itilize pou netwaye kwen yo. Pou evite yon aksidan, pa pase jiskaske aksyon an vire fini. Yon fwa ankò, prete anpil atansyon sou siyal vire yo. (Al gade nan egzanp ki anba a.)

Reyalite: Kamyon yo fè gwo vire. Li ka sanble kamyon yo ale tou dwat oswa vire agoch lè yo aktyèlman ap fè yon vire adwat. Teknik sa a - konbine avèk tach ansanm ak trelè a - fè eseye pase yon kamyon vire yon manevwe danjere. Chofè kamyon yo pa ka wè machin k ap peze ant yo ak twotwa a. Rete, epi bay chofè kamyon yo anpil espas pou yo vire.

CHAJ KI TWÒP

Chaj ki twò gwo yo akonpaye pa machin pilòt. Mouvman chaj ki twò gwo fonksyone menm jan ak trelè traktè yo epi yo ta dwe trete ak menm règ ak kamyon yo. Pifò chaj ki twò gwo yo opere nan liy ki preskri yo; sepandan, akòz lajè twòp yo, obstak sou berm la ka lakòz yo travèse liy jòn oswa blan an.

Lalwa egzile veyikil pilòt yo pou yo ede yo avèti otomobilis yo sou chay ki twò gwo ak/oswa machin k ap deplase dousman. Veyikil pilòt yo oblige gen siy espesyal ak limyè pou ede yo idantifye yo kòm sa yo, epi chofè yo ta dwe konnen ke lè yo wè yo ap apwoche yon machin ki twò gwo. Lè ou wè machin sa yo, tanpri pran plis prekosyon.

AKSIDAN SIPÒ YO

Pa janm eseye travèse dèyè yon kamyon k ap prepare pou fè bak. Souvan, lè yon chofè kamyon ap prepare pou fè bak kamyon an soti nan yon wout pou ale nan yon zòn chaje, pa gen okenn chwa ki bloke wout la tanporèman. Se isit la ke kèk chofè ak pyeton eseye pase dèyè kamyon an olye yo rete tann kèk segonn pou kamyon an fini manevwe li. Lè w ap pase toupre dèyè kamyon an, chofè a oswa pyeton an antre nan zòn entèdi kamyon an, epi yon aksidan ka rive.

FRENAJ

Kontrèman ak fren idwolik yo sou machin yo, kamyon yo ak otobis yo ka gen fren lè epi yo pran distans pi long pou yo sispann. Yon kamyon ki chaje ak bon kawotchou ak fren byen ajiste, k ap vwayaje a 65 kilomèt alè sou yon wout ki klè e sèk, mande pou yon minimòm de 600 pye pou yo sispann nèt (konpare ak distans 400 pye pou yon machin pasaje). Li esansyèl pou evite antre nan yon wout epi si w ap fèmen wout la, pou evite chanje liy devan yon gwo machin.

RANP SOVTAJ YO

Sou pakou ki dire lontan, ka gen eskalye espesyal "chape" oswa "kourite" pou kamyon yo. Ranp sa yo dwe itilize sèlman pa gwo veyikil ki pa kontwole oswa ki pa ka sispann akòz echèk fren yo. Pa janm sispann oswa pake nan vvazinaj ranp sa yo.

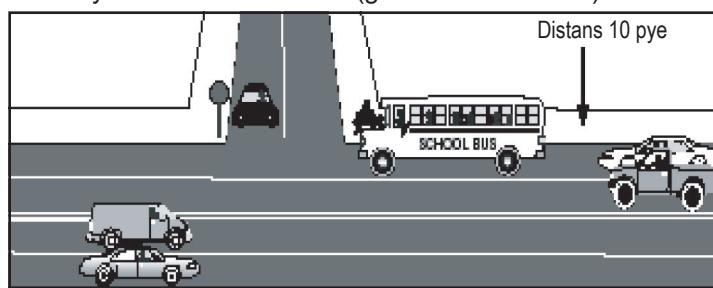
BIS YO

Bis yo se veyikil ki pran plis plas sou yon wout pase yon machin òdinè. Yo ta dwe swiv menm pwosedi yo lè w ap pataje wout la ak yon otobis oswa yon kamyon.

BIS LEKÒL

Pennsylvania gen règ espesyal ou dwe swiv lè w ap kondi toupre yon otobis lekòl. Règ sa yo pwoteje timoun ak chofè yo.

Lè yon bis lekòl ap pare pou kanpe, limyè jòn (jòn) li yo ap kòmanse flache. Lè otobis la sispann ak limyè wouj li yo k ap flache ak bra arè li pwolonje, ou dwe kanpe omwen 10 pye lwen otobis la, kit ou dèyè l oswa w ap vin jwenn li sou menm wout la oswa apwoche yon entèsekson kote otobis lekòl la sispann. Rete kanpe jiskaske limyè wouj yo sispann flache, yo retire bra a kanpe, epi timoun yo rive nan yon kote ki an sekirite (gade foto ki anba a).

TOUT MACHIN DWE KANPE!

Si w pa kanpe pou yon otobis lekòl ki gen yon limyè wouj li k ap flache ak yon bra arè pwolonje, sa pral lakòz yon sispanson lisans chofè w la pou 60 jou, senk (5) pwen nan lisans kondi w ak yon amann.

Gen yon sèl eksepsyon nan egzijans pou kanpe otobis lekòl la. Si w ap apwoche yon otobis lekòl ki kanpe ak limyè wouj li yo k ap flache ak bra arè pwolonje epi w ap kondi sou bò opoze nan yon otowout ki divize, (sa vle di baryè konkrè/metal, ray gid oswa pye bwa/wòch/rivyè/medyàn zèb), ou pa oblige kanpe. Diminye vitès ou epi kontinye kondi ak prekosyon.

Tcheke grafik sa a ki ede ilistre lwa pou kanpe otobis lekòl Pennsylvania an.

<https://www.penndot.gov/TravelInPA/Safety/TrafficSafetyAndDriverTopics/Pages/School-Bus-Safety.aspx>

VEYIKIL IJANS AK SITIYASYON

Sèten machin yo gen sirèn ak limyè wouj k ap flache oswa yon kombinezon de limyè wouj ak ble k ap flache. Limyè yo ede machin ijans yo deplase byen vit nan trafik epi reponn apèl ijans yo. Machin ijans yo gen ladan machin ponpye, machin lapolis, anbilans, machin livrezon san ak machin ki ekipe espesyalman pou òganizasyon sekou. Atansyon a yo.

Lè w tande yon sirèn oswa w wè yon veyikil k ap apwoche nan nenpòt direksyon ak limyè wouj k ap flache oswa yon kombinezon limyè wouj ak ble, ou dwe:

- Rale sou twotwa a oswa bò wout la epi kanpe.
- kondi paralèl epi pi pre koub la posib. Nan yon sèl lari, kondi nan direksyon bò wout ki pi pre a epi kanpe.
- Rete lwen entèsekson yo.
- Kòmanse kondi ankò apre veyikil ijans lan pase w, kenbe omwen 500 pye lwen li.
- Asire w yon lòt machin ijans pa vini.

Pandan yon sitiayson ijans, tout chofè dwe obeyi enstriksyon nenpòt ofisyel polis ki gen inifòm, cherif, konstab oswa nenpòt moun ki byen abiye, tankou polis ponpye.

Pran sirèn oserye, epi fè plas pou yon anbilans, kamyon ponpye oswa machin lapolis. Yon jou ka ou menm ki rele pou èd, oswa lavi ki sou liy lan ta ka yon zanmi oswa yon manm fanmi.

DEPLASE SOU LWA

Lwa Move Over, egzije pou otomobilis yo deplase nan yon liy ki pa adjasan ak yon zòn repous pou ijans ak oswa machin ki gen pwoblèm. Yon zòn repous pou ijans se yon zòn ki sou oswa toupre yon wout kote lapolis, cherif, koroner, egzaminatè medikal, ponpye, polis ponpye, ponpye, pèsonèl sekou, pèsonèl sèvis medikal ijans, pèsonèl remorquage ak rekiperasyon, manm ekip repous pou materyèl danjere yo ak/oswa pèsonèl konstriksyon ak antretien otowout yo bay sèvis yo. Yon machin andikape se yon veyikil ki nan yon liy trafik oswa sou bò yon liy trafik ki byen make ak omwen de lanp siyalizasyon, torche wout, siy prekosyon ak/oswa nenpòt lòt aparèy kontwòl trafik. Si chofè yo pa ka deplase akòz trafik oswa lòt kondisyon, yo dwe redwi vitès yo a omwen 20 mil pa èdtan pi ba pase limit vitès ki afiche a. Nan ka kote lapolis pa prezan, lalwa pèmèt travayè wout yo ak sekouris yo rapòte vyolasyon otomobilis yo. Lapolis ka bay sitasyon ki baze sou rapò sa yo. Si w pa deplase oswa ralanti, sa ka lakòz yon ofans rezime ki gen yon amann ki rive jiska \$500 pou yon premye ofans, \$1,000 pou yon dezyèm ofans ak \$2,000 pou yon twazyèm ofans ak apre yo. Anplis de sa, amann yo pral double pou vyolasyon trafik ki fèt nan zòn travay yo. Nenpòt moun ki kondane pou yon vyolasyon lwa sa a pral gen 2 pwen evalye nan dosye kondi yo. Si vyolasyon lwa sa a mennen nan blesi kòporèl grav oswa lanmò yon lòt moun, y ap enpoze yon sispanson lisans pou 90 jou epi yon amann jiska \$1,000 ka lakòz. Si vyolasyon lwa sa a mennen nan blesi kòporèl grav yon sekouris oswa yon moun ki reponn oswa toupre yon machin andikape, y ap enpoze yon sispanson lisans 6 mwa epi yon amann jiska \$5,000 ka lakòz. Si vyolasyon lwa sa a mennen nan lanmò yon sekouris ijans oswa yon moun ki koresponn oswa toupre yon machin andikape, y ap enpoze yon sispanson pou 1 ane epi yon amann ki ka rive jiska \$10,000.

VEYIKIL IPOMOBIL AK KAVALYE YO

Gen kèk bagay enpòtan ou dwe sonje nan zòn kote ou ka rankontre machin cheval oswa kavalye cheval. Anpil veyikil ki tire chwal yo gen koulè nwa e se poutèt sa yo difisil pou wè dimanch maten byen bonè, lè solèy kouche oswa lannwit. Lè w ap swiv oswa kanpe dèyè yon machin ki tire chwal, asire w kite anpil plas ant de (2) machin yo. Apre yo fin kanpe, machin ki trennen chwal yo woule souvan an bak, epi swiv yo twò pre limite kapasite chofè machin ki trennen chwal yo pou l wè w. Sa ap tou bay espas adekwat pou lè w ap prepare pou pase. Lè w pase yon machin ki tire chwal oswa yon kavalye, pa kondi twò vit oswa pa kònen klan ou, paske sa ka fè chwal la pè. Epitou, pou evite fè chwal la pè apre w fin pase, asire w ke w kite ase espas ant machin ou ak chwal la anvan w rale tounen nan liy dwat la. Toujou sonje, lè sou wout la tout moun gen menm dwa.

PASAJE NAN YON KAMYON OUVÈ

Yon kamyon pickup ki louvri oswa yon kamyon plat ouvè pa ka kondi a yon vitès ki depase 35 kilomèt alè, si nenpòt moun ap okipe kabann kamyon an. Yon kamyon konsa pa ka kondi lè yon timoun ki pokon gen 18 an ap okipe kabann kamyon an.

Eksepsyon nan lwa sa a se:

- Yon timoun nan yon kiltivatè, ki ap transpòte ant pati nan yon fèm oswa fèm ki posede oswa ki opere pa kiltivatè a pou fè travay nan fèm nan oswa fèm yo.

- Yon timoun ki travay pou fè travay agrikòl, ke yo transpòte ant pati nan yon fèm oswa fèm patwon oswa anplwayè timoun nan posede oswa opere.
- Yon timoun ki genyen yon lisans lachas valab, ke yo transpòte ant yon kan lachas ak yon sit lachas oswa ant sit lachas pandan sezon lachas.
- Yon timoun, ki se yon patisipan nan yon parad ofisyèlman sinksyone, sèlman pandan kou a nan parad la.

PÈL-A-NÈJ

Chofè chari k ap retire nèj nan sezon fredi a gen anpil vizibilite limite nan miwa yo. Plows dwe souvan vire toutotou, epi chofè yo pa ka wè ou dèyè yo. Asire w swiv nan yon distans ki san danje. Sa ap ede pwoteje veyikil ou a kont sèl, likid dejivraj ak granil anti patinen yo jete nan chasnèj la domaje.

Epitou, machin sa yo ka gen chari zèl ki kole plizyè pye sou chak bò. Sa yo difisil pou chofè yo wè nan move tan oswa nan mitan lannwit epi yo te enplike nan plizyè aksidan bò glise. Pou w an sekirite, ou pa ta dwe eseye pase yon chari, swa sou bò gòch la oswa sou bò dwat la.

FÈ FAS AK MOVE WOUT

PA JANM mete kòlè w sou yon lòt moun sou wout la. Pafwa ensidan raj sou wout yo koze pa senp malantandi ant chofè yo. Yon chofè ka fè yon erè momantane nan jijman ke yon lòt chofè wè kòm yon zak agresif, menm si pa gen okenn entansyon.

PA JANM pran li pèsonèlman lè yon moun koupe ou oswa rale devan ou. Jis kite l ale, epi inyore lòt chofè a.

Si gen yon bagay ki rive, **PA FÈ VANJANS**. Se yon gwo distraksyon pou konsantre atansyon ou sou yon "konkou" ak yon lòt chofè. Ou mwens kapab reponn a siy trafik, siyal ak aksyon lòt machin oswa pyeton, jan sa nesesè pou evite yon aksidan.

PA ESEYE ANSEYE YON LÒT CHOFÈ YON LESON. Pa ensiste pou w gen rezon, menm si w gen rezon. Ou te ka mouri!

ÈSKE W TE KONNEN?

Nan apeprè 1,500 moun ki mouri sou otowout nan PA chak ane, anviwon 60 pousan, oswa anviwon 900, yo atribiye a kondi agresif.

Men kèk konsèy pou ede w rete an sekirite, si w rankontre yon chofè agresif:

- Fè tout tantativ pou soti nan wout agresif chofè a. - Pa bloke liy pase a. Si yon moun mande pou yo pase, kite yo ale. - Pa defye yon chofè agresif nan vitès. Li pral jis fè chofè a fache ak mete ou an danje.	- Evite kontak zye ak yon chofè ki agresif. - Inyore jès, epi pa fè jès tounen. - Rele lapolis oswa 911, si ou gen yon aparèy men gratis epi ou ka fè li san danje, oswa si w gen yon apèl pou pasaje yo.

Si yon chofè agresif pouswiv ou, pa ale lakay ou. Olye de sa, kondi nan yon estasyon lapolis, magazen oswa yon lòt kote ou ka jwenn èd epi pral gen temwen.

FÈ FAS AK IJANS SOU VOLAN

Si w tankou pifò chofè, ou p ap gen chans pou pratike ki jan ou ta aji nan yon ijans anvan sa rive. Men, konnen sa pou yo fè nan sèten sitiyyasyon kritik kondi toujou kapab fè yon diferans. Lè w pran move aksyon an oswa pa gen okenn aksyon lè yon bagay ale mal evidamman ap ogmante chans ou genyen pou fè aksidan machin ou an.

DIRIJE CHEMEN OU POU SOTI NAN YON IJANS

Lè w gen yon chwa swa fren oswa volan pou evite yon kolizyon, anjeneral li pi bon si ou ka dirije pou evite danje a pase frennen, sitou nan vitès ki pi wo a 25 kilomèt alè. Sa a se paske tan reyaksyon ou pou fè yon vire pi vit pase tan reyaksyon ou pou frennen. Men, ou dwe gen bon ladrès volan pou kenbe kontwòl machin ou an nan yon ijans.

ÈSKE W TE KONNEN?

Nan yon revizyon sou 12,000 aksidan, 37 pousan nan chofè yo pa pran okenn aksyon pou evite aksidan an.

Kòm yon règ jeneral, ou ta dwe kenbe volan an ak tou de men. Sa a se espesyalman enpòtan nan ijans paske volan evazif mande pou ou vire volan an byen vit omwen yon mwatye vire nan yon (1) direksyon, epi Lè sa a, vire volan an tounen prèske yon sèk konplè nan direksyon opoze a, yon fwa ou netwaye objè a. Lè sa a, ou retounen nan sant volan pou kontinye deplase nan direksyon orijinal vwayaj ou a. Nan pi gwo vitès, mwens opinyon volan yo bezwen pou deplase machin ou agoch oswa adwat.

Aprann abitid kenbe volan an jan yo montre adwat la. Si w panse volan an kòm yon figi revèy, men ou ta dwe kenbe volan an swa nan pozisyon 9 ak 3 è oswa pozisyon 8 ak 4 è, kèlkeswa sa ki pi konfòtab. Kenbe gwo pous ou sou fas volan an olye pou w kenbe anndan Rim la.

Lè w kenbe men ou nan pozisyon sa a sou volan an:

- Ou pral gen mwens chans pou w twòp korije pandan yon manèv volan an ijans, ki ta ka lakòz ou vire soti nan kontwòl oswa kouri soti nan wout la.
- Li gen mwens chans lè sak la pral jete bra ou ak men ou tounen nan figi ou, petèt menm kraze yo, si ou enplike nan yon aksidan.
- Bra w ap pi konfòtab e mwens fatige pandan kondi long.

Yon pozisyon men dis (10) ak de (2) è akseptab; sepandan, si sak lè w deplwaye, ou gen risk pou w blese. Gen de (2) fason pou itilize volan an pou fè yon vire. Nan metòd "men sou men", chofè a rive atravè volan an pou atrabò opoze a epi rale volan an sou tèt la, repete jan sa nesesè. Nan metòd "pouse-rale", yon sèl (1) men pouse sou volan an pandan lòt men an glise nan tèt la epi answit rale volan an desann, repete aksyon an jiskaske vire a fini.

Si ou pa ka evite yon kolizyon, sonje sa: Prevansyon blesi nan yon aksidan depann sitou sou mete senti sekirite ou byen, pou tèt ou byen ajiste, gen yon sak lè nan veyikil ou ak pozisyone omwen dis (10) pous lwen sak lè w la.

SI W DWE FRENE SIBITMAN

Si w bezwen frape fren ou prese, sekirite w depann de konnen si machin ou gen fren konvansyonèl oswa fren antibloke (ABS), ak kijan pou itilize yo.

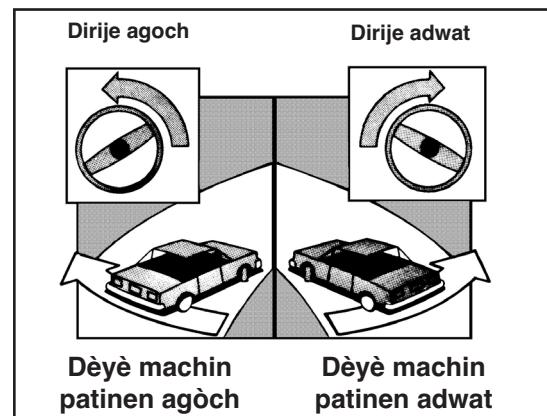
- San ABS**, peze epi lage fren yo plizyè fwa. Ponpe fren yo pral ralanti machin ou epi kenbe li anba kontwòl. Frape sou fren yo ka bloke wou ou yo, sa ki lakòz machin ou an glise.
- Avèk ABS**, kenbe presyon fèm ak kontinyèl sou fren an - veyikil ou a pa pral glise. **Pa ponpe pedal fren an**. Ou pa bezwen pè pa bri mekanik ak/oswa plissasyon ti tay.

Ou ta dwe tcheke manyèl pwopriyetè w la pou detèmine ki kalite sistèm frenaj machin ou genyen. Fè sa anvan ou antre nan yon ijans. **Lè w konnen kijan pou w aplike fren ou nan yon sitiayson ijans, sa ka sove lavi w.**

SI MACHIN OU KÒMANSE DETIRE

Si machin ou kòmanse glise sou yon wout ki mouye oswa ki gen glas, gade epi vire nan direksyon ou vle ale a. Si dèyè machin ou an ap glise sou goch, vire volan an sou goch. Si dèyè machin ou an ap patinen adwat, vire volan an adwat. Lè w ap dirije pou w korije yon derapaj, yon lòt derapaj ka lakòz yon direksyon opoze, men dezyèm patiraj la p ap move menm jan ak premye a. Pare pou w sispann dezyèm patiraj la menm jan an - lè w vire nan direksyon dèyè machin ou an ap derape. Li ka pran kèk nan "koreksyon" sa yo anvan ou fin reprann kontwòl machin ou nèt.

Lè derape, pa sèvi ak fren ou. Si ou frape fren yo, glisman an ap vin pi mal. Ou riske bloke wou yo epi pèdi tout kontwòl volan an.

WOUT INONDE

Sou wout ki inonde, menm nan vitès ki ba, sis (6) pou dlo ka lakòz ou pèdi kontwòl machin ou oswa kamyon w epi li ka flote kèk ti machin. De (2) pye dlo pral pote ale pi fò machin yo, ki gen ladan machin itilite espò (SUVs). Yon fwa ke yon machin flote sou wout la nan dlo pi fon, li ka woule epi ranpli ak dlo, bloke chofè a ak pasaje andedan. **Si gen dlo k ap deplase sou wout la, bagay ki pi an sekirite se jwenn yon lòt wout.**

REMAK: Li kont lalwa pou kondi alantou oswa atravè siy oswa aparèy kontwòl trafik ki fèmen yon wout oswa otowout akòz kondisyon danjere. Pou plis enfòmasyon sou lwa a ak penalite li yo, gade Chapit 5.

INONDASYON:

Inondasyon se youn nan pi gwo danje Pennsylvania. Dapre Sant pou Kontwòl ak Prevansyon Maladi, depi 2006 prèske mwatye nan tout lanmò inondasyon yo te rapòte nan Pennsylvania te gen rapò ak machin yo. Si w ap kondi epi w rive nan yon wout ki inonde, sonje senp fraz sa a: "Fè demi tou, pa nwaye®". Jwenn yon lòt wout vwayaj epi pa eseye travèse okenn wout ki inonde. Li kont lalwa pou pase nenpòt baryè kontwòl inondasyon. Lis sa a montre plizyè rezon ki fè dlo inondasyon yo trè danjere:

- Sis pou dlo, longè yon bòdwo dola, ka lakòz kèk machin pèdi kontwòl oswa bloke.
- Douz pou dlo k ap deplase ka flote anpil machin.
- De pye dlo k ap deplase ka deplase pifò SUV ak kamyon pick-up.
- Dlo sou nenpòt wout ka kache anpil danje, tankou asfat asfat ak pon. Dlo k ap deplase ka febli wout la tou.
- Vwayaj lannwit ka kache wout ki inonde.

Pi bon chwa w lè w rive nan yon wout ki gen inondasyon se jwenn yon nouvo wout pou ale nan destinasyon w. Si w bloke nan dlo inondasyon, byen vit desann machin ou epi ale nan yon tè ki pi wo. Ou ka jwenn plis enfòmasyon sou inondasyon nan Sèvis Meteyo Nasional la sou Entènèt: www.weather.gov/safety/flood-turn-around-dont-drown

SI AKSELERATÈ OU KOLE

Si akseleratè a (pedale gaz) kole, machin ou ka kontinye mache pi vit ak pi vit.

Si sa rive:

1. Kenbe je ou sou wout la. Ou ka tape pedal la kèk fwa pou wè si li pral tounen nan nòmal, oswa ou ka kapab leve l ak zòtèy ou, men pa rive desann pou eseye libere pedal la ak men ou.
2. Chanje nan net imedyatman epi sèvi ak fren yo, si pedal la rete kole. Sa a pral lakòz motè ou a ras, men pouvwa a pral retire nan wou ou yo.
3. Konsantre sou volan epi retire wout la lè ou ralanti nan yon vitès ki an sekirite. Kanpe, etenn motè a, epi mete flach ijans ou yo.

REMAK: Si w bezwen ralanti oswa sispann byen vit, vire ignisyon w sou "OFF". Pa vire li nan "LOCK" paske ou pral pèdi kapasite volan an. Lè sa a, aplike fren ou yo. Li pral mande plis efò pou dirije ak fren ak ignisyon ou koupe.

SI MACHIN OU PÈDI FREN

Nan machin ki pi nouvo yo, yon sistèm frenaj divize diminye possibile pou echèk fren total. Si limyè avètisman sistèm fren ou an limen, ou ka gen frenaj nan de (2) nan kat (4) wou yo, pwobableman yon (1) wou devan ak yon (1) wou dèyè. Sa a pral pèmèt ou rale sou bò wout la oswa nan pwochen estasyon sèvis la. Ou pral santi pedal fren an desann pi lwen pase nòmal anvan machin nan kòmanse ralanti, epi w ap bezwen pouse pi fò sou pedal la. Distans kanpe ou ogmante, donk ou dwe konnen ki kote machin ou ap dirije. Chanje nan yon Kovèti pou pi ba ap ede ou ralanti.

SI OU GEN YON VEYIKIL KI PI GWO EPI W PÈDI FREN OU TOUDENKOU, OU TA DWE

1. Chanje vitès pi ba epi chèche yon kote pou ralanti epi kanpe.
2. Ponpe pedal fren an byen vit plizyè fwa. Sa a pral souvan bay fren yo ase presyon pou kanpe veyikil la.
3. Sèvi ak fren pakin (ijans) si ponpe pedal fren an pa mache. Kenbe fren an pou w ka kite fren pakin lan, si wou dèyè yo bloke, epi w kòmanse glise.
4. Kenbe je ou konsantre sou kote ou prale, epi chèche yon kote ki an sekirite pou retire kò w nan wout la. Chèche yon kote ki louvri pou w antre, oswa pou w antre nan yon wout ki monte.
5. Fè ignisyon ou "OFF" kòm yon dènye rekou, si veyikil la toujou pa pral kanpe epi ou an danje pou w fè aksidan. Pa vire l nan pozisyon "LOCK" paske sa a pral bloke volan w tou. Lè sa a, rantre vité enferyè. Sa a ta ka domaje transmisyon ou, kidonk sèlman fè sa kòm yon dènye efò pou anpeche ou fè aksidan.

Apre ou fin kanpe machin ou, rele pou mande èd. Pa eseye kondi.

SI OU GEN YON KAWOTCHOU KI EKLATE

Pafwa bwi soup kòmanse anvan yon kawotchou soufle, men anjeneral ou pa pral konnen davans lè yon kawotchou pral soufle. Ou ta dwe pwoteje kont eklate lè w kenbe kawotchou ou an bon kondisyon epi byen gonfle.

Lè yon kawotchou devan soufle, volan ou ap vibre, epi w ap santi machin nan toudenkou rale sou yon bò. Lè yon kawotchou dèyè kènен soti, yon kwen nan veyikil la pral tonbe toudenkou, epi ou pral santi dèyè machin nan tranble retounen ak lide.

Si youn nan kawotchou ou yo soufle, fè bagay sa yo:

1. Kenbe volan an byen sere.
2. Rete coupe fren ou! Frenaj apre yon eklate ap lakòz ou patinen epi pèdi kontwòl machin ou an.
3. Dousman retire pye ou sou pedal gaz la.
4. Dirije kote ou vle ale, men dirije san pwoblèm - pa fè aksyon volan rapid oswa vyolan.

Ou ka monte sou yon kawotchou plat osi lontan ou bezwen, yo han lòd yo rive nan yon kote ki an sekirite pou rale sou ak chanje li. Si ou oblige sèvi ak fren ou, peze yo dousman. Kite veyikil la ralanti pou kanpe. Asire w li pa nan wout la anvan ou chanje kawotchou a.

KIJAN POU CHANJE YON KAWOTCHOU KI PLAT

Kenbe zouti w ap bezwen pou chanje kawotchou w nan veyikil ou a toutan, sa vle di, kawotchou rezèv, kle, jack, tounvis, flach, evasè ak triyang meditatif, kwen wou, twous reparasyon kawotchou plat, gan, elatriye. Enstriksyon debaz pou chanje yon kawotchou.

REMAK: Pwosesis la ka diferan de veyikil an machin, kidonk tanpri konsilte manyèl pwopriyetè machin nan.

1. Pake veyikil la sou yon sifas ki plat ki lwen sikilasyon epi ki pi lwen wout la posib.
2. Aplike fren pakin lan epi sekirize veyikil la lè w mete brik, kwen an bwa, oswa kale wou an devan ak dèyè nenpòt nan kawotchou ki rete yo.
3. Si veyikil la gen yon kouvèti wou oswa yon bouchon, ak anpil atansyon retire li lè l sèvi avèk yon tournevis oswa yon kle plat.
4. Pandan veyikil la sou tè, retire boulon wou yo lè w itilize kle ki adapte pou veyikil la. Pandan etap sa a, pa retire konplètman nwa yo nan boulon yo.
5. Mete djak la sou tè solid byen anba ankadreman oswa sispansyon veyikil la, epi/oswa lè w konsilte manyèl pwopriyetè veyikil la pou byen plase djak la. Leve machin nan ak jack la jiskaske kawotchou a apeprè 6 pouz sou tè a.

6. Retire boulon yo konplètman epi mete yo nan yon zòn ki an sekirite (andedan kouvèti wou a oswa bouchon mwaye travay byen). Retire kawotchou ki eklate a lè w atrab li ak tou de men epi rale l dwat epi respire sou boulon yo.

7. Enstale wou an rezèv/kawotchou sou boulon lug wou yo epi enstale tout nwa lug yo alamen. Apre nwa yo byen file sou pan yo, yo ka itilize kle a pou sere boulon nwa yo; men sèlman itilize presyon minimòm (pa konplètman koupl nwa yo nan moman sa a).

8. Dousman bese veyikil la sou tè a, men pa retire krik la anba machin nan nan etap sa a.

9. Apre w fin refere a manyèl operatè machin lan pou sekans koupl apwopriye a ak karakteristik koupl la, sere boulon nwa yo lè l sèvi avèk kle lug la.

10. Sere djak la, kawotchou/wou, zouti, ak ekipman sekirite nan kòf machin nan.

Si machin nan gen kouvèti wou oswa bouchon, manyèl pwopriyetè a ta dwe bay enstriksyon yo pou enstalasyon. Si veyikil la gen bouchon sant, mete bouchon sant la sou volan an epi tape l an plas lè w sèvi ak talon men an. Verifye sekirite kouvèti wou an oswa bouchon sant la anvan w ale.

SI MACHIN OU DEVYE SOU BETON SOU ZEPÒL LA

Yon aksidan grav ka lakòz, si ou pa konnen ki jan yo refè kontwòl volan an apre ou fin fè eksperyans yon "chit" sou kwen wout la kote zepòl la pi ba pase asfat a. Yon "chit" ka rive, si w ap kondi twò pre kwen wout la oswa si w kondi twò vit nan yon koub epi kite kawotchou devan w la derive sou wout la.

"Chit" yo jistis komen, espesyalman sou wout riral yo. Yo ka rive tou kote wout yo te refè sifas, epi gen yon korif nan zepòl la.

Yon "chit" ka byen vit vin yon ijans, si ou pa konnen ki jan yo retabli de li. Bagay ki pi enpòtan yo sonje se: pa dirije sevè, epi pa frennen toudenkou. Si w vire volan an sevè pou w retounen sou wout la, sa ka lakòz veyikil la fwèt sou kote epi travèse nan trafik kap vini an. Si w frennen byen fò ak de (2) wou sou asfat a ak de (2) wou sou yon kote ki swa, veyikil la pwobableman ap glise san kontwòl.

MEN SA OU DWE FÈ SI OU DEVYE SOU ASFAT LA

1. Fasilite sou pedal gaz la pou ralanti lè de wou ou sou bò dwat la toude ale asfat la. **Pa frennen toudenkou.** Si ou dwe frennen pou evite yon danje sou kawotchou, sèvi ak gradyèl, frenaj kontwole pou evite bloke wou yo.
2. Kenbe yon priz byen sere sou volan an, epi dirije paralèl ak wout la ak de (2) wou sou wout la ak de (2) wou coupe (chevalye sou kwen an). Kenbe kawotchou yo pa grate kote asfat la. Rete kal epi kenbe yon priz fèm sou volan an. Yon zepòl mou oswa mouye pral rale machin ou sou bò dwat la. **Pa vire byen sevè, eseye tounen sou wout la.**
3. Kontinye ralanti piti piti jiskaske ou vwayaje trè dousman - mwens pase 25 kilomèt alè epi de preferans pi pre 10 kilomèt alè - epi ou gen machin ou anba kontwòl.
4. Tcheke si trafik k ap apwoche depi dèyè nan liy ou pral reentre a. Vire siyal bò gòch ou a.
5. Dousman vire agoch pou facilite wou dwat yo sou asfat la, lè li klè. Pi vit ou santi wou ou yo tounen sou wout la, dousman vire adwat dwat.
6. Akselere pou koresponn ak sikilasyon an yon fwa ou tounen an sekirite sou asfat a ak kontwòl konplè sou veyikil ou.

SI YON LÒT MACHIN AP PWOCHÉ DEVAN VWA W LA

Premyèman, klaksonnen klaksòn ou pou atire atansyon. Si lòt chofè a pa deplase, eseye chape sou bò dwat la, si sa posib. Si ou vire agòch epi lòt chofè a korije nan dènye moman an, w ap toujou aksidente. Si yon kolizyon inevitab, frennen byen fèm e regilyèman. Chak km pa èdtan ou ralanti ap diminye enpak la.

PWOSESYON FINERAY

Si w wè yon pwosesyon antèman sou wout la, bay machin ki nan pwosesyon an. Yon fwa ke veyikil ki mennen an te degaje yon entèsekson, rès pwosesyon an ka kontinye nan entèsekson an, lòt trafik dwe sede. Kite pwosesyon an passe, epi pa antre ak soti nan pwosesyon an, sof si yon ofisyè lapolis oswa yon ajan oswa yon anplwaye direktye fineray la mande w otreman pandan yon antèman.

Tout veyikil ki nan yon pwosesyon antèman dwe gen limyè devan yo ak limyè ijans yo limen epi yo dwe gen yon drapo oswa lòt ensiy ki deziyen yo kòm yon pati nan pwosesyon an. Veyikil nan yon pwosesyon antèman kapab genyen tou yon limyè koulè wouj violèt k ap flache oswa k ap vire sou veyikil la pandan pwosesyon an.

Chofè nan pwosesyon antèman yo ka pase nan yon limyè wouj oswa yon siy kanpe, si machin ki mennen an kòmanse nan entèsekson an pandan limyè a te vèt. Nan ka yon siy stop, veyikil ki mennen an dwe premye kanpe nèt anvan li pase nan entèsekson an. Pwosesyon antèman yo dwe bay machin ijans yo.

CHAPIT 3 KESYON REVIZYON

1. ADOLESAN CHOFÈ GEN PLIS POU YO ENPLIKE NAN YON AKSIDAN LÈ:

- A. Yo ap kondi ak bêt kay yo kòm yon pasaje
- B. Yo kondi ak pasaje granmoun
- C. Yo ap kondi ak pasaje adolesan
- D. Yo ap kondi san okenn pasaje

2. CHOFÈ KI MANJE AK BWÈ PANDAN L AP KONDI:

- A. Pa gen okenn erè kondi
- B. Gen pwoblèm pou kondi dousman
- C. Se pi bon chofè paske yo pa grangou
- D. Gen pwoblèm pou kontwole machin yo

3. PREPARE POU FIMEN PANDAN WAP KONDI:

- A. Pa afekte kapasite pou kondi
- B. Ede kenbe vijilans chofè a
- C. Èske aktivite a distrè
- D. Yo pa distrè aktivite

4. PRENSIPAL TIP AKSIDAN POU CHOFÈ 16 AN NAN PENNSYLVANIA SE:

- A. Selibatè machin/kouri nan wout la
- B. Yo te vire sou li ant eta a
- C. Kondi nan do nan yon bò lari
- D. Kondi arebò yon gran wout

5. LÈ OU PASE YON BISIKLIST, OU DWE:

- A. Peze klaksòn ou pou avèti siklis la
- B. Deplase osi lwen posib
- C. Rete nan sant liy lan
- D. Mete flash kat chemen ou yo

6. LÈ OU KONDI NAN YON ZÒN KOTE TIMOUN AP JWE, OU DWE ATANTIF:

- A. Pou konnen ki lè li an sekirite pou travèse
- B. Pou kanpe nan twotwa a anvan ou travèse lari a
- C. Pou kouri soti devan ou san gade
- D. Pa travèse sof si yo ak yon granmoun

7. SI W AP DIRIJE DÈYÈ YON MOTO, OU DWE:

- A. Pèmèt motosiklèt la itilize yon liy konplè
- B. Kondi sou zepòl la bò kote motosiklèt la
- C. Pèmèt motosiklèt la itilize sèlman mwatye yon liy
- D. Pase nan menm liy kote motosiklèt la ap kondi

8. LÈ YO VWAYAJE DÈYÈ YON MOTO:

- A. Pèmèt yon distans swivan omwen 2 longè machin
- B. Pèmèt omwen 2 segonn nan distans sa a
- C. Pèmèt omwen 4 segonn nan distans sa a
- D. Pèmèt yon distans swivan omwen 4 longè motosiklèt

9. OU BEZWEN SÈVI AK PREKOSYON LÈ W AP KONDI PWOCHÉ YON PYETON AK ITILIZE YON BON BATON BLAN PASKE:

- A. Yo soud
- B. Yo gen yon andikap mantal
- C. Yo avèg
- D. Yo gen yon pwoblèm mache

10. LÈ W AP KONDI PRE YON PYETON AVÈG K AP POTE YON BATON BLAN OUBYEN ITILIZE YON GID CHEN, OU TA DWE:

- A. Ralanti epi prepare w pou w kanpe
- B. Pran dwa pasaj la
- C. Kontinye nòmalman
- D. Kondi byen vit

11. KIYÈS KI DWE SEDE LÈ YON CHOFÈ AP VIRE EPI YON PYETON KAP TRAVÈSE SAN YON LIMYÈ SIYALIZASYON?

- A. Nenpòt moun ki te kòmanse dènye
- B. Chofè a
- C. Ki moun ki pi dousman
- D. Pyeton an

12. YON TRIYANG ZORANJ SOU DÈYÈ YON MACHIN ENDIKE SE YON MACHIN:

- A. Pote materyèl radyo aktif
- B. Pran vire lajé
- C. Vwayaje nan vitès pi dousman pase trafik nòmal
- D. Fè arè souvan

13. NAN NWA, LI PI DIFISIL POU WÈ:

- A. Siy wout yo
- B. Pyeton yo
- C. Lòt otomobilis yo
- D. Limyè lari yo

14. LÈ YON CHOFÈ KAMYON DÈYÈ OU VLE PASE MACHIN OU A, VITÈS OU TA DWE:

- A. Rete fiks oswa rilaks
- B. Chanje vwa
- C. Chanje
- D. Ogmante

15. LÈ YO PATAJE WOUT LA AK YON KAMYON, LI ENPÒTAN POU NOU SONJE, AN JENERAL, KAMYON:

- A. Pran distans ki pi long pase machin yo kanpe
- B. Mande mwens tan pou pase yon downgrade pase machin
- C. Mande mwens reyon vire pase machin
- D. Mande mwens tan pase sou yon pant pase machin

16. SI OU KANPE NAN YON TRAVÈSE KI GEN PLIS PASE YON SÈL PI:

- A. Rete tann jiskaske ou gen yon vizyon klè nan tou de tren yo
- B. Kanpe sou ray tren an epi gade pou yon lòt tren
- C. Ale pi vit pase tren an
- D. Ale nan lè youn nan tren yo gratis

- 17. SI W AP SWIV YON KAMYON KI BLANCHE GÒCH AVAN FE YON VIRE ADWAT NAN YON KAFÒSÈ, OU DWE SONJE KE LI DANJERE ANPIL POU:**
- Eseye peze ant kamyon an ak twotwa pou fè yon vire adwat
  - Aplike fren ou jiskaske kamyon an fin vire a
  - Vyole "4 - segonn" swiv règ distans la
  - Klaxonn ou nan chofè kamyon an
-
- 18. SÈL FWA OU PA GEN POU KANPE POU YON BIS LEKÒL KI GEN LIMYÈ WOUJ AP KLIYE EPI BRA WATER LONGE SE LÈ OU:**
- Èske w ap kondi sou bò opoze a yon gran wout divize
  - Se dèyè bis la
  - Pa wè okenn timoun prezan
  - Ka pase an sekirite sou bò gòch la
-
- 19. LÈ YON BIS LEKÒL GEN LIMYÈ LI FLACHE EPI BRA LI ARANJE, OU DWE:**
- Kanpe omwen 10 pye lwen bis la
  - Pase si timoun yo soti nan otobis la
  - Kanpe si bis la sou bò opoze a yon baryè
  - Kondi dousman nan bis la
-
- 20. APRE YON TREN TE PASE, OU DWE:**
- Tcheke ankò pou tren apwoche epi kontinye ak prekosyon
  - Tann yon limyè vèt
  - Kontinye atravè tren yo
  - Klaksonnen epi kontinye
-
- 21. SI OU BEZWEN RALANTI OSWA KANPE LÈ LÒT CHOFÈ KAPAB PA ATANN LI, OU TA DWE:**
- Tape byen vit pedal fren ou a kèk fwa
  - Sèvi ak fren ijans ou
  - Gade arebò a pou trafik nan plas avèg ou
  - Pare pou klaksonnen klaksòn ou
-
- 22. LÈ W AP PLANIFYE POU FÈ YON VIRE, OU DWE AKTIVE SIYAL LA POU W VIRE:**
- Sèlman si gen lòt chofè kap swiv ou
  - Menmjan devan machin ou rive nan entèsekson an
  - 3 a 4 segonn anvan ou rive nan entèsekson an
  - 2 longè machin anvan yo rive nan entèsekson an
-
- 23. ANVAN W PASE YON LÒT MACHIN OU DWE:**
- Fè limyè devan ou yo pou avèti chofè a
  - Limen kat fason w yo pou avèti chofè a
  - Bay bon siyalizasyon vire pou montre w ap chanje direksyon
  - Sonnen klaksòn ou pou atire atansyon chofè yo
-
- 24. ANG MÒ YO SE ZÒN WOUT LA:**
- Ou pa ka wè san w pa deplase tèt ou
  - Dirèkteman dèyè machin ou
  - Ou wè nan retwovizè ou
  - Ou wè nan glas bò kote w

25. ANVAN PASE YON LÒT MACHIN, OU DWE SIYALE:

- A. Jis anvan w chanje direksyon
- B. A nenpòt ki lè
- C. Apre w fin chanje direksyon
- D. Ase bonè pou lòt moun konnen plan ou yo

26. ANVAN W CHANJE LIY SOU YON OTOWOUT KI GEN PLIZYÈ LIY, OU DWE:

- A. Sonnen klaksòn ou
- B. Limen limyè devan ou yo
- C. Diminye vitès ou
- D. Tcheke miwa ou yo ak tach avèg yo

27. LÈ OU PARE SOU WOUT LA, OU DWE:

- A. Sèvi ak siyalizasyon pou w vire
- B. Pakin nan yon ang
- C. Kenbe siyal pou vire ou limen
- D. Limen limyè ou yo

28. AVAN FÈ SOVGADE, OU DWE:

- A. Konte sou retwovizè ou yo pou wè si li klè pou w kontinye
- B. Flash limyè ou yo
- C. Louvri pòt ou pou wè si li klè pou kontinye
- D. Vire tèt ou epi gade nan fenèt la dèyè

29. POU EDE W EVITE AKSIDAN, OU DWE:

- A. Kominike ak lòt chofè sou wout la
- B. Inyore lòt chofè sou wout la
- C. Kondi nan lari bò ak wout dèyè
- D. Evite kondi nan lè sikilasyon an mouvman

30. CHOFÈ A SE:

- A. Ralanti oswa kanpe
- B. Vire agoch
- C. Vire adwat
- D. Louri pòt yo

31. SI SIYAL OU YO PA FONKSYONE, OU TA DWE ITILIZE _____ POU W ENDIKE W AP VIRE.

- A. Klaksòn ou
- B. Limyè ou yo
- C. Siyal ak men yo
- D. Flach ijans ou yo

32. LÈ W AP VWAYAJE SOU 40 KM PA LÈ SOU YON OTOWOUT KI GEN AKSÈ LIMITE, OU DWE:

- A. Kondi arebò wout la
- B. Sèvi ak gwo reyon ou yo
- C. Sonnen klaksòn ou pou avèti lòt moun
- D. Sèvi ak siyalizasyon pou w vire

33. OU DWE SONNEN KLAKSÒN OU LÈ W:

- A. Ap vwayaje atravè yon entèsekson
- B. Ap pase yon siklis
- C. Gade yon timoun ki pral kouri nan lari a
- D. Èske pakin lan paralè

34. OU DWE ITILIZE LIMYÈ OU LÈ LÒT MACHIN PA VIZIB NAN KÈK PYE DISTANS.

- A. 1000
- B. 1500
- C. 1800
- D. 1200

35. SI YON MACHIN AP ITILIZE LIMYÈ WOUT YO SOU, OU DWE:

- A. Limen gwo reyon ou yo
- B. Etenn limyè devan ou yo
- C. Sonnen klaksòn ou
- D. Flache gwo reyon ou yo

36. SI YON MACHIN AP ITILIZE LIMYÈ WOUT YO VIN SOU OU, OU DWE GADE SOU _____ WOUT LA.

- A. Nenpòt bò
- B. Sant lan
- C. Bò dwat la
- D. Bò gòch la

37. OU KA SONNEN KLAKSÒN OU LÈ W:

- A. Ou dwe sispann byen vit
- B. Ap pase yon lòt machin
- C. Te pèdi kontwòl machin ou
- D. Ap pase yon siklis

38. LIMYÈ FREN OU DI LÒT CHOFÈ OU:

- A. Ap fè yon vire
- B. Fè fren ijans ou sou
- C. Ap chanje liy
- D. Èske ralanti oswa kanpe

39. ANVAN W VIRE, OU DWE:

- A. Sèvi ak siyal ou
- B. Vire volan an
- C. Ogmante vitès ou
- D. Chanje vwa

40. CHOFÈ A SE:

- A. Vire agoch
- B. Ralanti
- C. Kanpe
- D. Vire adwat

41. CHOFÈ A SE:

- A. Vire agoch
- B. Ralanti
- C. Kanpe
- D. Vire adwat

42. SI YON LÒT MACHIN AN DANJE POU FRAPE OU, OU DWE:

- A. Sonnen klaksòn ou
- B. Leve bra w
- C. Sèvi ak limyè ijans ou yo
- D. Itilize limyè devan ou yo

43. SI OU KÒMANSE SANTI FATIG PANDAN W AP KONDI, PI BON BAGAY POU FÈ SE:

- A. Pran yon ti kafe
- B. Louvri fenèt ou a
- C. Sispenn kondi
- D. Limen radyo a

44. EFÈ MANK DÒMI GENYEN SOU ABILITE OU POU KONDI OU MENM AK:

- A. Efè alkòl genyen
- B. Efè anfetamin yo genyen
- C. Efè kòlè a genyen
- D. Efè kondi ak adolesan genyen

45. ADOLESAN TA DWE ESEYE JWENN OMWEN _____ DÒMI CHAK SWA POU EVITE RISK POU AKSIDAN AKOZ FATIG SIKILASYON.

- A. 7 èdtan
- B. 6 èdtan
- C. 8 èdtan
- D. 9 èdtan

46. SI YON LÒT CHOFÈ KOUPE OU NAN SIKILASYON, OU DWE:

- A. Rale bò kote chofè a epi rele sou li
- B. Inyore lòt chofè a
- C. Flache gwo reyon ou yo nan chofè a
- D. Retounen nan lòt chofè a lè w koupe !

47. SI YON MOUN AP KONDI AK AGRESIVITE DÈYÈ OU, OU DWE:

- A. Eseye soti anba chofè ki agresif la
- B. Gade chofè a pandan y ap pase w
- C. Akselere lè l ap pase ou
- D. Bloke liy pasaj la

48. POU YON MOUN MWAYEN, KONBYEN MINIT KÒ A BEZWEN POU PWOESIS ALKÒL LA NAN YON BWA?

- A. 15
- B. 60
- C. 90
- D. 30

49. _____ LIMIT KONSANTRASYON W (YO), PÈSÈPSYON, JIJMAN OU AK MEMWA.

- A. Se sèlman yon nivo alkòl nan san ki pi gran pase limit legal la
- B. Alkòl pa fè sa
- C. Menm pi piti kantite alkòl
- D. Se sèlman yon nivo alkòl nan san ki pi gran pase .05

50. PRAN MEDIKAMAN ANSANM AK ALKÒL:

- A. Ogmante risk pou lakòz yon aksidan
- B. Pa pi danjere pase alkòl pou kont li
- C. Diminye efè alkòl sou kapasite w pou w kondi
- D. Pa gen okenn efè sou kapasite jeneral ou kondi

51. TANKOU ALKÒL OGMANTE NAN SAN OU, LI:

- A. Ralenti reyakson ou
- B. Fè w santi w mwens konfyans
- C. Li kòmanse metabolize tèt li pi vit
- D. Diminye erè kondi ou yo

52. SI NIVO ALKÒL SAN OU SE .04, OU:

- A. Èske 2 - 7 fwa plis chans pou yo fè yon aksidan pase yon moun ki pa te konsome ditou
- B. Yo pi wo pase limit legal alkòl nan san men yo amann pou kondi
- C. Ou ka trè asire w pral kondi san danje
- D. Ou ta dwe bwè anpil kafe anvan ou vin dèyè volan machin ou

53. LÈ OU TANDE YON SIRÈN KAMYON PONPYE, OU DWE:

- A. Ralanti jiskaske li pase ou
- B. Kondi ak siyal vire ou yo sou
- C. Rale sou bò wout la epi kanpe
- D. Akselere epi pran sòti ki pi pre a

54. SI OU GEN YON KAWOTCHOU KI EKLATE, OU DWE:

- A. Pèmèt volan an deplase lib
- B. Kite machin nan ralanti pou kanpe
- C. Kontinye kondi jiskaske ou rive nan yon garaj
- D. Fren di pou sispann machin nan imedyatman

55. SI MACHIN OU AN PÀN SOU YON OTOWOUT, OU DWE:

- A. Chita nan machin ou epi tann èd
- B. Sèvi ak limyè kat fason ou yo pou avèti lòt chofè yo
- C. Sonnen klaksòn ou lè otomobilis yo ap pase
- D. Fè limyè devan ou yo nan trafik kap apwoche

56. LÈ OU WÈ YON MACHIN IJANS AK LIMYÈ L FLACHE, OU DWE:

- A. Ralanti epi kontinye deplase nan liy ou a
- B. Kontinye kondi nan liy ou a
- C. Rale nan twotwa a epi sispann
- D. Sispann egzakteman kote ou ye a

57. LÈ OU KONDI SOU YON SÈL RI AK YON MACHIN IJANS AK LIMYÈ LI YO KI DÈYÈ MACHIN OU, OU:

- A. Kondi ak siyal vire ou yo sou
- B. Kondi nan direksyon wout ki pi pre a epi kanpe
- C. Akselere epi pran sòti ki pi pre a
- D. Ralanti jiskaske veyikil la pase devan ou

58. APRE YON MACHIN IJANS PASE OU AK SIRÈN LI, OU DWE:

- A. Kondi pre machin lapolis la
- B. Kondi osi vit machin lapolis la
- C. Evite kondi pi pre pase 500 pye dèyè machin ijans lan
- D. kondi tou pre twotwa a trè dousman

59. AKSIDAN NAN ZÒN TRAVAY, PI SOUMAN SE REZILTA:

- A. Kawotchou eklate
- B. Planaj poutèt dlo flite sou wout la
- C. Pèt kontwòl volan apre w fin kondi sou penti mouye
- D. Neglijans vité

60. LÈ YO KONDI NAN YON ZÒN TRAVAY, SE YON BON PRATIK SEKIRITE POU:

- A. kondi tou pre veyikil ki devan w lan pou w kontinye sikile san pwoblèm
- B. Kout distans abityèl ou a - apeprè mwatyé
- C. Limen kontwòl kwazyè ou
- D. Pwolonje distans abityèl ou a — double l

61. SOU RI DE BAY, OU SOU OTOWOUT, OU DWE KÒMANSE VIRE AGOCH:

- A. Toupre liy santral la
- B. Toupre liy deyò a
- C. Nan sant liy lan
- D. Nenpòt kote nan liy lan

62. POU VIRE AGÒCH SOU RI KI GEN PLIZYÈ LIY AK OTOWOUT, OU DWE KÒMANSE APATI:

- A. Mwayen entèsekson an
- B. Liy dwat la
- C. Liy gòch la
- D. Nenpòt liy

63. SOU YON WOUT DE BAY, OU KA PASE YON LÒT MACHIN ADWAT LÈ:

- A. kondi sou yon ranp antre yon sèl liy
- B. Chofè w ap pase a ap vwayaje pi dousman pase limit vitès ki afiche a
- C. Jamè
- D. Chofè w ap pase a ap vire agoch

64. POU PASE YON MACHIN KAP DEPLASE PI LAN SOU YON WOUT DE LIY, OU DWE:

- A. Pa travèse liy santral la
- B. Flache limyè ou yo nan sikilasyon anfas la
- C. Sèvi ak rebò a
- D. Sèvi ak liy sa a ki fè pati trafik kap vini an

65. TRAS SOU ASFAT SA YO DI OU KI NAN ENTÈSEKSYON KI DEVAN:

- A. Trafik liy santral la ka ale dwat oswa vire agoch
- B. Ou ka sèlman vire adwat soti nan liy santral la
- C. Liy santral la rantre nan yon sèl liy
- D. Trafik liy sant la dwe vire agoch

66. BAGAY KI PI ENPÒTAN POU SONJE SOU JESYON VITÈS AK KOUB YO SE:

- A. kondi nan limit vitès afiche a pandan w ap antre nan koub la, epi ralanti nan pati ki pi file nan koub la.
- B. Ralanti anvan ou antre nan koub la
- C. Akselere dousman anvan ou antre nan koub la
- D. kondi nan limit vitès ki afiche sou wout la, anvan, pandan tout, ak apre koub la

67. CHOFÈ KAP ANTRE NAN YON WONPWEN OSWA KAFOU WOTATWA:

- A. Ou dwe kanpe anvan li antre
- B. Dwe sede pou chofè yo nan wonpwén oswa kafou wotatwa a
- C. Gen dwa pase si yo rive an premye
- D. Gen dwa pase si gen de liy

68. LWA A BAY _____ DWA PASE NAN ENTÈSEKSYON.

- A. Pa gen moun
- B. Chofè yo vire agoch
- C. Chofè yo ale tou dwat
- D. Chofè yo vire adwat

69. NAN YON ENTÈSEKSYON NAN YON SIYALIZASYON ARÈ, OU DWE KANPE EPI:

- A. Tcheke retwovizè ou pou machin ki kole nan pachòk la
- B. Ale lè machin ki devan w la ale
- C. Gade dwat an premye, apre sa agoch, answit adwat ankò
- D. Gade agoch an premye, apre sa dwat, answit agoch ankò

70. LÈ W ANTRE NAN YON OTOWOUT SÒTI YON ANTRE, OU DWE JENERAL:

- A. Antre pi wo pase vitès trafik la pou w ka pi devan
- B. Antre tou dousman pou evite lòt machin
- C. Kanpe anvan, apre sa antre tou dousman nan sikilasyon an
- D. Akselere nan vitès trafik la

71. LÈ W AP SOTI NAN YON OTOWOUT, OU DWE RALANTI:

- A. Sou wout prensipal la, jis anvan liy sòti a
- B. Yon fwa ou wè izolwa peyaj la
- C. Yon fwa ou te deplase nan liy sòti a
- D. Lè ou wè premye siy sòti a

72. LÈ W AP KONDI SOU YON ANTRE OTOWOUT, OU TA DWE CHÈCHE YON ESPAS KI LIB NAN TRAFIK OTOWOUT:

- A. Gade nan retwovizè anndan an sèlman
- B. Gade inikman nan retwovizè lateral la
- C. Gade nan tou de retwovizè ak miwa lateral yo
- D. Gade nan retwovizè ou epi vire tèt ou pou gade sou rebò ou

73. SI OU VLE SOTI NAN YON OTOWOUT, MEN OU RATE SOTI A, OU DWE:

- A. Ale nan pwochen sòti a, epi desann nan otowout la
- B. Fè yon ti vire nan medyàn lan
- C. Rale sou rebò a epi tounen machin ou an sòti
- D. Flag desann yon ofisyè lapolis pou yon eskòt tounen nan sòti ou

74. W AP TANN VIRE AGÒCH NAN PLIZYÈ ENTÈSEKSYON, EPI TRAFIF OPOZAN AP BLOKE VIZYON OU, OU DWE:

- A. Akselere rapidman lè premye liy ou bezwen travèse a klè
- B. Rete tann jiskaske ou ka wè tout liy ou bezwen travèse yo anvan ou kontinye ak vire ou
- C. Rete tann pou chofè opoze a vag ou atravè entèsekson an
- D. Deplase machin ou nan chak liy sikilasyon opoze kè trafik libere.

75. LÈ PA GEN PANOS, SIYALIZASYON, OSWA LAPOLIS KI DI W KISA POU FÈ NAN YON ENTÈSEKSYON, LALWA DI:

- A. Chofè sou bò dwat yo dwe bay chofè sou bò gòch la
- B. Pa gen okenn lwa ki di ki moun ki dwe sede
- C. Chofè ki prale dwat yo dwe bay chofè ki vire agoch nan entèsekson an
- D. Chofè k ap vire agoch dwe renmèt devan chofè k ap pase tou dwat nan entèsekson an

76. "HIGHWAY HYPNOSIS" SE YON PPBLÈM PANDAN WAP KONDI KI LAKOZ:

- A. Gade nan wout la pou yon tan long
- B. Estasyon repo souvan
- C. Twòp dòmi lanwit lan anvan vwayaj ou
- D. Vwayaj kout sou otowout

77. LÈ W AP PASE SOU YON GRAN WOUT:

- A. Asire w liy pasaj yo klè
- B. Pase sèlman sou bò dwat la
- C. Siveye trafik kap vini
- D. Pa gen okenn nesesite pou siyalizasyon

78. "KAT DEZYÈM RÈG LA" REFERE KÒMAN LI TA DWE:

- A. Sede bay lòt machin
- B. Vire nan siy kanpe
- C. Swiv yon lòt machin
- D. Travèse yon entèsekson

79. LI PI BON POU KENBE YON KOUSEN ESPAS:

- A. Sèlman nan dèyè machin ou an
- B. Sèlman sou bò gòch ak bò dwat machin ou
- C. Se sèlman devan machin nan
- D. Sou tout kote nan veyikil la

80. PÈMÈT YON KOUSEN ESPAS ENPÒTAN PASKE LI:

- A. Anpeche distraksyon nan lòt machin
- B. Pèmèt ou tan pou reyaji nan sitiyasyon yo
- C. Kenbe trafik ap koule tankou dlo nan yon vitès ki an sekirite
- D. Kenbe lòt chofè alèt

81. PÈMÈT YON PI GWO KOUSEN ESPAS LÈ YO KANPE:

- A. Sou yon ti mòn
- B. Nan yon entèsekson
- C. Nan yon siy stop
- D. Nan yon plas peyaj

82. LÈ OU FÈ YON VIRE, OU DWE _____ RAPID.

- A. Ogmante
- B. Kenbe
- C. Varye
- D. Ranlanti

83. LÈ W AP KONDI NAN BLOKIS, SI PI AN SEKIRITE POU:

- A. Varye vitès ou pou w rete vijilan
- B. kondi pi vit pase sikilasyon an
- C. kondi pi dousman pase sikilasyon an
- D. kondi ak sikilasyon an

84. LIMIT VITÈS MAKIMÒM NAN ETA SA A SE _____ KILOMÈT PA ÈDTAN.

- A. 55
- B. 50
- C. 60
- D. 70

85. DIRIJE ANBA LIMIT VITÈS KI AFICHE LÈ:

- A. Nenpòt bagay fè kondisyon mwen pafè
- B. Gen lòt ki kondi pi ba pase limit vitès la
- C. Antre nan yon gran wout kote gen lòt machin
- D. Ou sou yon wout kat liy

86. KANTITE ESPAS OU BEZWEN POU TRAVÈSE SIKILASYON AN DEPANN DE:

- A. Wout ak kondisyon metewolojik ak trafik kap apwoche
- B. Prezans yon pano arè
- C. Sèvi ak siyal vire ou yo
- D. Machin dèyè ou

87. ABILITE OU POU W KANPE:

- A. Limyè siyalizasyon
- B. Lòt machin sou wout la
- C. Tan nan jounen an
- D. Kondisyon wout la

88. KILÈS NAN SA YO KI VRE SOU VITÈS VWAYAJ LA?

- A. Vitès la san danje pou kondi depann sou anpil kondisyon
- B. kondi dousman toujou pi an sekirite
- C. Limit vitès la toujou yon vitès ki an sekirite
- D. Akselere toujou danjere

89. POU PREPARE POU NENPÒT BAGAY KAP MONTE SOU WOUT LA ANVAN, OU DWE:

- A. Kontinyèlman eskane tout wout la ak bò wout yo
- B. Fikse dwat devan toutan
- C. kondi ak pye göch ou repoze lejèman sou pedal fren an
- D. Rete konsantre nan mitan wout la

90. NAN VITÈS OTOWOUT, SOU YON WOUT SÈK, YON DISTANS SEKIRITE SE OMWEN:

- A. 3 segonn pou swiv distans ak machin ki devan w la
- B. 2 segonn pou swiv distans ak machin ki devan w la
- C. 4 segonn pou swiv distans ak machin ki devan w la
- D. 2 longè machin nan distans swivan ak machin ki devan w la

91. KISA OU KA FÈ POU EVITE BEZWEN IJANS (OSWA “PANIK”) PANDAN W AP KONDI NAN TRAFIK?

- A. Sonnen klaksòn ou pou fè lòt moun konnen prezans ou
- B. Gade devan epi kenbe yon distans swivan an sekirite
- C. kondi nan liy dwat la sèlman
- D. kondi pi dousman pase sikilasyon an

92. LÈ W AP FÈ FAS AK YON MACHIN PWOCHEN AGÒCH AK YON BISIKLÈT ADWAT, OU TA DWE:

- A. Kanpe a rebò
- B. Divize diferans lan
- C. Kite machin nan pase epi pase bisiklèt la
- D. Pase bisiklèt la byen vit

93. SI YON CHOFÈ AP DIRIJE NAN SANS ENVÈS, OU DWE:

- A. Vire adwat, sonnen klaksòn ou, ak akselere
- B. Vire agoch, sonnen klaksòn ou, epi frennen
- C. Vire adwat, sonnen klaksòn ou, epi frennen
- D. Rete nan sant liy ou a, sonnen klaksòn ou, epi frennen

94. SONNEN KLAKSÒN

- A. Dirije agoch
- B. Peze fren ou yo
- C. Akselere
- D. Dirije dwat

95. BAGAY KI PI EFKAS OU KA FÈ POU W DMINYE RISK BLESE OSWA MOURI NAN YON AKSIDAN SIKILASYON SE:

- A. Pase sentiwon sekirite ou
- B. Limite kondi ou a jou semèn
- C. Rete nan liy dwat la sou otowout ki gen plizyè liy
- D. Limite kondi atan ant 3:00 p.m. ak 6:00 p.m.

96. LÈ W AP KONDI SOU WOUT KI GLISE, OU DWE:

- A. Pran tou pi dousman
- B. Chanje liy yo byen vit
- C. Akselere byen vit
- D. Frennen fò

97. KIYÈS NAN DEKLARASYON SA YO KI VERITE KONSÈNAN KONDI SOU WOUT KI MOUYE?

- A. Kòm ou kondi pi vit, kawotchou ou vin mwens efikas
- B. Dlo pa afekte machin ki gen bon kawotchou
- C. Dlo pi fon se mwens danjere
- D. Kòm ou diminye vitès ou, wout la vin pi glise

98. LÈ W AP KONDI SOU WOUT KI GLISE, OU TA DWE:

- A. Sèvi ak lòt wout altènatif
- B. kondi tankou ou ta sou wout sèk
- C. Ogmante distans swivan ou
- D. Evite travèse pon oswa entèsekson

99. LÈ W AP KONDI SOU WOUT KI MOUYE, OU DWE:

- A. Kondi ak vitès limite
- B. Kondi yon ti kras pi vit pase limit vitès la
- C. Kondi 5 a 10 km pi ba limit vitès la
- D. Rete tou pre machin ki devan an

100. LÈ W AP KONDI SOU WOUT KI MOUYE, OU DWE:

- A. Ogmante distans sa yo a 5 oswa 6 segonn
- B. Diminye distans sa a a 2 segonn
- C. Pa enkyete w pou swiv distans
- D. Kenbe règ distans 4 segonn swivan

101. WOUT YO JELE PI RAPID LÈ YO:

- A. Plat
- B. Koub
- C. Nan solèy la
- D. Lonbraj

102. WOUT YO VIN TRÈ GLISE:

- A. Lè lapli ap tonbe pou yon èdtan oswa plis
- B. Jou apre lapli tonbe
- C. Pou premye 10 a 15 minit yon tanpèt lapli
- D. Tousuit apre lapli a sispann

103. ANJENERAL LI LAKÒZ IDWOPLANAJ:

- A. Twòp Arè
- B. Arè toudenkou
- C. Vire toudenkou
- D. Vitès eksesif

104. IDWOPLANAJ KA EDE W SOU VOLAN:

- A. Atravè dlo fon
- B. Pi vit
- C. Pi dousman
- D. Atravè dlo fon

105. LÈ W AP KONDI NAN BWOUYA, OU TA DWE ITILIZE _____ OU.

- A. Ti limyè devan yo
- B. Limyè gwo limyè
- C. Limyè pakin
- D. Flache danje

106. KONPARE KONDI LAJOUNEN AK PANDAN LANNUIT:

- A. Mwens danjere
- B. Pa plis nan mwens danjere
- C. Plis danjere
- D. Pi fasil sou je ou

107. NENPÒT BAGAY KI OBLIJE OU _____ KA KOZE OU ANPIL.

- A. Retire je ou sou wout la
- B. Wete men ou sou volan an
- C. Retire atansyon ou nan travay kondit
- D. Tout sa ki anwo yo

108. CHOFÈ KI DISTRÈ YO GEN PI GWO RISK AKSIDAN LÈ YO AP SÈVI AK:

- A. CD
- B. Radyo
- C. Telefon selilè
- D. Tout sa ki anwo yo

109. LÈ OU NAN YON LIY TRAFIK KAP TRAVÈSE YON PIS KI PA GEN SIYALIZASYON OUBYEN PÒT:

- A. Ou gen dwa pase epi ou pa bezwen tcheke pou tren yo
- B. Ou ka pase chofè ki pi dousman k ap travèse pis la
- C. Ou bezwen asire w gen espas pou jwenn tout wout la atravè tren yo san yo pa kanpe, anvan ou kòmanse travèse
- D. Tout sa ki anwo yo

110. LÈ OU PWOCHÉ YON BIS LEKÒL KI KANPE NAN LIMYÈ WOUJ FLACHE AK YON BRA YON KANPE PWOLONJE, OU DWE:

- A. Kanpe nan distans 5 pye otobis la
- B. Sispann sèlman si w wè timoun yo prezan
- C. Kanpe epi rete kanpe jiskaske li parèt an sekirite pou kontinye
- D. Sispann epi rete kanpe jiskaske limyè wouj yo sispann flache epi retire bra a kanpe

CHAPIT 3 REPONS KLE

1.	C	41.	A	81.	A
2.	D	42.	A	82.	D
3.	C	43.	C	83.	D
4.	A	44.	A	84.	D
5.	B	45.	C	85.	A
6.	C	46.	B	86.	A
7.	A	47.	A	87.	D
8.	C	48.	B	88.	A
9.	C	49.	C	89.	A
10.	A	50.	A	90.	C
11.	B	51.	A	91.	B
12.	C	52.	A	92.	C
13.	B	53.	C	93.	C
14.	A	54.	B	94.	A
15.	A	55.	B	95.	A
16.	A	56.	C	96.	A
17.	A	57.	B	97.	A
18.	A	58.	C	98.	C
19.	A	59.	D	99.	C
20.	A	60.	D	100.	A
21.	A	61.	A	101.	D
22.	C	62.	C	102.	C
23.	C	63.	D	103.	D
24.	A	64.	D	104.	C
25.	D	65.	A	105.	A
26.	D	66.	B	106.	C
27.	A	67.	B	107.	D
28.	D	68.	A	108.	D
29.	A	69.	D	109.	C
30.	A	70.	D	110.	D
31.	C	71.	C		
32.	D	72.	D		
33.	C	73.	A		
34.	A	74.	B		
35.	D	75.	D		
36.	C	76.	A		
37.	C	77.	A		
38.	D	78.	C		
39.	A	79.	D		
40.	D	80.	B		

CHAPIT 4: ENFÒMASYON DOSYE KONDI

Chapit sa a bay enfòmasyon enpòtan sou dosye kondi ou. PennDOT kenbe yon dosye kondi pou chak chofè ki gen lisans nan Pennsylvania. Biwo Lisans Chofè a kenbe rapò sou divès ofans ak kondanasyon sou chak chofè yo resevwa nan men lapolis ak tribinal yo. Ou ka jwenn yon kopi dosye kondi w sou sitwèb nou an nan www.dmv.pa.gov. W ap bezwen nimewo lisans chofè w la, dat nesans ou, dènye kat chif nimewo Sekirite Sosyal ou ak enfòmasyon sou kat kredi w la.

SISTÈM PWEN PENNSYLVANIA

Objektif sistèm pwen an se ede amelyore abitid kondi epi asire kondi an sekirite. Pwen yo ajoute nan yon dosye kondi, lè yo jwenn yon chofè koupab de sèten vyolasyon kondi. PennDOT kòmanse pran aksyon korektif lè yon dosye kondi rive nan sis (6) pwen oswa plis.

Lè yon dosye kondi rive nan sis (6) pwen oswa plis pou premye fwa, chofè a ap resevwa yon avi alekri pou li pran yon egzamen espesyal ekri. Lè dosye kondi a redwi pi ba pase sis (6) pwen epi li rive nan sis (6) pwen oswa plis pou yon dezyèm fwa, chofè a ap oblige ale nan yon odyans Depatmantal. Plis akimilasyon sis (6) oswa plis pwen sa pral lakòz plis odyans Depatmantal ak/oswa sispansyon privilèj w pou kondi.

Anplis egzijans sa yo, yo pral sispann privilèj pou kondi yon moun ki poko gen 18 an si moun sa a akimile sis (6) pwen oswa plis oswa si yo kondane li kondi 26 kilomèt alè oswa plis pase limit vitès ki afiche a. Premye sispansyon an pral pou yon peryòd de 90 jou. Nenpòt evènman adisyonèl pral lakòz yon sispansyon nan 120 jou.

Ou ka jwenn yon tablo ki montre kantite pwen yo bay pou vyolasyon trafik espesifik yo nan www.dmv.pa.gov, nan fèy enfòmasyon "The Pennsylvania Point System".

PWEN YO RETIRE POU KONDI AN SEKIRITE

Yo retire twa (3) pwen nan yon dosye kondi pou chak 12 mwa konsekutif kote yon moun pa anba sispansyon oswa revokasyon oswa ki pa komèt okenn vyolasyon, ki lakòz yo bay pwen oswa sispansyon oswa anilasyon privilèj kondi a. Yon fwa yon dosye kondi redwi a zewo epi li rete nan zewo pwen pou 12 mwa youn apre lòt, nenpòt akimilasyon plis nan pwen yo trete kòm premye akimilasyon nan pwen.

SISPANSYON AK REVOKASYON

Y ap sispann oswa anile privilèj w pou kondi, si yo kondane w pou youn nan vyolasyon trafik sa yo (sa a se sèlman yon lis pasyèl):

- Opere yon machin pandan w anba enflyans dwòg oswa alkòl.
- Krim ki enplike yon machin.
- Omisid nan machin.
- Kondi ensousyan.
- Kous sou gran wout.
- Kouri anba yon ofisyel lapolis.
- Kondi lè lisans chofè ou deja sispann oswa revoke.
- Kondi san limyè pou evite idantifikasiyon.
- Si w pa kanpe lè w ap kondi yon veyikil ki enplike nan yon aksidan (ofans frape ak kouri).
- Dezyèm oswa nenpòt lòt ofans nan kondi san yon lisans chofè valab nan yon peryòd 5 ane.
- Si w pa kanpe pou yon otobis lekòl ak limyè wouj li yo k ap flache ak bra arè pwolonje (sispansyon 60 jou).
- Si w pa respekte yon baryè oswa yon baryè travèse tren (sispansyon 30 jou).
- Si w pa respekte Lwa Move Over (gade paj 59 la pou plis enfòmasyon)

Si yo pral sispann, revoke, ak/oswa diskalifye privilèj ou pou kondi ou (sanksyon), yo pral voye yon avi alekri ba w pa lapòs ki bay dat lè sanksyon an pral kòmanse. Lisans pou kondi ak/oswa pèmi pou aprann oswa kat kamera ou dwe remèt Biwo Lisans pou kondi nan dat efektif sanksyon ki endike nan avi a oswa lapolis leta ak polis lokal yo pral avize pou yo pran lisans chofè a.

Tout sispanson, anilasyon, ak diskalifikasyon (sanksyon) ap kòmanse nan dat efektif ki endike nan avi sanksyon an, kèlkeswa lè yo remèt yon lisans chofè oswa yon fòm rekonesans. Si w remèt youn nan atik sa yo anvan dat efektif sanksyon an p ap kòmanse sanksyon an bonè. Dapre lalwa, yo dwe remèt yon lisans chofè oswa yon fòm rekonesans. Ou ka fè apèl kont sanksyon an nan Court of Common Pleas (Divizyon Sivil) nan konte kote w abite a. Apèl la dwe depoze nan 30 jou apre dat avi Depatman an pòs. Anplis de sèvis sanksyon an, tout kondisyon restorasyon yo dwe satisfè anvan yo pral retabli privilèj kondi ou.

Apre yo fin retabli privilèj pou kondi ou a, dosye kondi ou a pral montre senk (5) pwen, kèlkeswa kantite pwen ki te parèt sou dosye ou anvan yo te sispann privilèj pou kondi ou, eksepte nan ka:

- Yon sispanson 15 jou ki soti nan yon odyans pou dezyèm akimilasyon sis (6) pwen.
- Sispanson akoz li pa reponn a yon sitasyon.

DIRIJE SAN ASIRANS

- Dapre lwa eta Pennsilvania, **ou dwe kenbe asirans responsabilite otomobil sou machin ou anrejistre tout tan.**
- Si PennDOT jwenn vezikil ou a pa te kouvri ak asirans pou yon peryòd 31 jou oswa plis, enskripsyon ou pral sispann pou twa (3) mwa. Anplis de sa, si ou te opere oswa pèmèt machin ou an fonksyone san asirans, yo pral sispann privilèj pou kondi ou pou yon peryòd twa (3) mwa.
- Pou gen privilèj kondi ou ak anrejistreman retabli, ou dwe soumèt bagay sa yo:
  - ◆ Prèv machin ou gen asirans kounye a.
  - ◆ Frè pou restorasyon yo obligatwa.

KISA POU W FÈ SI LAPOLIS KANPE W

Ofisyè ki fè respekte lalwa bay sitasyon trafik alekri bay moun ki akize pou vyole Lwa sou Veyikil Motor nan Pennsylvania. Ou dwe swiv enstriksyon ofisyè a nan moman w kanpe a oswa ou ka sibi arrestasyon. Ou pral konnen yon ofisyè lapolis vle ou rale lè yo aktive limyè wouj ak ble k ap flache anlè machin lapolis la. Nan kèk ka, yon machin polis ki pa make ka ekiipe ak yon limyè wouj k ap flache sèlman.

Nenpòt lè yon machin lapolis kanpe dèyè w, pou sekirite w ak sekirite lòt moun, lapolis rekòmande w fè bagay sa yo:

- Aktive siyal vire ou epi kondi otank posib nan kwen dwat wout la, kanpe, epi pake machin ou an san danje lwen trafik.
- Etenn motè w ak radyo w, epi woule fenèt ou pou w ka kominike ak ofisyè a.
- Limen limyè enteryè machin ou a le pli vit ke ou kanpe ak anvan ofisyè a apwoche, si se lannwit.
- Limite mouvman ou yo ak mouvman pasaje w yo - pa rive jwenn anyen nan vezikil la.
- Alète ofisyè a imedyatman, si w ap transpòte nenpòt kalite zam afe.
- Mete men ou sou volan an, epi mande nenpòt pasaje pou men yo vizib.
- Kenbe pòt machin ou fèmen pandan ofisyè a apwoche, epi rete andedan machin ou, sof si ofisyè a mande ou soti.
- Kite senti sekirite w tache jiskaske ofisyè a wè w byen kenbe.
- Rete tann jiskaske ofisyè a mande pou w rekipere lisans chofè w la, anrejistreman w ak kat asirans ou. Pa bay ofisyè a bous ou - jis atik yo mande yo.
- Toujou demonte jantiyès. Ofisyè a ap di w sa ou te fè ki mal. Ou ka resevwa sèlman yon avètisman oswa yo ka site ou pou yon vyolasyon trafik. Si w pa dakò ak sitasyon an, ou gen dwa a yon odyans tribinal kote ou ka prezante agiman ou yo. Li pa nan pi bon enterè ou pou diskite ak ofisyè a nan sèn nan. Si w kwè ou pa te trete w yon fason pwofesyonèl, ou ta dwe kontakte depatman lapolis ki apwopriye a nan yon moman apre yo sispann trafik la, epi mande yon sipèvizè.

Sonje byen, limyè lapolis yo ka wouj ak ble, oswa yo ka wouj sèlman sou machin lapolis ki pa make. Ou ka wè tou flach limyè blan yo itilize anplis limyè sa yo. **Si machin nan ap flache sèlman limyè ble, lè sa a se pa yon ofisyè lapolis.** Si wè limyè wouj ak ble k ap flache oswa limyè wouj k ap flache sèlman epi ou toujou pa sèten moun k ap rale w la se aktyèlman yon ofisyè lapolis, ou ka kondi nan zòn ki pi pre ki byen limen, ki gen anpil moun, men rekonèt ou konprann demann pou w sispann lè w limen flache w yo epi w ap kondi a yon vitès redwi. Ou ka mande ofisyè a pou idantifikasyon, epi ou ta dwe fè sa si moun ki te kanpe ou a pa nan inifòm oswa gen yon machin ki pa make. Pifò ofisyè nan machin ki pa make yo mete inifòm lapolis, epi ofisyè lapolis yo toujou posede yon kat idantite ak yon badj.

AKSIDAN

Pa kanpe nan yon aksidan sof si ou enplike oswa si èd ijans poko rive. Konsantre w sou volan ou epi kontinye deplase, gade moun ki ta ka sou wout la oswa toupre. Pa bloke wout la pou lapolis, ponpye, anbilans, kamyon remorquage ak lòt machin sekou.

Si ou nan yon aksidan, ou ta dwe fè bagay sa yo:

1. Sispann veyikil lwen oswa toupre sèn aksidan an. Si w kapab, deplase machin ou deyò wout la pou w pa bloke trafik la. Anpil aksidan yo lakòz lè trafik sispann oswa ralanti pou yon aksidan inisyal.
2. Rele lapolis si yon moun blese oswa mouri. Si chofè machin yo blese epi yo pa ka rele lapolis, lè sa a temwen ki nan kote aksidan an oswa toupre yo dwe rele pou èd.
3. Rele lapolis, si yon machin bezwen remorquage.
4. Jwenn enfòmasyon ki endike anba a nan men lòt chofè ki enplike nan aksidan an:
  - Non ak adrès
  - Nimewo enskripsyon yo
  - Nimewo telefòn yo
  - Non konpayi asirans ak nimewo politik yo
5. Jwenn non ak adrès lòt moun ki enplike nan aksidan an ak nenpòt temwen aksidan an.
6. Si aksidan an enplike yon machin ki estasyone oswa domaj nan pwopriyete, sispann imedyatman, epi eseye jwenn pwoprietè a. Si ou pa ka jwenn pwoprietè a, kite yon nòt nan yon kote ki ka wè li epi rele lapolis. Nòt la ta dwe gen ladan dat ak lè aksidan an, non ou ak yon nimewo telefòn kote ou ka jwenn.
7. Si lapolis pa envestige yon aksidan epi yon moun mouri oswa blese, oswa si yo dwe remoke yon machin, voye yon Fòm Rapò Aksidan Chofè (AA-600) nan senk (5) jou:

Depatman Transpò PA
Biwo Sekirite Highway & Jeni trafik
P.O. Box 2047
Harrisburg, PA 17105-2047

Tanpri sonje: Pou jwenn yon Fòm Rapò Aksidan Chofè (AA-600), vizite sit entènèt nou an nan www.dmv.pa.gov, oswa kontakte polis lokal ou a oswa polis eta a.

KOURI OUBYEN ELIT LAPOLIS

Chak ane, gen apeprè 450 aksidan ki te koze lè yon chofè eseye sove oswa chape lapolis, sa ki lakòz 40 a 50 gwo blesi oswa lanmò sou wout Pennsylvania.

Si yo kondane yon chofè paske li te sove oswa li te eseye evite lapolis, penalite a se yon sispansyon privilèj pou kondi yon ane, yon amann \$500, plis frè tribunal ak lòt frè, epi li ka gen ladan prizon.

KONDI SOU ENFLIYANS ALKÒL OSWA YON SISTANS KONTWÒLE

KI SA KI KONSTITIYE YON DUI (KONDI ANBA ENFLIYANS)?

Sanksyon yo sevè pou kondi pandan w anba enfliyans alkòl oswa dwòg. Nan Pennsilvania, si w gen laj legal pou bwè (21 oswa plis), yo konsidere w ap kondi "pandan w anba enfliyans" **si nivo alkòl ou nan san an se .08 oswa pi wo.** Men, yo ka kondane w tou pou DUI nan nivo BAC ki pi ba yo, si lapolis sispann w paske w ap kondi mal (twò dousman, twò vit, w ap chevake sou liy ou a, w ap fè viraj lajè, w kanpe san rezon, w pa obeyi siy ak siyal trafik yo, elatriye).

Si w poko gen 21 an, lwa Pennsilvani pa pèmèt ou kondi ak nenpòt ki alkòl mezirab nan sistèm ou. Si w gen mwens pase 21 an, yo konsidere w kondi anba enflyans si nivo alkòl nan san w se .02 oswa plis

LWA KONSANTMAN ENPLIKE PENNSYLVANIA (DEPISTAJ ALKÒL CHIMIK OSWA DWÒG)

Lwa Konsantman Enplik la trè enpòtan pou ou kòm chofè. Lwa ki kouvri tès chimik yo di ou te dakò pou w pran yon tès konsa -- jis lè w gen lisans pou w kondi nan Pennsylvania. Si lapolis arete w paske w kondi pandan w anba enflyans alkòl oswa dwòg epi w refize fè youn (1) oswa plis tès chimik pou souf oswa san, privilèj kondi w ap sispann otomatikman pou yon (1) ane. Sispansyon sa a anplis de sispanson yo te enpoze pou yon kondanasyon oswa Dispozisyon Reyabilitasyon Akselere (ARD) pou kondi pandan li anba enflyans.

Menm si yo jwenn ou pa koupab de kondi pandan w anba enflyans, yo pral sispann privilèj pou w kondi pou yon (1) ane pou yon premye fwa refize pran yon tès souf oswa san. Si ou refize pran yon tès epi yo jwenn ou koupab de DUI, yo ka sispann privilèj pou kondi ou pou dezan edmi (2 1/2), selon nivo BAC ou nan moman arestasyon an. Si ou refize tès chimik epi ou te gen yon kondanasyon DUI anvan oswa yon refi anvan pou tès chimik, w ap fè fas a yon sispanson 18 mwa pou refi a, plis 18 mwa plis pou kondanasyon DUI a, pou yon sispanson total de twa (3) ane.

FRÈ RESTORASYON REFI TÈS CHIMIK

Chofè ki refize soumèt nan yon tès chimik yo pral oblige peye yon frè retabli tès chimik. Premye ofans se \$500, dezyèm ofans se \$1,000, ak twazyèm oswa lòt ofans se \$2,000. Frè pou restorasyon refi tès chimik la anplis frè restorasyon ki obligatwa dapre Kòd Veyikil Pennsylvania, Tit 75, seksyon 1960. Yon frè retabli tès chimik dwe peye chèk sètifye oswa money order.

PENALITE GRAV

Sanksyon yo vin pi sevè pou twa (3) bagay sa yo: plis konsantrasyon alkòl nan san ou pi wo, se plis blesi ak domaj ki soti nan yon aksidan pandan w ap kondi anba enflyans a pi grav, epi plis fwa yo kondane w pou DUI.

Twa (3) tablo sa yo rezime penalite pou kondi anba enflyans nan differan nivo andikap. Anplis sanksyon ki endike nan tablo sa yo, lekòl sekrite otowout alkòl yo pral obligatwa pou premye oswa dezyèm ofans nan nenpòt nivo andikap. Delenkan DUI pou premye fwa epi ki repete DUI ki gen nivo alkòl ki wo ak moun ki resevwa yon sispanson privilèj pou opere kòm konsekans yon vyolasyon refi tès chimik yo pral oblige gen yon sistèm Ignition Interlock enstale nan nenpòt veyikil a motè pou opere. Yon moun ki gen yon egzijans Ignition Interlock ki ap chèche retabli privilèj opere yo, oblige, kòm yon kondisyon pou bay yon lisans restriksyon, swa genyen nenpòt veyikil pou opere ekipe ak yon sistèm Ignition Interlock epi rete konsa pandan peryòd lisans restriksyon an oswa, si pa gen okenn veyikil a motè posede, anrejistre, oswa yo dwe opere, sètifye an akò ak règleman PennDOT. Tribunal la ka mande w tou pou w sibi yon tès depistaj ak tretman pou abi alkòl nan nenpòt nivo andikap pou premye ofans ak ofans ki vin apre yo. Anplis de sa, yon jij ka enpoze jiska 150 édtan sèvis kominotè.

Si w gen mwens pase 21 an epi yo kondane w poutèt w kondi anba enflyans (BAC w se .02 oswa pi wo), w ap sibi penalite ki nan Tablo 2, "Nivo Siperyè," menm si BAC ou pi piti pase nivo ki espesifye pou penalite sa yo.

Si w enplike nan yon aksidan ki lakòz blesi kòporèl, lanmò oswa domaj sou pwopriyete w, w ap sibi sanksyon ki endike nan Tablo 2, "Nivo Siperyè," olye sa yo ki nan lis Tablo 1, "Defisyans Jeneral," menm si BAC ou pi ba pase nivo ki endike nan Tablo 2, "To segondè."

Nenpòt moun ki kondi anba enflyans sibstans kontwole ak chofè ki refize fè tès chimik yo sibi sanksyon ki endike nan Tablo 3, "Pi gwo pouvantaj."

Pou yon premye ofans nan pi wo ak pi wo pousantaj andikap, yo ka aksepte w nan pwogram nan Accelerated Rehabilitative Disposition (ARD).

TABLO 1 - ENFÒMASYON JENERAL: .08 A .099 KONSANTRASYON ALKÒL SAN
(Remak: Sanksyon sa yo aplike pou chofè ki gen laj legal pou bwè.)

Sanksyon	Premye Ofans	Dezyèm Ofans	Twazyèm Ofans
Fraz	6 mwa pwobasyon	5 jou a 6 mwa prizon	10 jou a 2 zan prizon
Byen	\$300	\$300 - \$2,500	\$500 - \$5,000
Lisans	Pa gen aksyon	12-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock	12-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock

TABLO 2 - GWO TO: .10 A .159 KONSANTRASYON ALKÒL NAN SAN

(Remak: Tablo sa a aplike tou pou chofè ki poko gen 21 an ki gen yon BAC .02 oswa plis; chofè machin komèsyal ki gen yon BAC 0.04 oswa plis; chofè otobis lekòl ki gen yon BAC .02 oswa plis; ak chofè ki gen BAC .08 a .099 epi ki enplike nan yon aksidan ki lakòz domaj grav nan kò oswa blesi nan machin, lanmò oswa pwopriyete.

Sanksyon	Premye Ofans	Dezyèm Ofans	Twazyèm Ofans
Fraz	2 jou a 6 mwa prizon	30 jou a 6 mwa prizon	90 jou a 5 ane prizon
Byen	\$500 - \$5,000	\$750 - \$5,000	\$1,500 - \$10,000
Lisans	12-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock	12-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock	18-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock

TABLO 3 - PI GWO TO: .16 KONSANTRASYON ALKÒL NAN SAN

(Remak: Tablo sa a aplike tou pou chofè ki refize fè tès chimik nan nenpòt nivo BAC ak chofè ki kondane pou kondi anba enflyans sibstans ki nan Anons I, II oswa III ki pa preskri medikalman, yon konbinezon yon lòt dwòg ak alkòl oswa sibstans tankou inalan.)

Sanksyon	Premye Ofans	Dezyèm Ofans	Twazyèm Ofans
Fraz	3 jou a 6 mwa prizon	90 jou a 5 ane prizon	1 an pou 5 an prizon
Byen	\$1,000 - \$5,000	\$1,500	\$2,500 minimòm
Lisans	12-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock	18-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock	18-mwa sispansyon ak 1 ane kondisyon Ignition Interlock

Si penalite w gen ladann yon pwobasyon maksimòm oswa yon tèm prizon sis (6) mwa (ou se yon premye delenkan nan nenpòt nivo oswa yon dezyèm fwa delenkan nan "Defisyans Jeneral" oswa "Nivo Siperyè"), yo te akize krim DUI ou kòm yon deli ki pa klase. Akizasyon deli san klasman vle di si ou konteste ka a, ou pa gen dwa pou yon jijman jiri.

Pou yon premye ofans nan pi wo ak pi wo pousantaj andikap, yo ka aksepte w nan pwogram nan Accelerated Rehabilitative Disposition (ARD).

Si yo aksepte w nan pwogram ARD ou pral:

- Pèdi lisans ou pou jiska 90 jou pou ARD.
- Rete anba sipèvizon tribunal pou sis (6) mwa.
- Peye yon amann ant \$300 ak \$5,000 frè anplis ki gen rapò ak lòt depans.
- Sibi alkòl ak evalyasyon dwòg.
- Sibi tretman reyabilitasyon alkòl ak dwòg, si sa nesesè.
- Patisipe nan 12 èdtan 1/2 nan Alcohol Highway Safety School.

LWA ZEWO TOLERANS (ANBA 21 DUI)

Lwa Zewo Tolerans etabli konsekans grav pou moun ki poko gen 21 an, ki kondi ak nenpòt ki kantite alkòl mezirab nan san yo. Lwa a redwi Kontni Alkòl nan San (BAC) soti nan .08 pou rive nan .02 pou minè (ki poko gen 21) akize de kondi Sou Enfliyans.

POUKISA ZEWO TOLERANS?

Aksidan trafik yo se kòz nimewo en (1) lanmò pou adolesan Ozetazini.

kondi enplike plizyè travay, demand yo ki chanje toujou. Pou w kondi an sekirite, ou dwe vijilan, pran desizyon ki baze sou enfòmasyon ki toujou ap chanje ki prezan nan anviwònman an epi ou dwe kapab manevwe daprè desizyon sa yo. Bwè alkòl afekte yon pakèt konpetans ki nesesè pou fè travay sa yo.

Si w gen mwens pase 21 an epi yo kondane w pou DUI pou premye fwa, w ap ale nan prizon pou yon tèm ki soti de (2) jou rive sis (6) mwa, y ap sispann lisans ou pou yon ane konplè, epi w ap peye yon amann \$500 a \$5,000.

KONSOMASYON ALKÒL KAY TIMOUN YO

Si w poko gen 21 lane, li pa lalwa pou achte alkòl, konsome alkòl, gen alkòl nan posesyon w oswa genyen alkòl nan machin w ap kondi a. Anplis de sa, si w se minè epi yo arete w epi yo arete w pou tès san, souf ak/oswa pipi, konsantman paran yo pa obligatwa pou fè tès sa yo, men lapolis ap fè paran w konnen arestasyon an. Sanksyon minimòm pou bwè minè yo se yon amann jiska \$500 plis frè tribinal la.

Tribinal yo ka mande pou yo evalye ou pou detèmine nan ki pwen ou patisipe nan alkòl epi yo ka egzije w pou konplete avèk siksè yon pwogram edikasyon, entèvansyon oswa konsèy sou alkòl.

YON PWEN POU SOULIYE: Li kont lalwa pou nenpòt moun ki poko gen 21 an konsome, posede oswa transpòte alkòl.

PA riske konsekans yo.

Adilt, menm paran, ki kondane pou yo bay minè alkòl espre ak entansyonèlman, yo sibi yon amann pou pi piti \$1,000 pou premye ofans lan ak \$2,500 pou chak lòt ofans epi yo ka pran jiska yon ane nan prizon. Grammoun yo menm responsab pou envite ki bwè lakay yo. Si, pa egzanp, ou te gen 17 adolesan lakay ou pou yon fèt epi yo t ap bwè alkòl, fèt la ta ka koute w \$41,000. Sa se \$1,000 pou premye moun kap bwè adolesan ak \$2,500 pou chak lòt 16 moun kap bwè.

PÈMI KONDI KONPAK

DLC a se yon kontra pami eta manm yo ak Distri Columbia pou maksimize efò ki fè respekte lalwa nan tout peyi a. Pi gwo dispozisyon ki nan DLC a, ki eta manm yo pran angajman pou defann ak aplike, se:

- Konsèp "yon sèl lisans chofè" a, ki mande pou renonse yon lisans chofè ki andeyò eta lè yo fè aplikasyon pou yon lisans chofè nan yon lòt eta.
- Konsèp "yon sèl dosye chofè" la, ki egzije pou yo kenbe yon dosye chofè konplè nan eta chofè a kote li rete a pou detèmine kalifikasyon pou kondi nan eta a, ansanm ak privilèj operate ki pa rezidan yo nan lòt jiridiksyon.
- Rapòte tout kondanasyon trafik yo ak sispansyon/anilasyon lisans chofè andeyò eta a bay ajans lisans leta lakay yo, ansanm ak lòt enfòmasyon apwopriye.
- Asirans tretman inifòm ak previzib chofè yo lè yo trete ofans ki te komèt nan lòt eta yo tankou si yo te komèt nan eta lakay yo.

Ofans sa yo, si yo te komèt nan yon eta manm, ta dwe trete kòm si ofans lan te fèt nan Pennsylvania, epi sanksyon apwopriye a ta dwe enpoze daprè dispozisyon ki nan Kòd Veyikil nou an:

- Omisd indvidyèl oswa omisd neglijan ki soti nan operasyon yon machin (Seksyon 3732).

- Kondi yon machin pandan li anba enfliyans bwason ki gen alkòl oswa yon nakotik nan yon degre ki fè chofè a pa kapab kondi yon veykil san danje (Seksyon 3802).
- Si w pa sispann ak bay èd nan ka yon aksidan machin ki lakòz lanmò oswa blesi pèsonèl yon lòt (Seksyon 3742).
- Nenpòt krim nan komisyon an yon machin yo itilize (Kimes Code ak Dangerous Drug Act Ofenses).

Si w pa reponn yon sitasyon andeyò eta a, sa pral lakòz sispanyon endefini privilèj w pou w kondi nan Pennsilvani jiskaske yo reponn kote ki endike sou sitasyon an.

CHAPIT 4 KESYON REVIZYON

- 1. LAJ MINIMIM POU BWÈ NAN ETA SA A SE _____ ANE.**
  - A. 9
  - B. 20
  - C. 21
  - D. 18

- 2. MOUN KI POKO GEN 16 AN KI ITILIZE YON FO KAT IDANTIFIKASYON POU ACHTE ALKÒL PRAL:**
  - A. Resevwa yon sispanson kandi ki kòmanse nan 16yèm anivèsè nesans yo
  - B. Pa ka pran egzamen chofè a jiskaske yo 21yèm anivèsè nesans
  - C. Resevwa yon sispanson kandi ki kòmanse nan 21yèm anivèsè nesans yo
  - D. Ou dwe voye nan yon klas edikasyon sou sekirite alkòl

- 3. SI YON MOUN KI KI POKO 21 LANE KONSDOMASYON ALKÒL, MEN P AP KONDI YON VEYIKILA MOTÈ, SANKSYON POU YON PREMYE OFANS LAN SE:**
  - A. Yon sispanson lisans chofè 90 jou ak yon amann jiska \$500
  - B. Yon pwobasyon 6 mwa
  - C. Kondane yon enstitisyon koreksyon
  - D. Pwen sou dosye kundi a

- 4. KONSANTMAN PARAN POU FÈ TÈS SOUF, SAN AK PIPI SE:**
  - A. Pa obligatwa
  - B. Egzije sèlman nan men yon sèl paran
  - C. Obligatwa pou moun ki poko gen 16 zan
  - D. Egzije toude paran yo

- 5. LI KONT LWA POU NENPÒT MOUN KI POKO GEN 21 ANS POU _____ ALKÒL.**
  - A. Mete rad piblisite
  - B. Fè an prezans
  - C. Konsome
  - D. Sèvi

- 6. LI KONT LWA POU NENPÒT MOUN KI POKO GEN 21 ANS POU _____ ALKÒL.**
  - A. Mete rad piblisite
  - B. Posede
  - C. Sèvi
  - D. Fè an prezans

- 7. LI KONT LWA POU NENPÒT MOUN KI POKO GEN 21 ANS POU _____ ALKÒL.**
  - A. Sèvi
  - B. Mete rad piblisite
  - C. Fè an prezans
  - D. Transpò

- 8. YONN NAN SANKSYON POU KONDI SOU ENFLIYANS ALKÒL SE A(N):**
  - A. Sispanson lisans chofè 5 ane
  - B. \$100.00 amand
  - C. Prezans nan Lekòl Sekirite Alkòl Highway
  - D. 12 èdtan santans nan prizon

9. SI YO ARETE OU POU KONDI SOU ENFLIYANS ALKÒL EPI OU REFIZE FÈ TÈS SAN AN, OU PRAL RESEVWA YON:

- A. Tretman konsèy sou dwòg
- B. Kondane yon jou nan prizon
- C. Sispansyon Lisans Chofè
- D. \$300.00 amand

10. SI YON OFISYE LAPOLIS OBLIJE OU FÈ YON TÈS SAN AK PIPI OU:

- A. Ka chwazi tès ou pito a
- B. Ou dwe siyen yon fòm konsantman
- C. Ka refize si minè
- D. Ou dwe pran tès la, oswa lisans ou pral sispann

11. POU YON PREMYE KONDISYON POU KONDI SOU ENFLIYANS NAN NENPÒT KONSANTRASYON ALKOL NAN SAN, OU KA:

- A. Pèdi lisans ou pou jiska 5 ane
- B. Ou dwe oblige fè yon klas edikasyon publik sou danje ki genyen nan kondi sou ou
- C. Ou dwe oblige kondi ak yon lisans okipasyonèl ki gen restriksyon
- D. Peye yon amand omwen \$300

12. SI YO KONSIDERE KI KI POKO 21 LANE W AP KONDI PANDAN YO SOU ENFLIYANS SI NIVO ALKOOL OU:

- A. .08% oswa pi wo
- B. .10% oswa pi wo
- C. .05% oswa pi wo
- D. .02% oswa pi wo

13. SI W GEN MWENS KE 21 ANE EPI YO KONDANW POU KONDI ANBA ENFLIYANS ALKÒL, OU PRAL RESEVWA YON _____ SISPANSYON LISANS POU YON PREMYE OFFANS.

- A. 60 Jou
- B. 30 Jou
- C. 6 Mwa
- D. 1 Lane

14. SI W GEN MWENS KE 21 ANE, EPI YO AKIZE PASKE W YON FO KAT IDANTITE, YAP OBLIJE OU POU PEYE YON AMANN \$500 EPI LISANS OU YAP SISPANN POU 90 JOU.

- A. Sèlman si kontni alkòl nan san ou (BAC) se .02% oswa pi wo
- B. Menm si ou pa t ap kondi
- C. Sèlman si w t ap kondi nan moman arrestasyon an
- D. Sèlman si kontni alkòl nan san ou (BAC) se .02% oswa pi wo epi ou t ap kondi nan moman arrestasyon an.

15. LWA ZEWOTOLERANS A REDUI KONDISYON ALKOLS NAN SAN (BAC) SOTI .08% A _____ POU CHOFÈ KI KI POKO 21 AN POU YO CHAJE AK KONDI SOU ENFLIYANS.

- A. .02%
- B. .05%
- C. .07%
- D. .00%

16. SI YON OFISYE LAPOLIS ARETE W, OU DWE:

- A. Detache senti sekirite w la epi esann fenèt ou
- B. Pare dokiman w anvan ofisye a rive nan machin ou
- C. Rete nan machin ou ak men ou sou volan an, epi tann ofisye a pwoche bò kote w
- D. Soti nan machin ou epi mache nan direksyon machin patwouy la

---

CHAPIT 4 REPONS KLE

---

1. C
2. A
3. A
4. A
5. C
6. B
7. D
8. C
9. C
10. D
11. D
12. D
13. D
14. B
15. A
16. C

CHAPIT 5:

LWA AK PWOBLÈM KONÈKS YO

Chapit sa a ap bay enfòmasyon ou bezwen konnen sou dènye lwa Pennsylvania oswa lòt lwa ki gen rapò ak chofè yo.

Pou plis enfòmasyon sou lwa Pennsilvani tanpri vizite www.dmv.pa.gov, chwazi lwa ak règleman ki nan lis nan Sant Enfòmasyon.

NOTIFIKASYON OBLIGATWA POU CHANJMAN NAN NON OSWAADRÈS

Dapre Seksyon 1515 nan Kòd Veyikil Pennsilvani, si yo chanje non w oswa adrès ou, ou dwe notifye PennDOT nan 15 jou apre chanjman sa a menm si w ap deplase soti nan eta a. Ou ka rapòte chanjman adrès ou lè w vizite sit entènèt nou an nan www.dmv.pa.gov oswa rele Sant Apèl Kliyan nou an nan 717-412-5300. Kòd Veyikil Pennsylvania an entèdi fè lisans chofè yo bay nenpòt moun ki pa yon rezidan nan Pennsylvania. Dapre lalwa, si w se yon elektè ki anrejistre nan Pennsilvani, aplikasyon sa a pral pèmèt nou notifye biwo enskripsyon elektè konte w sou chanjman adrès ou. Ou ka chanje non w lè w ranpli yon Aplikasyon pou Lisans Chofè ki pa Komèsyal pou Chanjman/Koreksyon/Ranplasman (Fòmilè DL-80) ki disponib sou sitwèb la. Y ap ba w yon kat aktyaliz lisans chofè ki gen nouvo enfòmasyon yo. Kat sa a dwe pote ak lisans chofè w la. Pa gen okenn frè pou sèvis sa a pou chofè ki pa komèsyal yo.

LWA SOU SENTIWON SEKIRITE

Dapre Seksyon 4581 Kòd Veyikil Pennsylvania, se yon lwa nan Pennsylvania ki:

- Tout chofè ak pasaje chèz devan yo nan machin yo, kamyon lejè yo ak motorhom yo dwe mete senti sekirite.
- Si w ap transpòte pasaje ki gen uit (8) oswa plis men ki gen mwens pase 18 an, yo dwe mete senti sekirite, kèlkeswa kote yo monte nan veyikil la.
- Si w se yon chofè ki poko gen 18 an, kantite pasaje yo pa ka depase kantite senti sekirite nan veyikil la.

LA LWA OBLIJE W POU BOUCHE. Li fè bon sans pou mete sentiwon sekirite ou.

Anpil moun kwè yo ta kapab sèvi ak bra yo ak janm yo pou anpeche tèt yo frape sifas machin nan nan yon aksidan, men yo mal. Nan yon kolizyon, machin ou sispann, men kò ou kontinye ap deplase nan menm vitès ou t ap vwayaje a jiskaske li frape panèl enstriman an oswa vit machin nan. Nan pifò aksidan, kò pasaje yo ak chofè yo frape sifas enteryè veyikil la ak plizyè tòn fòs. Sa a pral kraze menm bra yo ak janm ki pi fò. Nan 30 mph, sa se tankou frape tè a soti nan tèt la nan yon biling twa etaj. Se poutèt sa ou pa ka kenbe tèt ou ak bra ou. Yon chofè oswa yon pasaje ki pa pase senti, ka mouri sou enpak, menm lè machin nan ap vwayaje tou dousman tankou 12 kilomèt alè.

Se sèlman sentiwon sekirite ki ka ralanti kò ou san danje. Ou gen sèlman 1/50yèm nan yon segonn sispann kò ou apre machin nan fè aksidan. Bra ak janm yo pa travay byen vit, men senti sekirite yo fè. Sentiwon sekirite yo ralanti kò w pi dousman pase yon panèl enstriman difisil, volan oswa vit machin. Pandan yon aksidan, senti sekirite tache distribye fòs rapid ralantisman sou pati ki pi gwo ak pi fò nan kò w tankou pwatrin, ranch yo ak zepòl. Sak gonflab yo bay emn yon gwo benefis nan "desant". Sepandan, menm avèk yon sak gonflab la, yo dwe mete senti sekirite.

Senti sekirite tou kenbe ou anndan veyikil ou a. Chans ou genyen pou w mouri yo prèske 25 fwa pi gwo si yo jete w nan veyikil ou. Lè yo ejekte anjeneral vle di pase nan vit machin nan epi, tone yon kote - difisil. Fòs yo nan yon kolizyon yo ka gwo ase ejekte w ou jiska 150 pye (apeprè 15 longè veyikil la). Si ou tonbe nan lari a, toujou gen chans pou yo te pase sou ou pandan ou kouche la. Kat (4) sou chak senk (5) moun ki te mouri lè yo te ejekte t ap viv, si yo te kapab rete andedan veyikil la.

Senti sekirite ak sak gonflab sove lavi moun. Yo travay pi byen lè tout moun boukle epi timoun yo byen kenbe nan chèz la dèyè.

LWA SOU RESTRIKSYON TIMOUN

Aksidan machin yo se kòz prensipal lanmò ak blesi timoun Ozetazini. Nan Pennsylvania chak ane, apeprè 7,000 timoun ki poko gen senk (5) ane ki enplike nan aksidan.

LWA 229 PWOTEKSYON SOU TIMOUN KI PASAJE EGZIJE

- Timoun ki poko gen kat (4) lane yo dwe mare nan yon sistèm restriksyon pou pasaje timoun ki apwouve pa federal (syèz sekirite pou timoun), ki dwe sekirize nan veyikil la pa sistèm senti sekirite a (oswa lè l sèvi avèk sistèm LATC veyikil la, ki disponib nan nouvo machin), kèlkeswa kote yo monte nan veyikil la (syèz devan oswa dèyè).
- Timoun ki gen laj kat (4) oswa plis, men ki poko gen uit (8) an dwe mare nan yon chèz pou timoun ki apwouve pa federal, ki dwe sekirize nan veyikil la pa sistèm senti sekirite a, kèlkeswa kote yo monte nan yon machin (syèz devan oswa dèyè). Chèz boustè yo dwe itilize ansanm ak sentiwon pou janm ak zepòl.
- Timoun ki gen uit (8) lane oswa plis, men ki poko gen 18 lane dwe boukle senti sekirite, kèlkeswa kote yo monte nan veyikil la (syèz devan oswa dèyè).
- Chofè yo responsab pou sekirize timoun yo nan yon sistèm kontrent pou pasaje timoun ki apwouve yo epi asire timoun ki poko gen 18 lane yo pou boukle yo.

VYOLATÈ YO KA JWENN AMAND EPI Y AP RESPONSAB POU TOUT DEPANS TRIBINAL.

Timoun ki poko gen laj 2 an dwe mete sekirite nan yon chèz machin ki anfas dèyè jiskaske timoun nan depase limit maksimòm pwa ak wotè chèz machin nan jan manifakti chèz machin nan deziyen an. **Pa janm enstale yon chèz sekirite timoun ki fè fas a dèyè sou chèz devan an si gen yon sak lè.** Nan yon aksidan, sak lè a pral frape dèyè chèz timoun nan ak fòs fòmidab, ki pral transmèt nan tèt tibebe a ki lakòz blesi grav oswa lanmò.

Si w ap transpòte timoun ki poko gen uit (8) an ki, dapre lalwa, dwe monte nan chèz sekirite pou timoun oswa chèz rapèl ki apwouve pa federal, li manyèl pwopriyetè machin ou an ak enstriksyon ki te vini ak chèz la pou w konnen kijan pou tache chèz la byen sere sou chèz veyikil ou a epi kijan pou an sekirite timoun yo byen nan chèz timoun yo.

KONSEY SEKIRITE POU TIMOUN AK BÈT

Anpeche kou chalè ki gen rapò ak machin

Kòm tanperati deyò monte, danje pou timoun ak bèt kay yo blese grav oswa menm mouri paske yo te rete poukонт yo andedan yon machin cho ogmante tou. Veyikil yo chofe byen vit - menm ak yon fenèt woule desann de pou, si tanperati deyò a nan ba 80s Fahrenheit, tanperati a andedan yon machin ka rive nan nivo ki ka touye moun nan sèlman 10 minit.

Konsèy prevansyon pou evite yon kou chalè trajik:

- Pa janm kite yon timoun oswa yon bèt kay poukонт ou nan yon machin, menmsi fenèt yo louvri pasyèlman.
- Pa janm kite timoun yo jwe nan yon machin poukонт li.
- Mete valiz ou, valiz, telefòn selilè, oswa yon bagay w ap bezwen sou chèz dèyè a pou w asire w ke w wè yon timoun ki rete nan machin nan.
- Kenbe yon gwo lous Teddy oswa lòt bèt boure nan chèz machin nan lè li vid. Deplase atik la sou chèz la devan lè ou mete timoun nan sou chèz machin nan kòm yon rapèl vizyèl.
- Pou plis enfòmasyon sou anpeche kou chalè, vizite <https://www.safercar.gov/parents/InandAroundtheCar/heastroke.htm>.

Rad sezon fredi ak chèz machin

Kòm pati ki pi frèt nan sezon fredi a ap apwoche, paran yo pote rad sezon fredi ankonbran pitit yo pou kenbe yo cho pandan vwayaj machin. Sepandan, rad sezon fredi epè ka diminye sekirite chèz machin timoun nan. Tout rad ak rad yo pral konprese nan yon aksidan, men rad sezon fredi pi epè ka konprese ase yo kreye gwo kanson nan ekipay la. Ekipay chèz machin nan kenbe timoun nan an sekirite nan chèz machin nan epi li dwe byen byen sou kò timoun nan pou bay pi bon pwoteksyon nan yon aksidan. Pou plis enfòmasyon konsènan Konsèy Sekirite Ivè pou Timoun yo, vizite sitwèb PennDOT nan <http://www.penndot.gov>.

ENFÒMASYON SEKIRITE AIR BAG

- Sak lè yo se aparèy pwoteksyon siplemantè. Sentiwon pou janm ak zepòl yo ta dwe toujou mete. Mete senti sekirite a byen byen sou ranch ou ak braslè zepòl la sou pwaterin ou lwen kou ou.
- Chèz chofè ak pasaje devan yo ta dwe deplase osi lwen ke posib, patikilyèman pou moun ki pi kout. Ou ta dwe chita pi lwen lòj sak lè a ke posib, san yo pa konpwomèt kapasite w pou rive epi opere pedal gaz ak fren yo, ak kontwòl sou panèl enstriman an ak kolòn volan an. Pou w an sekirite, si sak lè a deplwaye, ou ta dwe omwen 10 pouz lwen volan an.
- Kenbe volan an nan pozisyon 9 ak 3 è oswa 8 ak 4 è. Sa a ap anpeche ponyèt ou ak bra ou yo pa blese oswa kase oswa fòse frape ou nan figi a, si sak lè a deplwaye. Epitou, kenbe gwo pouz ou sou bò anwo oswa deyò wou an, olye pou yo sezi andedan wou an.
- Tibebe ki nan chèz sekirite ki anfas dèyè yo ta dwe **pa janm** monte sou chèz devan yon veyikil ki gen yon sak airbag bò pasaje yo.
- Li rekòmande pou tout timoun ki gen laj 12 an oswa mwens monte sou chèz la dèyè. Gen de (2) rezon pou sa: premyèman, pifò kolizyon yo se kolizyon frontal, kidonk lè yo mete timoun yo sou chèz dèyè a deplase yo pi lwen pwen enpak la; Dezyèmman, timoun yo gen tandans fè tèt yo sou chèz yo epi yo ka twò pre lòj sak lè a si yo sou yon chèz devan, sa ki mete yo nan risk pou yo blese si sak lè a deplwaye pandan yon aksidan.

LWA AMERIKEN POU ANDIKAP

Pou respekte Lwa 1990 sou Ameriken andikape yo, PennDOT rann tout Sant Lisans kondi ak Sant Lisans Foto yo aksesib pou moun ki andikape yo. Anplis de sa, sèvis sa yo disponib pou moun ki vle pran Egzamen Konesans ak Road epi ki gen pwoblèm pou tande oswa pou lekti.

ENTÈPRÈT POU SOUD AK MALANTANDAN

Biwo Lisans Chofè PennDOT a pral bay yon entèprèt sou demann pou moun ki gen pwoblèm pou tande epi ki komunik grasa itilizasyon lang siy. Sèvis sa a disponib pou kliyan ki vle pran Egzamen Konesans chofè a ak/oswa Road Test oswa ki gen pou pran yon egzamen pwen espesyal.

Fè premye kontak ou ak PennDOT omwen de (2) semèn anvan lè ou vle pran tès la, epi PennDOT ap fè tout sa li kapab pou sekirize yon moun ki siyen nan preferans ou.

POU YON ENTÈPRÈT PREZAN OU DWE

1. Rele 717-412-5300 pou pran yon randevou pou pase tès ou a. Si w itilize yon TDD, ou ta dwe rele 711. Endike nan ki Sant Lisans Chofè ou vle pran tès la epi bay omwen twa (3) dat ou pral kapab pran tès la.
Lè w fikse yon randevou pou w pran tès ou a, ou ka sèvi ak Sèvis Relè Pennsylvania tou. Sèvis sa a bay komunikasyon telefòn ant yon moun ki gen yon sistèm TDD ak yon moun ki pa genyen. Sistèm sa a sèvi ak yon operatè pou aji kòm yon pasaj ant pou apèl ant odyans ak moun ki pa tande. Si w gen yon sistèm TDD, ou ta dwe itilize 1-800-654-5984 lè w ap jwenn aksè nan Sèvis Relè Pennsylvania. Si w ap jwenn aksè nan sèvis la kòm yon moun kap rele tande, ou ta dwe itilize 1-800-654-5988. Lè yo anboche yon entèprèt pou ede w ak tès ou a, y ap rele w pou konfime dat tès ou a.
2. Lè w pran randevou w, ou ta dwe endike si gen yon kalite lang siy ou prefere itilize. Kalite ki disponib yo se:
  - Lang Siy Ameriken (ASL)
  - Lang siy Pidjin (PSE)
  - Anglè egzak ki siyen (GADE)
  - Yon entèprèt oral (yon moun ki li nan bouch)

METÒD TÈS ALTÈNATIV

Gen kèk moun ki pran Egzamen Konesans yo ka gen pwoblèm pou li oswa nan kèk ka, yo ka pa kapab li epi yo ta santi yo pi alèz si yo te li tès la. Sou demann, yo ofri tès vwa nan tout Sant Lisans Chofè atravè Commonwealth la.

ZÒN PAKIN POU MOUN KI GEN ANDIKAP

Dapre Iwa Pennsylvania, gen de (2) kondisyon ki nesesè pou yon moun ka pake legalman nan yon zòn pakin ki deziyen pou moun ki gen andikap:

1. Veyikil k ap estasyone a dwe montre yon moun ki andikape oswa yon plak enskripsyon pou yon veteran andikape/pankèt pakin.
2. Yo dwe opere machin nan oswa pou transpòte moun ki andikape oswa veteran ki gen andikap grav la.

Nenpòt veyikil ki estasyone ilegalman nan yon zòn pakin pou moun ki andikape yo ka retire nan zòn sa a nan remorquage epi yo ka reklame lè yo peye frè remokaj yo. Vyolasyon pakin sa a se yon ofans. Moun ki kondane pou ofans sa a pral resevwa penalizasyon ant \$50 ak \$200.

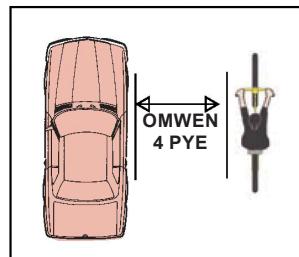
LWA ANTI GASPIYAJ

Li kont lalwa pou jete, jete oswa depoze sou nenpòt otowout, sou nenpòt lòt pwopriyete publik oswa prive (san konsantman pwopriyetè yo) oswa nan oswa sou dlo Commonwealth sa a, soti nan yon machin, nenpòt fatra papye, bale, sann, fatra kay, vè, metal, fatra oswa fatra oswa nenpòt ki danjere oswa prejidis san yo pa pèmèt yo retire nenpòt bagay yo imedyatman, oswa yo pa anpeche yo retire sibstans yo imedyatman. retire. Yon vyolasyon lwa sa a, ki gen ladan nenpòt vyolasyon ki soti nan kondit nenpòt lòt moun ki preznan nenpòt machin kote ou se chofè a, ka lakòz yon amann jiska \$300 lè yo kondane.

SEKIRITE MACHIN AK ENSPEKSYON EMISYON

Veyikil ou a dwe fè yon enspeksyon sekirite nan yon estasyon enspeksyon otorize chak 12 mwa. Dat ki sou fich la fè w konnen ki lè machin ou dwe enspekte ankò. Yo ka enspekte yon machin jiska 90 jou anvan pwochen dat ekspirasyon li. Epitou, si yon ofisyè lapolis remake ekipman ki gen defo sou machin ou an, ou ka oblige repare l nan senk (5) jou pou evite yon sitasyon. Nan anpil konte, ou dwe tou fè enspekte sistèm kontwòl emisyon pou machin ou, kamyonèt oswa kamyon lejè (ane modèl 1975 oswa pi nouvo) anvan ou kapab konplete enspeksyon sekirite ou. Enspeksyon emisyon yo fèt nan biznis prive ki sètifye pa PennDOT. Rele Liy Asistans Kliyan Emissions nan 1-800-265-0921 pou aprann sou kondisyon ki nan konte w la.

PASAJ SEKIRITE SE LALWA

1. Avan w pase, ou dwe deside an premye si w kapab manevwe alantou siklis la. Asire w ou tcheke pou trafik k ap vin anfas. Lè w ap pase, ou **dwe pèmèt omwen kat (4) pye** ant machin ou ak yon bisiklèt pou w ka pase san danje. Si sa nesesè epi si ou kapab fè sa san danje, ou gen pèmisyon pou w travèse liy doub jòn santral la pou w ka kenbe kat (4) pye distans ant machin ou ak bisiklèt la.
2. Sòf si yo fè yon vire agòch, siklis k ap vwayaje pi dousman pase machin k ap pase yo dwe rete sou bò dwat wout la epi yo dwe vwayaje nan menm direksyon ak rès trafik la. Sepandan, egzijans sa a anile sou wout ki gen yon sèl liy nan chak direksyon.
3. Lè gen yon sèl liy vwayaj, siklis yo ka itilize nenpòt pati nan liy lan pou evite danje sou wout la, tankou kenbe yon distans sekirite ak machin ki kanpe ak machin ki bloke.
4. Chofè yo pa ka vire nan chemen yon siklis k ap monte dwat devan sou yon wout oswa sou zepòl.
5. Ou pa kapab fòse yon bisiklèt kite wout la. Si w fè sa, ou ka fè fas ak akizasyon kriminèl.
6. Yo konsidere siklis yo kòm operatè machin epi yo atann pou yo obeyi tout lwa trafik yo; sepandan, yo ka vwayaje nan mwens pase vitès minimòm ki afiche a epi yo pa ka site pou yo anpeche trafik. Bisiklèt yo ka opere sou yon zepòl oswa yon berm, men yo pa oblige fè sa.

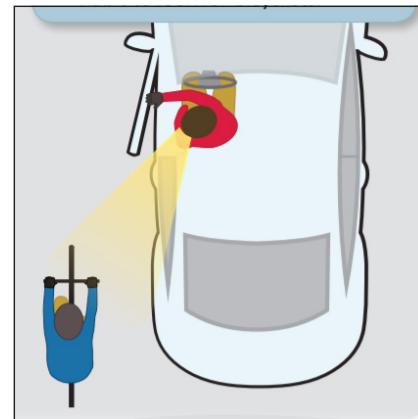
Pou jwenn plis enfòmasyon, Manyèl chofè bisiklèt Pennsylvania (PUB 380) ou ka jwenn li nan:
<http://www.dot.state.pa.us/public/pubsforms/Publications/Pub%20380.pdf>

DANJE POU PÒT KI LOUVRI POU SIKLIS YO

Pòt machin ki louvri yo reprezante yon menas grav anpil pou siklis yo. Lè w ap louvri pòt yon machin, yo sijere chofè ak pasaje yo fè bagay sa yo:

1. Tcheke retwovizè ou a.
2. Tcheke glas bò kote w.
3. Louvri pòt la ak men byen lwen ou (men ki pi lwen pòt la)

Yo rele sa metòd "Dutch Reach" paske li soti nan Netherlands. Li fòse kò ou vire, ki pral pi byen pèmèt ou wè siklis k ap apwoche. Li tou anpeche pòt machin nan louvri twò vit. Sa a pa sèlman pwoteje siklis yo, men li kapab tou anpeche pòt ou a domaje oswa rache pa yon machin kap apwoche.

Bisiklèt yo ta dwe monte omwen twa pye soti nan machin ki estasyone pou evite pòt, tou de nan lari ki gen ak san liy bisiklèt. Sa a pral kenbe siklis yo deyò nan "zòn pòt la" epi pwoteje yo pou yo pa frape lè yo louvri pòt machin yo.

LWA ANTI SMS

Lwa a te antre anvigè 8 mas 2012, epi vyole lalwa a se yon ofans prensipal, rezime ak kondanasyon ki gen yon amann \$50.

Ki sa Lalwa fè

- Defini yon Aparèy komunikasyon san fil entèaktif (IWCD) kòm yon telefòn san fil, asistan pèsonèl dijital, telefòn entelijan, òdinatè pòtab oswa mobil oswa aparèy ki sanble ki ka itilize pou voye tèks mesaj, mesaj enstantane, imèl oswa naveg sou entènèt la.
- Defini yon komunikasyon ki base sou tèks kòm yon mesaj tèks, mesaj enstantane, imèl oswa lòt komunikasyon ekri ki konpoze oswa resevwa sou yon IWCD.
- Fè klè ke lwa sa a ranplase nenpòt òdonans lokal ki mete restriksyon sou itilizasyon aparèy san fil entèaktif pa chofè yo.

Lalwa pa otorize sezi yon IWCD. Entèdiksyon tèks la pa enkli itilizasyon yon aparèy GPS, yon sistèm oswa yon aparèy ki entegre fizikman oswa elektwonikman nan veyikil la, oswa yon aparèy komunikasyon ki mete sou yon machin transpò piblik, otobis oswa otobis lekòl.

OBEYISANS APARÈY KONTWÒL TRAFIK AVÈTISMAN SOU KONDISYON LEGAL DANJERE

Lwa sa a te antre an vigè nan dat 6 septanm 2012, fè li ilegal pou kondi alantou oswa atravè siy oswa aparèy kontwòl trafik ki fèmen yon wout oswa otowout akòz kondisyon danjere, tankou wout ki inonde. Yon kondanasyon pou vyolasyon lwa sa a lakòz 2 pwen ajoute nan dosye kondi ou ak yon amann jiska \$250. Anplis de sa, si yo rele sekouris ijans yo akòz aksyon w yo, amann lan ap ogmante jiska \$500 epi w ap responsab pou ranbouse depans pou repons ijans yo.

CHAPIT 6: REFERANS

Chapit sa a pral bay yon referans rapid konsènan enfòmasyon itil, fòm, publikasyon ak literati.

SANT APÈL KLIYAN

Enfòmasyon konsènan sèvis chofè ak machin yo disponib 24 èdtan pa jou si w ap itilize yon telefòn tactile.

Reprezantan Sèvis Kliyan yo disponib ant 8 a.m. ak 5 p.m. - Lendi jiska vandredi

Pou asistans dirèk eksepte nan gwo jou ferye yo: 717-412-5300   TDD: 711

EGZAMEN SOU WOUT AK RANDEVOU EGZAMEN PWEN ESPESYAL

Yo dwe pran randevou pou pran Egzamen Pwen Espesyal la ak tès woutye ki pa komèsyal la. Lè w pare pou w pran egzamen wout la oswa egzamen pwen espesyal la, ou ka pwograme tès ou a sou Entènèt atravè sitwèb Sèvis Chofè ak Veyikil la nan www.dmv.pa.gov. Si w pa gen aksè a entènèt, ou ka pran yon randevou pou tès ou a lè w rele 1-800-423-5542 ant èdtan 8 a.m. ak 5 p.m., lendi jiska vandredi, eksepte jou ferye yo.

Sonje: Si w gen mwens pase 18 an, ou pa ka pran egzamen woutye ou a pandan sis (6) mwa apre ou fin resevwa pèmi pou aprann ou epi ou dwe ranpli 65 èdtan egzijans pou devlope konpetans dèyè volan an.

PWOGRAM TÈS TWAZYÈM PATI KI PA CDL

PennDOT te sètifye biznis twazyèm pati pou administre tès wout la pou yon frè mache. Tout egzaminatè twazyèm pati yo sètifye PennDOT epi tès la idantik ak tès ou ta pran nan yon sant lisans chofè PennDOT. Pou jwenn yon lis biznis k ap patisipe nan zòn ou an, vizite www.dmv.pa.gov.

FÒMILÈ DEPATMAN AK PIBLIKASYON SOU ENTÈNÈT

Enfòmasyon, fòmilè, publikasyon ak fèy enfòmasyon ki gen rapò ak lisans chofè ak machin yo disponib pou kliyan yo e yo jwenn sou sitwèb PennDOT Sèvis Chofè ak Veyikil nan www.dmv.pa.gov.

KAT POU LETA AK KONTE

Pou jwenn enfòmasyon sou kat tout eta ak konte yo, rele 1-717-787-6746, lendi jiska vandredi, eksepte jou ferye yo, ant èdtan 8 a.m. ak 4 p.m.

LÒT ENFÒMASYON

Depatman Transpò Etazini gen yon Liy Dirèk pou Sekirite Oto nan 1-800-424-9393 oswa sou Entènèt nan www.nhtsa.dot.gov.

511PA

511PA bay sèvis enfòmasyon gratis 24 sou 24 ki gen ladan avètisman reta trafik, previzyon metewolojik, enfòmasyon touris rejyonal, ak lyen ki mennen nan ajans transpò publik yo ak gwo ayewopò yo. Sèvis la disponib lè w rele 511 apati telefòn selilè ak liy telefonik oswa atravè entènèt lè w vizite www.511PA.com. Rezo wout 511PA a gen ladan tout 1,759 mil nan ant eta ki gen ladan Pennsylvania Turnpike, ansanm ak lòt gwo wout nan Harrisburg, Philadelphia ak Pittsburgh. Enfòmasyon sou trafik pou majorite rezo sa a gen ladann rapò ensidan tankou aksidan, aktivite konstriksyon ak kondisyon wout sezon fredi. Anplis de sa, vitès mwayèn trafik yo disponib pou plizyè ant eta ak lòt gwo wout nan zòn iben. Itilizatè yo kapab tou enskri atravè sitwèb la pou resevwa alèt vwayajè pèsonalize, yo bay atravè imel ak mesaj tèks. PennDOT ankouraje otomobilis yo pou yo pa rele 511PA pandan y ap kondi. Moun k ap rele yo ta dwe retire wout la san danje pou yo rele sistèm lan, oswa tcheke si gen reta vwayaj anvan yo soti.

ENTOSIKASYON MONOKSID KABÒN

Tout machin ki mache ak gaz pwodui monoksid kabòn, yon gaz ki ka touye moun san odè ki soti nan tiyo echapman machin nan. Ou pa ka pran sant gaz monoksid kabòn. Si ou vin anvi dòmi oswa kè plen, sa ka endike anpwazònman ak monoksid kabòn.

SENTÒM EKPOZYON MONOKSID KABÒN

- Fatig oswa feblès
- Vètij
- Tèt fè mal
- Kè plen ak/oswa vomisman
- Batman kè rapid
- Respirasyon iregilye
- Konfizyon dezoryante
- Touse
- Doulè nan pwatrin

KONSÈY POU ANPECHE PWAZON MONOKSID KABÒN NAN VEYIKIL

- Enspeksyon regilye ak antretyen nan sistèm tiyo echapman machin ou an ak mòflè yo esansyèl nan anpeche anpwazònman monoksid kabòn nan machin ou an. Si w okouran de twou oswa lòt defisyans nan sistèm tiyo echapman w lan, fè yon pwofesyonèl otomobil tcheke li menm kote a.
- Pa chofe machin ou nan garaj la ak pòt garaj la desann oswa pasyèlman desann. Louvri pòt garaj ou nèt si machin ou ap kouri nan garaj ou.
- Si veyikil ou a san kle epi ou pake li nan yon garaj ki atache, pa janm bliye fèmen veyikil la.
- Nan jou nèj, toujou enspekte tiyo ke ou epi retire nenpòt nèj oswa glas ki ta ka obstrue tiyo ke machin ou a.
- Si w bloke nan trafik oswa si w chita nan yon veyikil ki fè ralenti, asire w ke w louvri yon fenèt pasyèlman.
- Konsidere enstale yon detektè monoksid kabòn ki fonksyone ak batri nan machin ou epi tcheke oswa ranplase pil lè w ap chanje lè revèy yo nan prentan ak otòn chak ane.
- Si w sispek anpwazònman monoksid kabòn nan veyikil ou a, sòti imedyatman, pran lè fre, epi chèche swen medikal ijans touswit.

PAJ	SIJÈ	PAJ	SIJÈ
Baton Akseleratè yo	62	Ki Klas Ou Bezwen?	4
Aksidan (Gade Aksidan)		Lisans chofè/Pèmi Aprantisaj:	
Adrès, Chanje	89	Ki Moun ki Bezwen	3
Enfòmasyon sou sekirite Airbag	91	Kondi nan Lannuit	39
Alkòl ak Kondit	33	Kondi Ijans, Fè fas ak:	
Metòd Tès Altènatif	92	Baton Akseleratè yo	62
Lwa Ameriken andikape yo (ADA)	91	Echèk Fren	62
Randevou:		Fren toudenkou	61
Egzamen wout	5, 94	Fren	58
Egzamen Pwen Espesyal	94	Devye sou Asfat	63
Fè bak	38	Wout ki Inonde	61
Bisiklèt	55, 56, 92, 93	Kòn, Sèvi ak	44
Pyeton avèg	9	Idwoplanaj	41
Ang Mò	37	Pano, Sèvi ak	44
Echèk Fren	62	Derapaj	61
Frenaj	58, 60	Sifas Glise - Kondisyon Wout	40
Otobis	56	Nèj ak glas	41
Bis Lekòl	58	Volan	60
Anpwazònman nan Monoksid Kabòn	95	Eklatman Kawotchou	62
Chanje Vwa	38	Veyikil k ap pwoche tèt sou	64
Lwa sou Kontrent Timoun	90	Asfat Mouye	40
Entèsekson sikilè	49	Enfòmasyon sou Dosye Kondit	79
Klas Lisans Chofè Yo	4	Kondi anba Enfliyans (DUI)	33, 34, 81
Kominike entansyon w bay lòt chofè yo	43	Dwòg ak kondi	34, 81
Sibstans kontwole:		Emisyon, Enspeksyon Sekirite Veyikil	92
kondi anba Enfliyans (DUI)	81	Machin Ijans	59
Aksidan	34, 81	Kouri oswa Egzante Lapolis	81
Erè kritik nan kondi	34	Wout ki Inonde	61
Sikilasyon Travèsal	46	Bwouya	42
Koub, Jesyon	51	Moun ki gen Lisans Etranje	3
Sant Apèl Kliyan	94	Fòmilè ak Biblikasyon, Depatmantal	94
Bèbè/Soudè, Entèprt pou	91	"Règ Kat Segonn,"	35
Faktè ki lye ak Chofè	32	Kòtèj Antèman	64
Alkòl ak Kondit	33	Pano pou Gide	19
Maladi ak Kondisyon Medikal	33	Limyè devan yo	39, 40
Distraksyon nan Kondit	32	Lwa sou Limyè/Esi-glan	42
Dwòg ak Kondit	34	Tèt, Ajiste	32
Faktè ki lye ak Sante	33	Faktè ki lye ak Sante	33
Odyans	33	Otowout ak Echanjman, Negosasyon:	
Neglijans	32	Antre nan gran wout	52
Manke Dòmi	32	K ap sòti nan gran wout	52
Vizyon	33	Vwayaje sou gran wout	52
Antant pou Pèmi Kondi (DLC)	84	Klaksòn, Itilize	44
Lisans chofè/Pèmi Aprantisaj:		Veyikil Ipomobil ak Kavalye yo	59
Klas Lisans Chofè Yo	4	Idwoplanaj	41
Enfòmasyon sou Lisans Chofè pou Jèn Timoun	3	Neglijans (Fason sa Ka aAekte Kondit ou)	32
Enfòmasyon sou Pèmi Aprantisaj k ap aprann Jèn		Lòt Enfòmasyon	94
Timoun	3	Enspeksyon, Sekirite Veyikil ak Emisyon	92

PAJ	SIJÈ	PAJ	SIJÈ
Asirans, Kondi San	80	Aprann kondui	31
Entènèt	92	Gade:	
Entèprèt pou moun ki Bèbè/Soud	91	Devan	37
Entèseksyon:		Dèyè	38
Pwoche Entèsekson	48	Sou kote yo	38
Vwa Degajman yo	50	Jesyon Espas	35
Jesyon, Ki Moun Ki Dwe Sede	48	Jesyon Vitès	38
Won-Pwen ak Sèk Sikilasyon yo	50	Kat Jeyografik, nan tout Eta a ak Konte	94
Pano ak Tas sou Asfat pou Vwa Afektasyon 48 Pano		Antre Nan Sikilasyon	46
Sikilasyon ak Pano Kanpe yo	49	Pèsonèl Militè	3
Vwayaje atravè	49	Miwa	31
Vire agoch	45, 48, 49	Motosiklèt/Mopèd, Pataje Wout la	55
Vire adwat	45, 46, 48	Non, Chanjman nan	89
Sistèm Nimerotasyon Wout Ant-Eta yo	20	Jesyon nan Entèsekson	48
Enfòmasyon sou Lisans Chofè pou Jèn Timoun	3	Lannuit, Kondi nan	39
Enfòmasyon sou Pèmi Aprantisaj k ap aprann Jèn Timoun	3	Fon Trust Konsyantizasyon Donasyon Ògàn	2
Kenbe Veyikil ou Kote Yo Ka Wè Li	37	Deziyasyon Donè Ògàn	2
Lwa:		Pakin	52
Lwa Ameriken andikape yo (ADA)	91	Zòn pou Moun Andikape	92
Anti-Fatra	92	Pakin Paralèl	6, 52, 53
Bisiklèt	92	Pasaj:	
Dispozisyon pou Timoun	90	An jeneral	46, 47
Konsèy sekirite pou timoun ak bêt kay	90	Pa Kapab	47
Antant pou Pèmi Kondi (DLC)	84	Sou yon Wout De Vwa	47
kondi Sou Enflyians Alkòl oswa Yon Sibstans Kontwole	81	Sou bò dwat la	47
Limyè/Esi-glaj	42	Asfat:	
Konsantman Enplik (Tès Chimik pou Alkòl oswa Dwòg)	82	Devye Sou	63
Asirans, Kondi San	80	Asfat la	22
Non oswa Adrès	89	Pyeton	55
Lwa sou Avètisman sou Kondisyon Danjere sou Aparèy Kontwòl Trafik yo	93	Avèg	9
Pasaje nan yon Kamyon Louvri	59	Pano	9
Notifikasyon Obligatwa pou Chanjman nan Non oswa Adrès	89	Retire Pwen pou Kondi an Sekirite	79
Espas pou Moun Andikape	92	Sistèm Pwen, Pennsylvania a	79
Senti sekirite	89	Lapolis, Kisa pou w fè si yo kanpenan	80
Retire nèj/glas	41	Siyalizasyon Fewovyè	10
Deplase sou	59	Travès Wout Tren yo	55
Voye Tèks	93	Pano Travès Tren	9
Minè k ap Bwè Alkòl	84	Referans	94
Zewo Tolerans (Anba 21 DUI)	84	Pano Regularizasyon	10
Pèmi Aprantisaj:		Wout, Kondisyon:	
Aplike pou yon Pèmi Aprantisaj	1	Wout ki Inonde	61
Enfòmasyon sou Pèmi Aprantisaj k ap aprann Jèn Timoun	3	Idwoplanaj	41
Enfòmasyon sou Lisans Chofè pou Jèn Timoun	3	Wout/Sifas ki glise	40, 41

PAJ	SIJÈ	PAJ	SIJÈ
Syèj, Ajiste Senti Sekirtie	31	Volan	60
Chofè a, Fikse	31	Sispansyon ak Anilasyon Privilèj Kondit	79
Siyalizasyon w lan:		Tès:	
Itilize Siyalizasyon Ijans	44	Metòd Tès Altènatif	92
Lè W ap Chanje Direksyon	44	Si w Echwe nan Tès la	6
Lè W ap Ralanti oswa Kanpe	43	Si w pase egzamen an	6
Siyalizasyon (Sikilasyon):		Konesans	5
Flache	8	Wout	5
Itilizasyon Kontwòl Vwa	8	Kawotchou:	
Limyè ak Flèch	7	Eksplozyon	62, 63
Limyè Sikilasyon Ki Pa Fonksyone	8	Trafik:	
Pyeton	9	Sèk, Won-Pwen	50
Travès Fewovyè	9	Jere kondisyon sikilasyon youn pa yon	40, 41, 42
Ranp Mezi	8	Trafik k ap deplase dousman	43
Zòn Lekòl	9	Koule Trafik	43
Pano:		Limyè Trafik (Gade Siyal)	
Pano pou Gide	19	Kamyon:	
Nimewo Sòti	19	Aksidan Sipò	58
Ototout/Vwa Rapid	19	Fren	58
Sistèm Nimerotasyon Wout Ant-Eta yo	20	Ranp Sovtaj	58
Makè Mil yo	20	Suiv yon kamyon	57
Makè Wout	21	Chaj ki twò gwo	58
Sèvis	21	Pase yon Kamyon	56
Direksyon ki oryante sou touris	21	Kamyon ki pase	57
Pano Regilarizasyon	10	Vire	57
Pano Avètisman	13	Viraj, Antre, ak Pasaj	45
Aparèy kanalizasyon	19	Sikilasyon Travèsal	46
Panno Flèch Elektwonik	19	Vire agoch ak adwat	45
Lwa sou Avètisman sou Kondisyon Danjere sou		Antre nan Sikilasyon	46
Aparèy Kontwòl Trafik yo	93	Pasaj	46
Objè ki toupre wout la	17	Vire Soti oswa Antre nan yon Vwa Viraj Santral	45
Zòn Travay	18	Vire adwat nan yon limyè wouj	46
Derapaj	61	Demi Tou	46
Wout Glise	40, 41	Minè k ap Bwè Alkòl	84
Sikilasyon Ralenti, Reyaksyon sou	43	Tcheke Veyikil, Preparasyon pou Kondit	31
Retire nèj-glas	41	Deziyasyon Veteran	2
Pèl-a-Nèj	60	Kondisyon Vizibilite:	
Rafal Nèj	42	Bwouya	42
Enfòmasyon sou Nimewo Sekirite Sosyal	3	Nèj	42
Kousen espas:		Vizyon	3, 33
Devan	35	Pano Avètisman	13
Dèyè	37	Asfat Mouye	40, 41
"Règ Kat Segonn,"	35	Wout an Ivè, Glise	41
Bò kote yo	36	Zòn Travay	18, 54
Vitès:		Aparèy kanalizasyon	19
Jere	38	Pano Zòn Travay	18
Limit ki afiche	38	Lwa Tolerans Zewo (Anba 21 DUI)	84
Pase sou Lalwa	59		

Yo Pap Janm Bliye Fèt Thompsons yo.

Pennsylvania Liquor
Control Board
Northwest Office Building
Harrisburg, PA 17124

Pennsylvania Chapter American
Academy of Pediatrics

Commonwealth of Pennsylvania
Department of Transportation

Ni Thompsons yo tou.

Paske lalwa di nenpòt
gramoun ki bay oswa vann
byè, diven, glasyè diven
oswa likè bay yon moun ki
poko gen 21 lane ap fè fas
jiska yon lane nan prizon,
yon amann minimòm \$1,000
pou premye timoun ki sèvi
ak \$2,500 pou chak minè
adisyonèl.

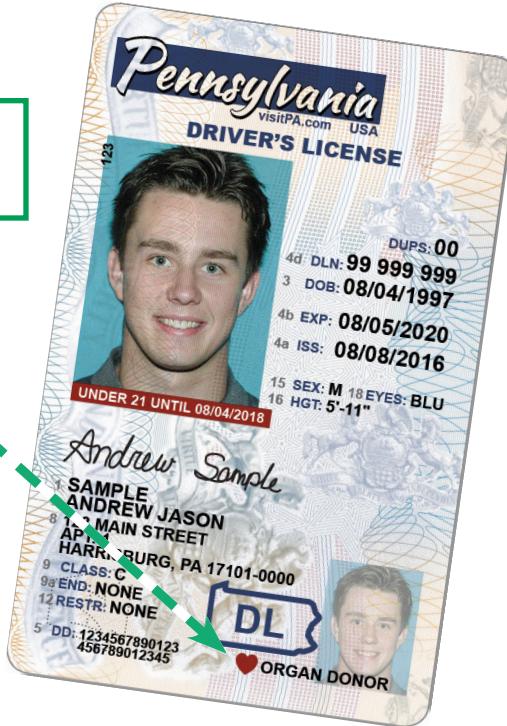
Bay pwòp pitit gason w
oswa pitit fi w bwè se ilegal
tou. Anvan w fè yon erè,
rele oswa ekri pou w jwenn
bwochi gratis nou an, "The
Responsible Parent," epi li I.

Yon PDF ki ka telechaje
disponib tou anliy: [http://www.lcb.state.pa.us/
webapp/Education/Materials/
Materials_Order_form.asp](http://www.lcb.state.pa.us/webapp/Education/Materials/Materials_Order_form.asp)

Nou garanti se yon bagay w
ap sonje pou yon bon bout
tan.

ENPÒTAN MO POU SONJE

DONÈ ÒGAN

LÈ OU JWENN LISANS OU, SONJE MO ENPÒTAN SAYO

Yo se mo enpòtan pou plizyè milye k ap tann transplantasyon ògàn ak tisi ki sove lavi yo. Mo ki ta ka ede lòt moun reprann je atravè transplantasyon korn, geri anba boule pi vit ak po bay, oswa mache san doulè ak zo transplantasyon.

Moun ki chwazi pou sove yon lavi lè yo di "wi" pou bay ògàn ak tisi yo ta dwe mete deziyasyon donatè a sou lisans lan epi siyen yon kat donatè. Yo ta dwe pataje volonte pou fè don tou ak fanmi ak zanmi pou yo konnen desizyon enpòtan ki te pran pou ede lòt moun.

KÈK ENFÒMASYON SOU DON ÒGAN AK TISI

- Yon sèl donè ògàn ak tisi ka sove jiska 8 lavi epi ede plis pase 75 moun.
- Nenpòt moun, kèlkeswa laj oswa istwa medikal, ka enskri pou vin yon donè.
- Tout gwo reliyion Ozetazini sipòte don ògàn ak tisi epi konsidere donasyon kòm yon dènye aksyon lanmou ak jenerozite anvè lòt moun.
- Pa gen okenn pri pou donè yo oswa fanmi yo pou don ògàn oswa tisi.
- Pou plis enfòmasyon vizite donatelifePA.org

POU JWENN YON KAT DONÈ ÒGAN AK TISI, RELE:

Nan Lès Pennsylvania:

Pwogram Donè Gift of Life 1-888-DONORS-1

Nan Lwès Pennsylvania:

Sant pou rekiperasyon ògàn ak Edikasyon (CORE) 1-800-DONORS-7

Pou plis enfòmasyon sou resous ògàn ak tisi, rele:

Departman Sante PA 1-877-PAHEALTH